

KALLELSE

Kommunstyrelsens arbetsutskott kallas till sammanträde

Dag Tisdagen den 15 december 2015
Tid Kl. 09.30
Plats Nacka stadshus, sammanträdesrummet Jelgava
Ordförande Mats Gerdau
Nämndsekreterare Görel Petersson

Föredragningslista

Nr	Ärende	Noteringar
1.	Val av justeringsman	
2.	Anmälningar	
3.	Delegationsbeslut	
	Ekonomi och verksamhet	
4.	Revisionsrapport 3/2015 – Upphandling och inköp <i>Yttrande till revisorerna</i> KFKS 2015/393-007	
5.	Revisionsrapport 5/2015 – Granskning av projektet Pulsen Combine <i>Yttrande till revisorerna</i> KFKS 2015/393-007	
6.	Revisionsrapport 6/2015 - Granskning av finanshanteringen <i>Yttrande till revisorerna</i> KFKS 2015/393-007	
7.	Upplösning av Sociala samfonden KFKS 2015/173-040	
8.	Reglemente för förtroendevalda KFKS 2015/792-003	
9.	Inriktning för upphandling av IT-drift och telekommunikationstjänster KFKS 2015/781-005	

Nr	Ärende	Noteringar
10.	Information om upphandling av tillfällig personal inom förskola och skola KFKS 2015/156-050	
	Kommunstyrelsens övriga ansvarsområden	
11.	Konstnärlig utsmyckning i Nackasalen KFKS 2015/537-866	
12.	Handlingsplan för mångfaldskommitténs arbete KFKS 2015/639-070	
13.	Överenskommelse om medverkan i Regionalt nätverk för barn och ungas rättigheter 2016-2019 KFKS 2015/801-701	
14.	Utökat engagemang i Eurocities KFKS 2015/387-105	
15.	Analys av näringslivet i Nacka KFKS 2015/802-140	
16.	Ansökan om utökat stöd till Nyföretagarcentrum KFKS 2015/789-142	
17.	Promemoria om ”Ändringar i lagen (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler” <i>Yttrande till regeringen</i> KFKS 2015/635-049	
	Motioner	
18.	Barnrättscertifiering i Nacka kommun <i>Motion den 27 oktober 2014 av Andreas Falk, Gunnel Nyman Gräff och Martin Hellströmer (S)</i> KFKS 2014/914-639 <i>Minoritetsåterremiss KF 21/9 2015 § 220</i>	
19.	Utveckling av fritidsgårdarna <i>Remiss av motion den 16 november 2015 av Rolf Wasteson, Camilla Carlberg och Birgit Hansson (V)</i> KFKS 2015/741-816	
20.	Feriearbeten för alla ungdomar 16-18 år <i>Remiss av motion den 16 november 2015 av Rolf Wasteson, Camilla Carlberg och Birgit Hansson (V)</i> KFKS 2015/749-819	
21.	Kommunal bostadsförmedling i Nacka <i>Remiss av motion den 16 november 2015 av Rolf Wasteson, Camilla Carlberg och Birgit Hansson (V)</i> KFKS 2015/750-271	

Nr	Ärende	Noteringar
22.	Kommunalt bostadsbolag i Nacka <i>Remiss av motion den 16 november 2015 av Rolf Wasteson, Camilla Carlberg och Birgit Hansson (V)</i> KFKS 2015/752-299	
23.	Hyresrätter med rimliga hyror <i>Remiss av motion den 16 november 2015 av Rolf Wasteson, Camilla Carlberg och Birgit Hansson (V)</i> KFKS 2015/754-259	
24.	Förslag om insamling av matavfall och minskning av matsvinn <i>Remiss av motion den 16 november 2015 av Rolf Wasteson, Camilla Carlberg och Birgit Hansson (V)</i> KFKS 2015/751-456	
25.	Tillgänglighet till det nya badhuset i Saltsjöbaden <i>Remiss av motion den 16 november 2015 av Erik Svanfeldt, Zakia Mirza, Majvie Swärd och Ella Tegsten (S)</i> KFKS 2015/748-822	
26.	Övriga frågor	

2015-11-27

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2015/393-007

Kommunstyrelsen

Revisionsrapport 3/2015 - Upphandling och inköp

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar stadsledningskontorets förslag till yttrande över revisionsrapport 3/2015 – upphandling och inköp.

Sammanfattning

Kommunfullmäktiges revisorer har granskat kommunen upphandling och inköp. Granskningen har gjorts som stickprov. De har funnits brister kring vissa arbetsrutiner och dokumentationskrav. I förslaget till yttrande redovisas att det i vissa fall redan vidtagits åtgärder för att rätta till bristerna, i de andra pågår ett arbete som ska vara klart under första halvåret 2016.

Ärendet

Revisorerna har gjort en granskning av upphandlings- och inköpsprocessen i kommunen. Granskningen har skett genom en registeranalys där man granskat 20 leverantörer. En fjärdedel av leverantörerna har undantagits från granskningen eftersom de finns inom kundvalssystemet. Utifrån resterande underlag har revisorerna identifierat vissa brister som kommenteras i rapporten. Revisorerna har skickat en revisionskrivelse till kommunstyrelsen som man önskar svar på senast den 8 februari 2016.

Stadsledningskontoret har tagit fram ett förslag till yttrande som säger att det systematiska utvecklingsarbete som pågår inom upphandlings- och inköpsprocessen har gett resultat. De brister som påtalas gäller vissa arbetsrutiner och dokumentationskrav. I yttrandet redovisas att det i vissa fall redan vidtagits åtgärder för att rätta till bristerna, i de andra pågår ett arbete som ska vara klart under första halvåret 2016.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnader för de åtgärder som vidtas hanteras inom beslutad budget.

Konsekvenser för barn

De brister som påtalas och de åtgärder som vidtas med anledning av dessa har inga konsekvenser för barn.

Bilagor

Revisionsskrivelse med bifogad revisionsrapport
Stadsledningskontorets förslag till svar

Mats Bohman
Administrativ direktör
Stadsledningskontoret

Yttrande över revisionsrapport 3/2015 - Upphandling och inköp

Inledningsvis vill kommunstyrelsen säga att det som framkommit i revisionsrapporter visar på att det systematiska arbete som bedrivs med att utveckla upphandlings- och inköpsverksamheten ger resultat. De brister som påtalas i rapporten är viktiga att beakta och är ett bra stöd för den fortsatta utvecklingen. Kommunstyrelsen noterar att revisorerna inte har funnit några större allvarliga brister eller fel utan pekar mer på brister i systematik när det gäller vissa arbetsprocesser och dokumentation. Kommunstyrelsen ställer sig frågande till varför det i revisionskrivelsen står att bristerna är "väsentliga" när det i själva rapporten står att det finns "vissa brister".

Det första som kommenteras i skrivelsen är att information och mallar ska uppdateras för att vara i linje med gällande lagar och forskrifter. Detta är ett arbete som pågått under hösten och delvis redan är genomfört. Det har tagits fram mallar för förfrågningsunderlag som följer gällande lagstiftning och som kommer att minimera risken för att det blir fel i förfrågningsunderlagen. Mallarna gör det även enklare för anbudsgivare att lämna svar. Det pågår även ett arbete med att ta fram gemensamma grundförutsättningar för anbudsutvärdering, som också är i linje med gällande lagar. Detta görs mot bakgrund att det funnits för stor variation i hur anbudsutvärderingar görs, vilket i vissa fall lett till oklara tilldelningsbeslut som har överklagats. Genom att gemensamma grundförutsättningar kommer anbudsutvärderingarna att bli enklare och mer transparenta. Detta arbete kommer att bli klart under första kvartalet 2016.

Revisorerna påpekar att anbudsöppning inte alltid skett enligt lagen om offentlig upphandling, LOU. Detta kommer att rättas till omgående.

I den tredje kommentaren påpekas att rutiner och blanketter för dokumentation av direktupphandlingar behöver ses över. Även inom detta område pågår ett utvecklingsarbete så att dokumentationskraven som finns i LOU efterlevs i praktiken. Arbetet kommer att vara klart under första halvåret 2016.

Den avslutande kommentaren är att direktupphandlingar ska dokumenteras och att inköpsenheten ska konsulteras när direktupphandlingar genomförs av synnerliga skäl. Inom detta område har redan åtgärder vidtagits. Det finns numer en ansvarig upphandlare för varje nämnd/verksamhet. Denna håller regelbunden kontakt med nämnden/verksamheten om vilka upphandlingar som behöver genomföras under de kommande året/åren. I samband med dessa möten kommer även frågan om direktupphandlingar upp, och om det är rätt att använda denna form. I flera fall har man istället valt att göra en upphandling med förenklat förfarande. Inköpsenheten har infört en modell med fast prisintervall för olika former av upphandlingar. För en relativt låg kostnad erbjuds verksamheterna stöd i att genomföra och dokumentera direktupphandlingar. Det gör det lättare för verksamheterna att göra rätt. Detta har fått god respons både vad det gäller kravet på dokumentation av direktupphandlingar och att man tar stöd av inköpsenheten. Vad gäller dessa kommentarer finns redan processer och stöd på plats och de kommer att fortsätta att användas och utvecklas.

Vänliga hälsningar

Mats Gerdau
Ordförande
Kommunstyrelsen

Mats Bohman
Administrativ direktör
Stadsledningskontoret

Kommunstyrelsen

Revisionsrapport 5 år 2015 granskning av projektet Pulsen Combine

Yttrande till revisorerna

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar stadsledningskontorets förslag till yttrande över revisionsrapport nr 5 2015 – Granskning av projektet Pulsen Combine

Ärendet

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Nacka kommun genomfört en granskning av projektet Pulsen Combine. EY vill särskilt lyfta fram följande väsentliga noteringar för åtgärder:

- Avsaknad av dokumentation som underlag för aktiverade utgifter samt avsaknad av dokumenterade principer/rutiner för hur utgifter fördelas mellan investering och drift
- Ägarskap och styrning

Syftet med granskningen har varit att bedöma projektets styrning, implementering och kostnadsuppföljning.

Stadsledningskontoret redovisar att förbättringar görs i linje med det som revisorerna rekommenderar och föreslår. Det gäller samtliga rekommendationer och förslag.

Ekonomiska konsekvenser

Eventuella kostnader för insatserna hanteras inom ramen för fastställd budget.

Bilagor

Förslag till yttrande till revisorerna

Revisionskrivelse 2015-11-18

Revisionsrapport 5/2015

Eva Olin

Ekonomidirektör

Stadsledningskontoret

Revisorerna

Yttrande över revisionsrapport 5 2015, granskning av projektet Pulsen Combine

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Nacka kommun genomfört en granskning av projektet Pulsen Combine. EY vill särskilt lyfta fram följande väsentliga noteringar för åtgärder:

- Avsaknad av dokumentation som underlag för aktiverade utgifter samt avsaknad av dokumenterade principer/rutiner för hur utgifter fördelas mellan investering och drift
- Ägarskap och styrning

Syftet med granskningen har varit att bedöma projektets styrning, implementering och kostnadsuppföljning.

Kommunstyrelsen redovisar nedan åtgärder och tidplan för de områden där brister noterats:

Avsaknad av dokumentation som underlag för aktiverade utgifter samt avsaknad av dokumenterade principer/rutiner för hur utgifter fördelas mellan investering och drift

Ett underlag som visar på framtida ekonomiska fördelar för att Pulsen Combine ska få redovisas som en immateriell tillgång kommer att presenteras vid årsbokslutet 2015.

Under 2015 har en genomgång gjorts av de poster som belastar investeringsprojektet under 2015. Den genomgången visade att 1,4 miljoner kronor avser lönekostnader som felaktigt belastat investeringsprojektet och dessa kommer därför att kostnadsföras och därmed belasta resultatet. Sedan tidigare har 4 miljoner kronor förts om från investeringsprojektet till driftresultatet.

De principer som gäller för all redovisning av investeringsprojekt finns dokumenterade i reglemente för redovisning samt tillhörande bilaga, styrdokumentet. Så här gör vi i Nacka, där finns riktlinjer för gränsdragning för vad som är investeringsutgift respektive driftkostnad. Dessa rutiner ska tillämpas av samtliga nämnder och verksamheter i Nacka kommun. Det pågår en kontinuerlig utveckling av intern styrning, kontroll och uppföljning av investeringsprocessen för att minimera risken för felaktigt redovisade tillgångsposter. Under 2015 har det skapats tydliga rutiner för återrapportering av projektet Pulsen Combine till social- och äldre nämnderna avseende projektets utveckling.

Ägarskap och styrning

Investeringsprojekt ingår i kommunens investeringsprocess där sociala kvalitetsenheten först lägger fram sitt investeringsförslag till social- och äldre nämnderna som ska besluta om investeringsbudgeten ska beviljas. Därefter bereds investeringsbudgeten i kommunstyrelsens arbetsutskott. Sedan behandlas ärendet i kommunstyrelsen som lägger sitt förslag till beslut till kommunfullmäktige som sista beslutande instans. I den ovannämnda beslutsgången utför kommunstyrelsen sin uppsiktsplikt gentemot social- och äldre nämnderna och har därmed kontroll att rätt beslutsunderlag ligger till grund för investeringen.

Vid årliga budget- och bokslutsberedningar får kommunstyrelsen ta del av samtliga nämnders investeringsuppföljning, vilket har varit fallet med projektet Pulsen Combine. Dessutom följs samtliga investeringsprojekt upp i samband med månads-, tertial och årsbokslut som informations- eller beslutsärenden i kommunstyrelsen. Investeringsuppföljningen utvecklas hela tiden för att bli ett ännu bättre beslutsunderlag.

Kommunstyrelsen har eller kommer vidta åtgärder inom samtliga utvecklingsområden som ni revisorer rekommenderar.

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande

Eva Olin
Ekonomidirektör

Nacka kommun
Revisorerna

Revisionskrivelse
2015-11-18

Till: Kommunstyrelsen
För kännedom: Kommunfullmäktige

Revisionsrapport nr 5/2015 – Pulsen Combine

På uppdrag av oss revisorer i Nacka kommun har EY genomfört en granskning av projektet Pulsen Combine.

Sammantaget är vår bedömning att projektet inte har bedrivits på ett tillfredsställande sätt vad gäller ekonomisk styrning och kontroll från politisk nivå, varken initialt eller under projektets gång. Projektet har försenats under flera år och blivit väsentligt dyrare än vad som initialt kalkylerades. Ännu är inte samtliga funktioner implementerade och det är därför för tidigt att utvärdera om systemet uppfyller de verksamhetsmässiga ändamål som initialt var syftet med att utveckla ett eget system.

Vi vill särskilt lyfta fram följande väsentliga noteringar som behöver vara föremål för omedelbara åtgärder från Kommunstyrelsen:

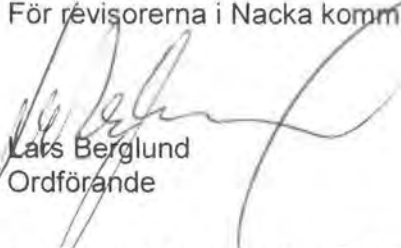
- ▶ Till bokslutet per 31 december 2015 måste kommunen ta fram en dokumentation som underlag för bedömning av huruvida de utgifter som hittills bokförts som immateriella tillgångar är balansgilla eller måste kostnadsföras. Enligt Rådet för kommunal redovisning ska det finnas ett underlag som visar på framtida ekonomiska fördelar för att en immateriell tillgång ska få redovisas. Vi har inte fått del av någon sådan kalkyl. Revisionen har även tidigare efterfrågat sådana kalkyler. Den genomgång som gjorts i år visar även att det finns ett antal poster redovisade i investeringsprojektet som borde redovisats som driftkostnad. Totalt har drygt 4 mnkr förts om från investering till drift och därmed belastat resultatet 2015. Det finns inga dokumenterade principer/rutiner för hur utgifter fördelats mellan investering och drift under projektets gång. Detta innebär att det finns en uppenbar risk för poster som är felaktigt redovisade som tillgångar istället för som kostnader. Detta påpekades av revisionen redan i samband med granskning av årsbokslutet 2014.
- ▶ Ägarskap och styrning: Framförallt när det gäller större projekt är det av vikt och värde att ha kontroll över ägarskapet. Detta innefattar att sätta upp målen, och på ett tydligt och genomtänkt sätt hantera eventuellt förekommande behov av förändringar, att ställa relevanta medel till förfogande och att ansvara för att resultatet av arbetet kan tas emot och komma till gagn och nytta. För att ett större projekt skall kunna utvärderas krävs vidare att ägaren tydliggör vilka värden som man avser att realisera, och att hålla det levande under processen. Då våra observationer tyder på att det hittills inte varit tydligt hur ägaransvaret tagits vill vi få del av hur det ser ut nu och hur det planeras framöver. Kommunstyrelsen med sitt övergripande tillsynsansvar bör, åtminstone under en övergångsperiod, ta ett fastare grepp om projektet och i samverkan med berörda nämnder undanröja oklarheterna.

yt
B

Revisionen önskar kommunstyrelsens kommentarer till noteringar som framgår ovan.
Svar önskas senast den 8 februari 2016.

Revisionen står givetvis till förfogande för att besvara eventuella frågor.

För revisorerna i Nacka kommun

Lars Berglund
Ordförande

Yvonne Wessman
Vice ordförande

Bilaga: Revisionsrapport nr 5/2015 – Granskning av projektet Pulsen Combine samt
revisionskrivelse till Socialnämnden och Äldrenämnden

Nacka kommun
Revisorerna

Revisionskrivelse
2015-11-18

Till: Socialnämnden och Äldrenämnden
För kännedom: Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

Revisionsrapport nr 5/2015 – Pulsen Combine

På uppdrag av oss revisorer i Nacka kommun har EY genomfört en granskning av projektet Pulsen Combine.

Sammantaget är vår bedömning att projektet inte har bedrivits på ett tillfredsställande sätt vad gäller ekonomisk styrning och kontroll från politisk nivå, varken initialt eller under projektets gång. Projektet har försenats under flera år och blivit väsentligt dyrare än vad som initialt kalkylerades. Ännu är inte samtliga funktioner implementerade och det är därför för tidigt att utvärdera om systemet uppfyller de verksamhetsmässiga ändamål som initialt var syftet med att utveckla ett eget system.

Vi vill lyfta fram följande väsentliga noteringar från genomförd granskning:

- ▶ Beslut om att genomföra upphandlingen och godkänna leverantören fattades av social- och äldrenämnden i april 2007. Inga beslut om att genomföra upphandling och att utveckla systemet tillsammans med leverantör har fattats av kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige. Vi anser att detta borde ha skett mot bakgrund av att verksamhetssystem inom de sociala verksamheterna är mycket verksamhetskritiska ur flera perspektiv, i kombination med att det inte var ett standard-system på marknaden som upphandlades. Vidare är beloppen väsentliga.
- ▶ Den löpande återrapporteringen till nämnd och styrelse har, innan revisorerna satte ljus på projektet våren 2015, varit bristfällig. Vi har efterfrågat men inte fått del av någon formell uppföljning av projektets utveckling eller ekonomi. Under 2015 har uppföljningen dock utvecklats i positiv riktning.
- ▶ Det saknas en riskanalys i beslutsunderlaget i samband med beslutet om utveckla ett nytt system (social- och äldrenämnden april 2007) med Pulsen AB. Först i samband med implementeringen har riskanalyser tagits fram.
- ▶ Dokumentationen av projektet har stärkts under de senaste åren. Det finns styrgruppsprotokoll från de olika införandeprojekten. Vi har däremot inte fått del av några protokoll från projektets inledande faser. I samtliga protokoll saknas det information om ekonomiska konsekvenser av de beslut som fattas, vilket är en brist. Protokollen innehåller inte heller någon uppföljning av resursförbrukning vilket vi bedömer borde inkluderas.

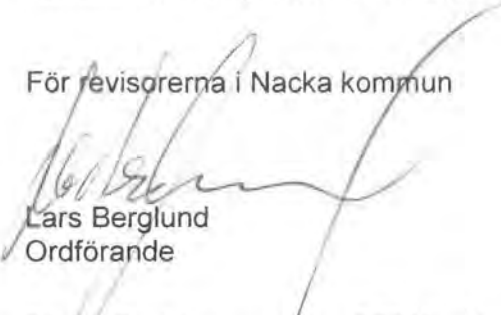

- ▶ I nuläget kan systemet inte leverera ändamålsenliga rapporter, det beror delvis på att alla delar av systemet inte är implementerade. Det upplevs som frustrerande för medarbetarna samt försvårar styrning, uppföljning, kontroll och rapportering.
- ▶ Roller och ansvar gällande ansvar för införandet av Pulsen Combine har under hösten 2015 förtydligats. Det har klargjorts vilka förväntningar och vilket uppdrag olika roller har både internt och hos Pulsen. Detta har tidigare upplevts vara otydligt och samma personer har haft roller i både utvecklingsprojektet och införandefasen.
- ▶ Systemet har i de delar av verksamheten där de införts upplevts skapa merarbete och vara tidskrävande. Det har kommit fram synpunkter på att det inte stödjer arbetsprocesserna och är rättsosäkert. En bild som beskrivs av de intervjuade är att ledningen inte haft förmågan att sprida visionen om syftet med utvecklingsprojektet Pulsen Combine vidare till medarbetarna. Den tid som krävts för att involvera det stora antalet utförare har underskattats. De effektivitetvinster som förväntades har än så länge uteblivit. Det finns fortfarande delar i projektet som inte implementerats. Det webgränssnitt som ska underlätta dialogen och transparensen i ärendehantering i förhållande till medborgarna och tidsmättningsmodulen inom hemtjänsten har inte införts. Detta är delar i projektet som framhållits som angelägna.

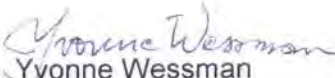
Revisionen önskar socialnämndens och äldrenämndens kommentarer till de brister och rekommendationer som framgår i rapporten samt åtgärds- och tidplan. Svar önskas senast den 8 februari 2016.

Revisionen står givetvis till förfogande för att besvara eventuella frågor.

För revisorerna i Nacka kommun

Lars Berglund
Ordförande

Yvonne Wessman
Vice ordförande

Bilaga: Revisionsrapport nr 5/2015 – Granskning av projektet Pulsen Combine samt revisionskrivelse till kommunstyrelsen

Nacka kommun

Granskning av projektet Pulsen Combine

Building a better
working world

Innehåll

1	Sammanfattning	2
2	Inledning	5
2.1	Bakgrund.....	5
2.2	Syfte och revisionsfrågor	5
2.3	Revisionskriterier.....	5
2.4	Metod	5
3	Resultat av genomförd granskning	6
3.1	Anna, Hanna, Sanna - projektet	6
3.2	Fattade beslut	7
3.2.1	Ramavtal med Pulsen AB	7
3.2.2	Samverkansavtal mellan kommunerna.....	8
3.2.3	Beslut i Nacka kommun.....	8
3.3	Projektets ekonomi.....	9
3.3.1	Redovisning i balansräkningen.....	9
3.4	Uppföljning och återrapportering	11
3.5	Implementering och användning.....	11
3.5.1	Huvudprojektet.....	11
3.5.2	Delprojekten.....	12
3.5.3	Lex Sarah utredning Pulsen Combine	14
4	Källförteckning.....	15

1 Sammanfattning

EY har på uppdrag av revisorerna i Nacka kommun granskat projektet Pulsen Combine. Syftet har varit att bedöma projektets styrning, implementering och kostnadsuppföljning.

Under åren 2005-2007 genomfördes ett arbete med att se över och utveckla socialtjänstens processer i Nacka kommun. Arbetet skedde tillsammans med Upplands Väsby och Täby kommuner. Syftet med processutvecklingen var att skapa en process som är transparent mot brukaren och rättssäker i alla delar. I samband med processutvecklingen konstaterades att det inte fanns något standardsystem på marknaden som motsvarade de krav som de nya arbetssätten ställde. De tre kommunerna valde därför att gemensamt handla upp ett nytt verksamhetssystem. Systemet skulle utvecklas gemensamt av de tre kommunerna och leverantören, Pulsen AB.

Beslut om att genomföra upphandlingen och godkänna leverantören fattades av social- och äldrenämnden i april 2007. Inga beslut om att genomföra upphandling och att utveckla systemet tillsammans med leverantör fattades av kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige. Vi anser att detta borde ha skett mot bakgrund av att verksamhetssystem inom de sociala verksamheterna är mycket verksamhetskritiska ur flera perspektiv, i kombination med att det inte var ett standardsystem på marknaden som upphandlades. Vidare är beloppen väsentliga. De beslut vi kunnat finna på fullmäktige och kommunstyrelsenivå kopplat till projektet är beslut om tillskott av investeringsmedel vid två tillfällen. 2013 begärde social- och äldrenämnden 18 mnkr och 2014 begärdes ytterligare 12 mnkr. Den slutliga investeringsramen kom därefter att uppgå till 41mnkr. Ursprunglig ram var 11 mnkr.

I den nyttovärdering som det hänvisades till i beslutsunderlaget i social- och äldrenämndens beslut 2007 angavs att det på fem år sikt skulle bli billigare att upphandla och införa ett nytt system än att behålla en standardsystemlösning. Det framgick inga belopp i beslutet. Beslutsunderlaget var sålunda till stor del baserat på att utvecklingen av Pulsen skulle leda till betydande kostnadsminskningar. Vi konstaterar att nämnden därefter inte på något sätt har följt upp huruvida dessa beräknade besparingseffekter infriats. Uppdaterade kalkyler har heller inte presenterats för nämnden annat än när ytterligare medel äskats. På politisk nivå har vare sig kommunstyrelsen eller social- och äldrenämnden följt upp ackumulerade kostnader för projektet mot budget. Under 2015 har uppföljningen dock utvecklats i positiv riktning och socialnämnden och äldrenämnden får löpande muntliga föredragningar om projektets status. Vi noterar dock att investeringen 2015 är i sin slutfas och att det nu mer handlar om att få systemet att fungera ändamålsenligt till alla delar och att anpassa arbetssätten till systemet.

Det saknas en riskanalys i beslutsunderlaget i samband med beslutet om utveckla ett nytt system (social- och äldrenämnden april 2007) med Pulsen Combine. I samverkansavtalet mellan kommunerna angavs hur konsekvenser av ändrade beslut mellan kommunerna skulle fördelas, detta gällde exempelvis förändrad finansiering, ökade kostnader och ändrade tidplaner som påverkade projektet. Av de protokoll vi har tagit del av är det först i samband med implementeringen under 2014 som riskanalyser dokumenterats. För identifierade risker finns åtgärder och ansvarig identifierade. Riskfördelningen mellan kommunen och Pulsen AB regleras i ramavtalet som tecknades 2007. Ramavtalet med Pulsen innehåller vitesklausuler och vi noterar att vite inte fallit ut.

Det finns ett förvaltningsavtal, bilaga till ramavtalet med Pulsen, för systemet som gäller under perioden 2012-12-11 till och med 2014-12-31 med rätt till förlängning med fem år i taget dock längst till och med 2022-09-30. Under avtalsperioden ska leverantören, Pulsen, självständigt underhålla och utveckla tjänsten. Med underhåll menas anpassningar och

förändringar av tjänsten samt tillägg som är nödvändiga för att tjänsten ska tjäna sitt ändamål och upprätthålla funktionalitet. Tillkommande funktionalitet som inte omfattas av specifikationen bekostas av kommunen. Kostnaden för abonnemang, enligt avtal, uppgår till 800 tkr per år.

Dokumentationen av projektet har stärkts under de senaste åren. Det finns styrgruppsprotokoll från de olika införandeprojekten. Vi har efterfrågat men inte fått några protokoll från projektets inledande faser. I samtliga protokoll saknas det information om ekonomiska konsekvenser av de beslut som fattas, vilket är en brist. Protokollen innehåller inte heller någon uppföljning av resursförbrukning vilket vi bedömer borde inkluderas. För de kvarvarande delarna finns budgetar, både i antal timmar och i kronor, upprättade. Framgent kommer, enligt uppgift, uppföljning löpande att ske av utfall i förhållande till budget.

Enligt Rådet för kommunal redovisning ska det finnas ett underlag som visar på framtida ekonomiska fördelar för att en immateriell tillgång ska få redovisas. Vi har inte tagit del av någon sådan kalkyl. Revisionen har även tidigare efterfrågat sådana kalkyler. Den genomgång som gjorts i år visar även att det finns ett antal poster redovisade i investeringsprojektet som borde redovisats som driftkostnad. Totalt har drygt 4 mnkr förts om från investering till drift och därmed belastat resultatet 2015. Det finns inga dokumenterade principer/rutiner för hur utgifter fördelats mellan investering och drift under projektets gång. Detta innebär att det finns en uppenbar risk för poster som är felaktigt redovisade som tillgångar istället för som kostnader. Detta påpekades av revisionen redan i samband med granskning av årsbokslutet 2014. Det har inte skett någon utredning av hur mycket avvikelserna historiskt kan uppgå till. Den genomgång som gjorts i år har i första hand varit framåtriktad. Vi bedömer att det bör finnas en tydlig rutin för hur utgifter ska fördelas för projekt av den här storleken.

I nuläget kan systemet inte leverera ändamålsenliga rapporter, det beror delvis på att alla delar av systemet inte är implementerade samt att handläggarna inte är helt förtrodda med systemet. Det upplevs som frustrerande för medarbetarna samt försvårar styrning, uppföljning, kontroll och rapportering. En uppfattning bland de intervjuade är att systemet när det implementerades inte var tillräckligt komplett. Många delar saknades och har fått utvecklas under implementationsfasen. Det finns en relativt omfattande restlista med punkter som måste åtgärdas.

Roller och ansvar gällande ansvar för införandet av Pulsen Combine har under hösten 2015 förtydligats. Det har klargjorts vilka förväntningar och vilket uppdrag olika roller har både internt och hos Pulsen. Detta har tidigare upplevts vara otydligt och samma personer har haft roller i både utvecklingsprojektet och införandefasen. Det har enligt de intervjuade varit svårt att se när projektet gick från att vara ett utvecklingsprojekt till ett införandeprojekt och det har inte varit tydligt vilka uppdrag olika roller haft. Uppfattningen hos de intervjuade är att detta nu är tydligare och att det finns en bättre styrning i organisationen.

Systemet har i de delar av verksamheten där de införts upplevt skapa merarbete och vara tidskrävande. Det har kommit fram synpunkter på att det inte stödjer arbetsprocesserna och är rättssäkert. En bild som beskrivs av de intervjuade är att ledningen inte haft förmågan att sprida visionen om syftet med utvecklingsprojektet Pulsen Combine vidare till medarbetarna. Detta kan delvis bero på personalomsättning. Syftet med hela projektet har varit att ändra arbetssätt samt skapa öppenhet och transparens i förhållande till brukarna. Utförarna ska göras delaktiga och ha åtkomst till systemet. Den tid som krävs för att informera, involvera och supportera det stora antalet utförare har underskattats. De effektivitetvinster som förväntades har än så länge uteblivit. Det finns fortfarande delar i projektet som inte implementerats. Det webgränssnitt som ska underlätta dialogen och transparensen i

ärendehantering i förhållande till medborgarna och tidsmätningsmodulen inom hemtjänsten har inte införts. Detta är delar i projektet som framhållits som angelägna.

Sammantaget är vår bedömning att projektet inte har bedrivits på ett tillfredsställande sätt vad gäller ekonomisk styrning och kontroll från politisk nivå, varken initialt eller under projektets gång. Projektet har försenats under flera år och blivit väsentligt dyrare än vad som initialt kalkylerades. Samtliga funktioner är fortfarande inte implementerade och det är därför för tidigt att utvärdera om systemet uppfyller de verksamhetsmässiga ändamål som initialt var syftet med att utveckla ett eget system.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Kommunen har sedan år 2005 drivit ett projekt med att utveckla och implementera ett nytt verksamhetssystem inom social- och äldreomsorgens verksamhetsområden. Projektet har försenats i flera olika etapper, främst beroende på brister i leveransen från systemleverantören. Vidare har investeringsbudgeten utökats väsentligt och driftskostnaderna kopplade till systemet överstiger budget. I årsbokslutet per 31 december 2014 hade 32,9 mnkr aktiverats som utgifter i balansräkningen kopplat till systemet.

2.2 Syfte och revisionsfrågor

Syftet har varit att bedöma projektets styrning, implementering och kostnadsuppföljning. Av revisionsplanen för 2015 framgår att granskningen delats upp i olika etapper. År 2015 genomförs den första etappen i form av denna granskning. Följande revisionsfrågor har besvarats i granskningen:

- ▶ Finns en tydlig bild av var i implementeringsfasen som man befinner sig och vilket arbete som kvarstår? Vilka problem kvarstår och finns tydliga åtgärdsplaner, inkluderande tidplaner, för att åtgärda dessa?
- ▶ Finns en riskanalys för hela projektet respektive kopplad till kvarstående delar?
- ▶ Dokumenteras projektet på ett tydligt sätt i protokoll, minnesanteckningar, etc. Framgår vem som fattat beslut under processens gång? Särskilt fokus på beslut som får ekonomiska konsekvenser.
- ▶ Finns en tydlig budget/prognos kopplat till kvarstående utveckling och implementering?
- ▶ Finns en tillräcklig kalkyl som motiverar värdet i balansräkningen?
- ▶ Finns en tydlig rutin för hur utgifter fördelas mellan drift och investering?
- ▶ Kan systemet leverera ändamålsenliga rapporter för styrning, kontroll och uppföljning av verksamheterna?
- ▶ Genomgång av avtalet vad gäller riskfördelning mellan Nacka kommun och leverantör. Finns riskanalys från projektets start och har denna kontinuerligt uppdaterats? Finns vitesklausuler?
- ▶ Sker en tydlig återkoppling till politisk nivå avseende hur projektet löper?
- ▶ Finns en tydlig organisation med tydliga roller vad gäller ansvar för införandet och driften av Pulsen Combine?
Finns avtal kopplat till drift och underhåll av Pulsen Combine? Vilken tidsperiod sträcker sig avtalen över och vilka utgifter beräknas? Vilka risker finns kopplat till drift och underhåll?

2.3 Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används för analyser, slutsatser och bedömningar. Revisionskriterierna kan hämtas ifrån lagar och förarbeten eller interna regelverk, policies och fullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning.

Kommunallagen, kommunal redovisningslag och god redovisningssed ligger till grund för revisionella bedömningar. Vidare erkända grunder för intern styrning och kontroll i projekt.

2.4 Metod

Metoden har omfattat intervjuer med nyckelpersoner och granskning av relevanta dokument i form av beslut, beslutsunderlag och redovisningsunderlag. Granskade dokument framgår av källförteckning. Samtliga intervjuade har faktakontrollerat rapporten.

3 Resultat av genomförd granskning

3.1 Anna, Hanna, Sanna - projektet¹

Under åren 2005 till 2006 genomfördes ett kommunsamarbete mellan Nacka, Täby och Upplands Väsby kommuner² i syfte att kartlägga framtida börläge för arbetsprocesserna inom socialtjänstens verksamhetsområde, nedan kallat Anna-projektet. Syftet med samarbetet var att utifrån ett gemensamt börläge ta fram en kravspecifikation avseende informationssystem till myndighetsprocesserna inom äldreomsorgen, handikappomsorgen samt individ- och familjeomsorgen.

Motivet till att förändra arbetssätt och implementera ett nytt informationsstöd var att:

- Sänka kostnaderna
- Öka tillgängligheten
- Öka rättssäkerheten
- Att få till en styrd och mera genomskinlig process
- Att minska tiden för administration per ärende

Genom metodutveckling med stöd av moderna IT-lösningar skulle effektiviseringar möjliggöras genom att:

- Information samlas på ett ställe
- Enkelt och användarvänligt gränssnitt
- Självservice
- Enkel och effektiv kommunikation
- Förbättrad uppföljning

Detta skulle i praktiken skapas genom ett transparent system där det skulle vara möjligt att kommunicera med brukarna. Ett av målen för projektet var att skapa en webbsida för kommunens medborgare som skulle göra det möjligt att kommunicera med myndigheten och även följa egna ärenden hos myndigheten. Medborgaren skulle kunna göra en ansökan och få ett biståndbeslut via webben. Det skulle vara enkelt att få ut statistik och jämförbarheten mellan kommunerna i projektet skulle öka. Obligatoriska mallar och formulär för olika typer av ärenden skulle finnas i systemet vilket skulle leda till förbättrade, enhetliga arbetssätt. Hela ärendet skulle hanteras från samma verktyg det vill säga alla handlingar skulle inkomma och skickas från ett system vilket skulle bidra till att öka rättssäkerheten och effektiviteten. Medarbetarna skulle heller inte ha möjlighet att i systemet hoppa över moment i handläggningen av ett ärende och systemet skulle även fungera som vägledning för handläggarna i arbetsprocessernas olika moment.

De gemensamma kostnaderna skulle fördelas lika mellan de ingående kommunerna. För projektet fanns en styrgrupp bestående av förvaltningschefer och representanter från IT-strategier. Styrgruppen rapporterade till kommun- och stadsdirektörer.

För de tre delprojekten tecknades samarbetsavtal. Dessa undertecknades av kommundirektör och socialchef under perioden februari till december 2005. Vi har efterfråga men inte erhållit något politiskt beslut om att starta Anna – projektet. De politiska beslut vi har tagit del av rör upphandling av leverantör.

Parallellt med projektarbetet fördes en dialog med olika systemleverantörer för att se i vilken utsträckning befintliga system kunde tillgodose de krav som ställdes på ett verksamhets-

¹ Anna-projektet fick sitt namn eftersom det startades på Anna-dagen i december.

² I de olika projekten har tidvis även Lidingö stad och Österåkers kommun deltagit

system baserat på de arbetsprocesser Anna-projektet beslutade. I samband med detta bjöds olika leverantörer in för att förevisa sina system. Bedömningen som gjordes av projektgruppen var att det inte fanns något befintligt system som kunde tillgodose behoven. De tre kommunerna valde då att ta fram ett upphandlingsunderlag där en ny funktionalitet, anpassad till Anna-projektets arbetsprocesser, efterfrågades.

Systemet upphandlades via en innovationsupphandling under 2006. Ett trettiotal aktörer deltog i upphandlingen som vanns av Pulsen AB, ett företag som tidigare hade utvecklat verksamhetssystemet Magna Cura, som använts inom liknande verksamheter i mer än 20 år. Upphandlingen omfattade således inte bara ett system utan även utvecklingen av systemet, ett samverkansprojekt mellan kommunerna och systemleverantören. Avtal skrevs med Pulsen AB (Pulsen) 2007.

3.2 Fattade beslut

3.2.1 Ramavtal med Pulsen AB

Kommunförbundet i Stockholms län (KSL) tecknade på uppdrag av de tre kommunerna samt ytterligare 23 optionskommuner i Stockholms län ett ramavtal med Pulsen. Avtalet trädde i kraft den 1 oktober 2007 och avsåg utveckling av system för "Verksamhetsstöd för socialtjänst" med driftsättning och leveransgodkännande den 30 september 2009. Optionskommunerna hade option på verksamhetsstödet och kunde ansluta sig till systemet från den 1 oktober 2009.

I avtalet reglerades vad som gällde vid tidplan/leveransförsening. Där framgick att kunden, det vill säga de tre kommunerna, skulle lämna underlag, granska mottagna handlingar och lämna besked så att den tidplan parterna kommit överens om kunde följas. Pulsen hade rätt till tidsförlängning om de försenats på grund av förhållanden som inte var relaterade till eget arbete. Båda parter skulle omgående skriftligen meddela om de fått kännedom om förhållanden som kunde påverka tidplanen. Om kommunerna begärde att tidplanen skulle ändras, att arbetet skulle avbrytas eller forceras hade Pulsen rätt till skälig ersättning.

I avtalet fanns en vitesklausul som angav att om utvecklingsarbetet avseende delleverans försenats och Pulsen inte hade rätt till tidsförlängning skulle de erlägga vite med 0,2 procent av kontraktsvärdet i sin helhet per påbörjad vecka som förseningen varade, dock högst 1 procent av det totala kontraktsvärdet. Vid försening skulle ny effektiv leveransdag fastställas. Om hela uppdraget försenades och avtalad effektiv leveransdag inföll senare än avtalat skulle leverantören betala vite med 2 procent av det totala kontraktsvärdet per påbörjad vecka som förseningen varade maximalt vite uppgick till 14 procent av det totala kontraktsvärdet. Enligt de intervjuade har inget vite utgått eftersom kommunerna valde att leveransacceptera och betala enligt betalningsplan.

Systemet som utvecklats ägs av Pulsen. Kommunerna har äganderätten till originalhandlingarna avseende förfrågningsunderlaget för utveckling av systemet. När systemet är utvecklat beviljas de rätt och licens till systemet.

I den offert som lämnades in har Pulsen lämnat ett anbud uppgående till 11,4 mnkr, ett takpris på 5 år med tillkommande fasta kostnader på 3,2 mnkr avseende integrationer, utbildning, dokumentation och konvertering. Betalning sker vid avtalstecknande, delleverans och acceptans. Det avtalade priset var fast till och med 2008-12-31 med möjlighet till justering högst en gång per kalenderår. Förvaltningsavtalet, som utgjorde en del av ramavtalet, omfattade drift, felanmälan och nyttjanderätt, oavsett antal användare.

Konsultstöd utöver felanmälan medförde extra kostnader, liksom vidareutveckling utöver avtal och extra utbildningsinsatser.

Priset för optionskommunerna uppgick enligt avtal till 430 tkr i grundkostnad samt 21 kr per invånare i rörlig kostnad. Enligt avtal har Nacka, Täby och Upplands Väsby rätt till provision vid anslutning och tecknande av förvaltningsavtal avseende optionskommunerna under perioden 2009-2012. Provisionen baseras på första årets abonnemangskostnad för optionskommunerna med 15 procent 2009, 10 procent 2010 och 5 procent 2011.

3.2.2 Samverkansavtal mellan kommunerna

Eftersom projektet inkluderade flera olika kommuner tecknades ett samverkansavtal 2005, där det inbördes förhållandet mellan de olika kommunerna regleras. I avtalet som inledningsvis gällde till och med 31 december 2009 framgick att parterna solidariskt skulle stötta utvecklingen av verksamhetsstödet i enlighet med det initiala Anna-projektet. Beslut som påverkade de grundläggande förutsättningarna för verksamhetsstödet och som var av väsentlig betydelse, exempelvis förändrad finansiering, ökade kostnader, ändrade tidplaner och annat av betydelse för de enskilda kommunerna skulle fattas gemensamt av socialchefer/direktörer.

De tre deltagande kommunerna skulle enligt avtalet betala en tredjedel var av de kommungemensamma resurserna för utvecklingen av verksamhetsstödet. Därutöver skulle kommunerna löpande betala, var och en, en tredjedel av de samlade kostnaderna för övergripande gemensam samordning, avtalsförvaltning och övriga gemensamma kostnader för projektets genomförande. De interna kostnader som uppstod fick varje kommun stå för själva. Gemensamma resurser för samordning och avtalsförvaltning skulle enligt samverkansavtalet tillhandahållas av Nacka kommun och finansieras med en tredjedel per kommun.

I förvaltningsorganisationen representerades varje kommun av sin socialchef eller motsvarande där de gemensamt bildade en styrgrupp. Samverkansavtalet undertecknades av tillförordnad socialdirektör i Nacka kommun.

3.2.3 Beslut i Nacka kommun

Det initiala beslutet om projektet Pulsen Combine fattades av social- och äldrenämnden den 18 april 2007. Beslutet avsåg upphandling av ett nytt IT-baserat verksamhetsstöd till Socialtjänsten. Den nyttovärdering som gjorts visade att kostnaderna för att upphandla och införa ett nytt system på fem års sikt skulle bli lägre än kostnaderna för att behålla en standardsystemlösning. Hur stora dessa besparingar skulle kunna bli framgick inte. Vid nyttoberäkningar där förväntad effektivisering räknades med, ökade vinsten ytterligare. Effektiviseringsvinsten skulle enligt förslag kunna användas till personalneddragningar, för att möta förväntade volymökningar eller för kvalitetsökningar. Vi har inte tagit del av några beslut fattade av kommunstyrelse eller kommunfullmäktige vad gäller beslut om att utveckla ett nytt system i samverkan med en extern systemleverantör.

I augusti 2013 framfördes en begäran i social- och äldrenämnden att analysera konsekvenserna av att eventuellt avbryta pågående införande av Pulsen Combine. Den analys som gjordes visade att det inte var möjligt att avbryta införandet av projektet och bryta avtalet med Pulsen utan skadeståndskrav. Anledningen var att projektet hade fortgått i samförstånd mellan parterna, det vill säga alla ändringar, tillägg och revideringar hade parterna varit överens om och genom gemensamma, protokollförda, beslut i styrgruppen fortsatt arbetet. Slutsatsen blev därför att det inte fanns någon saklig grund för uppsägning. En eventuell ny upphandling skulle dessutom ta mellan 12 och 18 månader med en bedömd

Enligt Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer ska en utgift som uppstår genom utveckling, eller i utvecklingsfasen av ett internt projekt, tas upp som en immateriell tillgång i balansräkningen endast om ett antal kriterier är uppfyllda. Kriterierna innebär att det ska vara tekniskt möjligt att färdigställa tillgången så att den kan användas eller säljas, det ska finnas förutsättningar att sälja eller använda tillgången, tillgången kommer att generera troliga framtida ekonomiska fördelar samt att det ska gå att på ett tillförlitligt sätt beräkna de utgifter som är hänförliga till den immateriella tillgången under dess utveckling. Den immateriella tillgången ska vara avskriven efter fem år och nyttjandeperioden ska kontinuerligen omprövas.

Till skillnad från materiella tillgångar så får inte servicepotential eller liknande användas som argument för att redovisa utgifter för immateriella tillgångar som tillgångar i balansräkningen. Krav ställs att kommunen ska kunna visa att kostnadsbesparingar uppkommer som minst motsvarar bokfört värde i balansräkningen. Det finns ingen kalkyl som motiverar värdet i balansräkningen. De argument som förts fram kopplat till värdet i balansräkningen är att Pulsen Combine ska ge en kostnadsbesparing i framtiden, hur stor framgår dock inte. Pulsen Combine kommer att ersätta befintligt system och en uppfattning hos de intervjuade är att det ökade värde som det nya systemet kommer att medföra i första hand är ett mervärde för brukaren. Detta är ett argument som stöds av de synpunkter som inkommit och protokollförts i samband med implementeringen, där flera medarbetare signalerar om att handläggningen i det nya systemet är mer tidskrävande och inte ger några administrativa kostnadsbesparingar. Där emot finns en förväntan att den mobila återrapporteringen där ersättning kommer att utgå för faktiskt utförd tid kommer att innebära lägre kostnader. Det har inte gjorts några kalkyler för detta ännu. Det saknas uppgifter om de kostnadsbesparingar som nedstängning av det gamla systemet kommer att ge. Gällande redovisning av Pulsen Combine som en immateriell tillgång var den controllerenheten liksom ekonomer inom social- och äldreomsorgen av en annan uppfattning. Deras bedömning var att hela utgiften ska redovisas som en driftkostnad. Diskussion har även förts i äldrenämnden om det är en investering.

Vissa utgifter har löpande kostnadsförts men det finns ingen dokumentation över vilka överväganden som skett i samband med detta. Kontrollen av vilka utgifter som ska aktiveras och vilka som ska kostnadsföras har skett hos enheterna vilket följer samma rutiner som för övriga investeringar som sker i kommunen. Det är ansvarig direktör, i detta fall social- och äldredirektör, som har det yttersta ansvaret för att bedömningen mellan investering och drift är korrekt. Den centrala controllerenheten kan göra vissa stickprov och lämna rekommendationer om lämplig fördelning men de har inte rätt att själva fatta beslut om omföringar. Beslut om att frångå rekommendationer fattas av ansvarig direktör eller av ansvarig nämnd. Nedskrivningsprövning görs i samband med bokslut.

Vid aktiveringen delades utgifterna lika mellan socialnämnden och äldrenämnden, nya nämnder sedan årsskiftet, oavsett var kostnaderna hade uppstått. Projektet betraktades som gemensamt varför ingen uppdelning mellan socialnämndens och äldrenämndens respektive verksamheter skedde löpande. Efter aktiveringen i bokslutet 2014 belastades investeringsprojektet fram till och med juni 2015 med utgifter som borde redovisats som driftkostnader. Bland annat hade löner uppgående till 1,4 mnkr och licenskostnader för Pulsen Combine som betalats sedan 2014 redovisats i investeringsprojektet. En genomgång av de poster som belastat investeringsprojektet från årsskiftet och fram till juni pågår. Dessa poster kommer att föras om och redovisas som en driftkostnad. Den bedömning som nu görs av vad som ska kostnadsföras baseras på vilken tjänst som faktiskt har levererats och syftet med den. Exklusive korrigeringen för löner har 4,5 mnkr belastat resultatet 2015. I den post som aktiverades 2014 förekommer det sannolikt poster som borde redovisats som driftkostnader.

3.4 Uppföljning och återrapportering

Uppföljningen av projektet till nämnd skedde sporadiskt under åren 2007 till och med 2015. Vi har tagit del av ett protokoll från social- och äldrenämnden från mars 2009 där den dåvarande projektledaren muntligen återrapporterade projektets status. Vid det tillfället angavs 30 september 2009 som datum för slutleverans. Återrapportering har delvis skett i samband med tertialbokslut och delårsbokslut. I årsredovisningen för 2012 noterades att social- och äldrenämnden redovisar ett positivt utfall för året eftersom den avsättning om 3,9 mnkr hänförligt till Pulsen Combine återförts. Hela den upparbetade kostnaden om 11,4 mnkr redovisades därefter som investering.

Under 2015 har det skapats tydliga rutiner för återrapportering till nämnderna avseende projektets utveckling. Detta är en stående punkt på nämndernas dagordning. Social- och äldredirektören kommer till varje nämndssammanträde och informerar. Vid behov deltar även ansvarig projektledare.

Controller vid den sociala kvalitetsenheten gör den ekonomiska uppföljningen. Ekonomisk återrapportering sker sedan våren 2015 varje månad till båda nämnderna samt vid tertialuppföljning och årsbokslut. Uppföljningen sker på en övergripande nivå och är en del av den investeringsuppföljning som sker. Den tidigare ekonomiska uppföljningen till nämnd har varit på en ännu mer övergripande nivå och mer informell. Det var tidigare ekonomichef vid sociala ekonomienheten som ansvarade för uppföljningen. Vi har efterfrågat men inte tagit del av underlag från återrapporteringen. Den finns inte heller bifogade till protokoll.

Det har tidigare inte varit möjligt att följa upp olika aktiviteter i projektet eftersom kodsträngen endast innehållit information om ansvar, konto och projektkod. Från och med 2015 har koddelen aktivitet tillkommit i syfte att förbättra uppföljningen.

3.5 Implementering och användning

3.5.1 Huvudprojektet

Implementeringen av projektet Pulsen Combine delades in i ett huvudprojekt och ett antal delprojekt. För huvudprojekt respektive delprojekt upprättades projektplaner. Huvudprojektplanen upprättades i augusti 2013. Där konstaterades att förutsättningar för ett lyckat införande var ledningens engagemang, leveransgodkänd tjänst, en tidplan som tar hänsyn till tillgängliga resurser och tillgång till kompetenta resurser. Målen för införandeprojektet var att implementera Pulsen Combine inom hela socialtjänsten i Nacka, systemet skulle ge ett effektivare systemstöd för verksamheterna och öka tillgängligheten och inflytandet för brukarna. Olika nyckelroller samt deras respektive ansvarsområden identifierades. Ytterst ansvarig för projektet var social- och äldredirektören. För projektet hyrdes en extern projektledare in på 75 procent. Av tidplanen framgick att Pulsen Combine beräknades vara infört på alla enheter vid årsskiftet 2013 – 2014. Endast en översiktlig tidplan togs fram. Först att implementera handläggningsstödet var äldregruppen. Av projektplanen framgick inte någon kostnads kalkyl för införandet. Återrapportering till skulle ske till beställare och ordförande i styrgruppen varannan vecka.

En riskanalys genomfördes den 18 och 25 april 2013. Riskanalysen stämde av med Pulsen. Risker bedömdes på en skala från 1-5 utifrån dels konsekvens och dels sannolikhet. Ett antal olika risker identifierades, bland annat risken för resursbrist både internt och hos Pulsen, för hög arbetsbelastning vid införandet till följd av resursbrist, IT-stödet motsvarar inte behoven, leverantören (Pulsen) drabbas av driftstörningar eller avbrott samt risken att kostnadsbudgeten för införandet skulle överskridas.

I samband med framtagandet av huvudprojektplanen togs även en kommunikationsplan fram. Syftet med kommunikationsplanen var att bidra till att projektet skulle nå målen med införandet av Pulsen Combine. Kommunikationsplanen skulle bidra till att skapa förståelse för vad det nya handläggningsstödet innebar för de olika målgrupperna, handläggare, utförare och medborgare. Ett tydligt och faktabaserat informationsmaterial skulle skapas inom projektet och olika informationskanaler skulle användas. Projektet genomförde en intressentanalys för att visa hur ett antal intressenter påverkas av eller påverkar projektet. Dessutom genomfördes en SWOT-analys. Med intressent- och SWOT-analysen som grund har kommunikationsmål för ett antal prioriterade intressenter och informationsplan tagits fram.

3.5.2 Delprojekten

Projektplan för införandet av Pulsen Combine för äldreheten togs fram under augusti 2013. Strukturen i planen var densamma som för huvudprojektet. Målet för projektet var att implementera Pulsen Combine inom äldreheten, få ett effektivare systemstöd för verksamheten samt ökad tillgänglighet och ökat inflytande för brukarna. Till styrgruppens ordförande utsågs ekonomichef vid sociala ekonomienheten. Enligt tidplanen skulle arbete inledas i augusti 2013 och vara slutfört i januari 2014. Uppföljning och rapportering skulle ske en gång per vecka internt i projektet. Statusrapportering till beställaren skulle ske varannan vecka. Även för detta delprojekt fanns en riskbedömning enligt samma struktur som i huvudprojektet. Väsentliga risker som identifierades var brist på kompetens och resurser hos Pulsen, resursbrist internt, hög arbetsbelastning och bristande support från Pulsen under införandet. En kommunikationsplan togs fram.

Den slutrapport som togs fram visade att målet för projektet delvis uppnåts. Det hade inte varit möjligt att implementera alla delar. De delar som vänder sig till utförarna samt brukarna hade inte kunnat genomföras enligt plan. Det inledande planeringsarbetet tog lång tid eftersom varken Nacka kommun eller Pulsen hade tillräcklig erfarenhet av hur arbetet skulle struktureras när det gällde uppdelning mellan verksamhet och projekt. Projektet var mer resurskrävande än planerat varför budgeten överskreds.

Enheten för funktionsnedsättning påbörjade implementeringen av Pulsen Combine under hösten 2014. Precis som vid implementeringen av projektet i Äldreheten togs en projektplan fram med tidplan och riskanalys för införandet. Den initiala bedömningen var att systemet skulle vara på plats i november 2014. Målet för projektet var att implementera Pulsen Combine inom enheten för funktionshindrade, få ett effektivare systemstöd för verksamheten samt ökad tillgänglighet och ökat inflytande för brukarna. De risker som bedömdes vara väsentliga och sannolika var resursbrister i verksamheten, få in tillräckliga uppgifter från utförarna, mappning av verksamhetens processer och processer i Combine, systemet styr arbetssätt, ont om tid, avsaknad av statistik och rapporter.

Av den slutrapport som togs fram i april 2015 framgick att målet uppfyllts för myndigheten men inte för övriga delar. Ett stort antal ändringsönskemål identifierades under införandet. Endast ett mindre antal av dessa kunde åtgärdas under införandet. Majoriteten av önskemålen överlämnades till förvaltning. De interna resurserna under implementationsfasen var begränsade vilket resulterade i att en hel del resurser fick köpas in från Pulsen. Arbetet med att få in utförarna i systemet var mer tidskrävande än beräknat. Medarbetarna upplevde att Pulsen Combine var svårt att använda och tidsödande att arbeta i. Handläggningstiden ökade jämfört med motsvarande moment i Procapita³. Detta sammantaget medförde att projektets budget överskreds.

³ Procapita är det tidigare verksamhetssystemet inom socialtjänsten.

För vissa delar som återstår finns en tidplan framtagen. Tidplanen har reviderats vid ett antal tillfällen, senast i oktober 2015. Tidplanen berör endast socialnämnden och äldrenämnden. De delar som berör arbets- och företagsnämnden som har ansvar för ensamkommande barn hanteras separat. Under hösten 2015 kommer verksamheten barn och unga att påbörja arbetet med ett beräknat färdigställande under mars/april 2016. Verksamheterna äldre och funktionshindrade kommer att börja arbeta med genomförandeplaner i Pulsen Combine under hösten. Införandet av mobilåterrapportering kommer att sträcka sig under hela nästa år då detta innefattar en stor insats med utbildning för utförarna. Brukarens sida, dvs de delar som ger brukaren insyn i sitt ärende, kommer enligt plan att införas under 2017.

Systemet kan i dagsläget inte leverera ändamålsenliga rapporter till verksamheten. En hel del av de rapporter som krävs behöver skapas av Pulsen och har inte funnits tillgängliga vid implementering. Statistikdelarna kommer att vara införda i mitten av nästa år. Användarna upplever att systemet inte är helt säkert. De rapporter som tas ut gällande exempelvis LSS är inte kompletta. Detta beror inte enbart på brister i systemet utan är också en konsekvens av att handläggarna ännu inte hanterat systemet korrekt. Sidoordnade register har upprättats för att säkerställa att inga ärenden felaktigt faller bort. Risker för brister i styrning och uppföljning är uppenbara när verksamheterna inte kan tillgodoses med relevant statistik och nyckeltal. En analys bör även ske av datakvaliteten, dvs den information som matas in i systemet. Det är viktigt att systemet används så som det är tänkt, att alla värden fylls i. Under implementationsfasen har mycket arbete har ägnats åt att kvalitetssäkra data.

Det finns protokoll från införandeprojektens olika delar. Protokollen följer samma struktur, de beskriver projektets status, önskemål om ändringar, kommande aktiviteter, tidplan, hinder och möjligheter samt övriga frågor som behöver lyftas. Beslut som kan komma att få ekonomiska konsekvenser framkommer under avsnittet önskemål om ändringar. Det framgår inga bedömda uppskattningar om kostnader kopplat till ändringarna eftersom Pulsen lämnar offert på önskade ändringar. Styrgruppen fattar beslut om vilka offerter som ska accepteras.

Det finns riskanalyser framtagna för införande av projekten, både huvudprojektet och delprojekten. Vi har däremot inte tagit del av någon riksanalys från den inledande fasen under åren 2005 – 2006.

Alliansen fick i samband med budgetanalysen i oktober 2015 en presentation av den riskanalys för kvarvarande delar som gjorts. De risker som identifierats är bristande ledning och styrning; att ledningen inte står bakom budskapet, otillräckliga resurser samt hantering av utförare. Det finns ca 450 utförare som kommer att beröras av Pulsen Combine i varierande omfattning. För de minsta utförarna kommer delar av processen enligt plan att hanteras av kommunen.

Under hösten har de olika rollerna kopplat till införandefasen definierats tydligare. Samverkan mellan projektledare och styrgrupp framhålls liksom ansvar och förväntningar kopplat till detta. Det framgår att styrgruppens ansvar är ange riktning, det vill säga tala om vad som ska göras, säkra att verksamheten är redo att ta emot projektet, ta beslut om uppkomna frågor och tillföra resurser. Projektledarens ansvar är att upprätta en plan för hur målet ska nås, genomföra projektet enligt plan och säkerställa att projektet har en organisation som fungerar. Pulsen har två huvudresurser i projektet vars ansvar är att vara en väg in i Pulsen där alla frågor kan hanteras, koordinera resurser från Pulsen, ha kontroll över detaljerna för olika aktiviteter i införandet, bidra med erfarenheter, genomföra utbildningar samt stötta och guida verksamheten vid detaljfrågor kring hur saker kan hanteras i de fall systemet ger alternativ.

3.5.3 Lex Sarah utredning Pulsen Combine

Det har gjorts tre Lex Sarah anmälningar om missförhållande i Pulsen Combine till och med maj 2015. Anmälningarna har resulterat i en Lex Sarah utredning. Två av anmälningarna kommer från familjerätten och en från socialpsykiatrin. Anmälningarna gäller bland annat att journalanteckningar försvunnit, anteckningar har dubblerats och när försök att ta bort dubbletten har båda anteckningarna försvunnit och en faktura har felaktigt skickats till en person som inte längre är inskriven hos socialtjänsten.

Den utredning som gjorts visar att: *”Combine har många brister som även fortsättningsvis behöver ses över och rättas till. Dessa påverkar handläggningen på ett sådant sätt att det fortfarande finns risk för påtagliga missförhållanden för den enskilde.”*

Den sammanfattande bedömningen som gjorts efter utredningen konstaterar att buggar till viss del alltid kommer att finnas i verksamhetssystem, samt att de buggar som identifierats rapporterats och åtgärdats, ibland med viss fördröjning. Vissa av problemen som uppstått kan bero på handhavandefel till följd av otillräcklig information eller utbildning. Pulsens beredskap för att hantera rättningar och support har varit bristfällig. Kommunikationen med Pulsens supportpersonal har till stora delar skötts via e-post, vilket upplevts vara svårt och försenat processerna. Eftersom Pulsen Combine upplevts vara svårt att arbeta i har flera handläggare dokumenterat i word-dokument och sedan klippt in informationen i systemet. Denna interna bedömningen är att en sådan hantering är rättsosäker. Utredningen har lämnats över till IVO som öppnat ett ärende.

Flera av de avvikelser som identifierades och ingår i Lex Sarah utredningen ansågs ha sin grund i bristfällig support. Under hösten 2015 har supportfunktionen stärkts bland annat genom att skapa ”en väg in” med en mejladress och ett telefonnummer istället för som tidigare, sju mejladresser och fyra telefonnummer. Alla ärenden läggs in i ett ärendehanteringssystem där supportpersonalen hämtar ärenden och redovisar hur långt ärendet har kommit och hur det har lösts. All supportpersonal kan se vem som håller på med vad och hur långt ärendena har kommit. Tidigare fann det ingen överblick över ärendena eller vem som hade ansvar för att lösa dem.

Stockholm den 11 november 2015

Rebecka Hansson
Auktoriserad revisor

4 Källförteckning

Upphandlingsunderlag, Dnr: KFKS 907/2006
 Avtal utveckling av verksamhetsstöd, Dnr: KFKS 907/2006
 Ramavtal inkl bilagor och förlängning med Pulsen AB, Dnr: KFKS 907/2006
 Förvaltningsavtal inkl förlängning med Pulsen AB, Dnr: KFKS 907/2006
 Projektdirektiv Nacka införandeprojekt Pulsen Combine, Anki Tillema, 2009-08-21
 Statusrapport Anna Införandeprojekt vecka 47, 2009-11-08
 Kommunikationsplan Anna Införandeprojekt utkast 2.0, Dorothea Broström, 2009-11-11
 Slutdokument utveckling Pulsen Combine 1.0, leveransgodkännande (acceptansgodkännande), 2012-12-11
 Projektplan införande Pulsen Combine, huvudprojekt, 2013-08-26
 Kommunikationsplan Pulsen Combine Införande huvudprojektet, version 26 augusti 2013
 Roadmap Pulsen Combine 2014, 2014-01-30
 Protokoll ledningsgrupp Pulsen Combine, 2013-08-28, 2013-09-11, 2013-10-02, 2013-10-30, 2013-11-27, 2014-03-19, 2014-04-30, 2014-06-14, 2014-08-20, 2014-11-19 och 2015-02-17
 Sammanträdesprotokoll: Social- och äldrenämnden den 18 april 2007, § 47.
 Tjänsteskrivelse: Upphandling av verksamhetssystem till Socialtjänsten, Dn: SÄN 2007/131
 Sammanträdesprotokoll: Social- och äldrenämnden den 5 juni 2007, § 82 Upphandling av verksamhetssystem till Socialtjänsten
 Sammanträdesprotokoll: Social- och äldrenämnden 31 mars 2009, § 53 Information om projektet Anna-Hanna-Sanna
 Sammanträdesprotokoll: Social- och äldrenämnden 27 augusti 2013 Dnr SÄN 2013/126-044, § 126 Tilläggsbeslut – investering Pulsen Combine,
 Sammanträdesprotokoll: Social- och äldrenämnden 23 september 2014 Dnr SÄN 2013/126-044, § 155 Tillskott – investeringsmedel Pulsen Combine
 Sammanträdesprotokoll: Kommunfullmäktige 15 juni 2015 Dnr KFKS 2015/446-009 § 183, Införandet av Pulsen Combine
 Sammanträdesprotokoll: Socialnämnden 19 maj 2015 Dnr SOCN 2015/283-738, ÄLN 2015/150-738 § 74, Lex Sarah – Pulsen Combine
 Sammanträdesprotokoll: Socialnämnden 16 juni 2015 SOCN 2015/241 § 103, Rapport från social- och äldredirektören juni 2015
 Sammanträdesprotokoll: Socialnämnden 25 aug 2015 SOCN 2015/241 §§ 122-123 , Rapport från social- och äldredirektören augusti 2015 och information från verksamheterna.”
 PM Anders Fredriksson, 2015-08-24, Status i Pulsen Combine – augusti 2015
 Projektplan införande Pulsen Combine, Enheten för funktionsnedsättning, 2014-08-15
 Slutrapport införande Pulsen Combine, Enheten för funktionsnedsättning, 2015-04-08
 Protokoll styrgrupp Enheten för funktionsnedsättning; 2014-09-02, 2014-09-29, 2014-11-03, 2014-12-01, 2015-01-19, 2015-03-02 och 2015-04-08,
 Projektplan införande Pulsen Combine Äldregruppen, 2013-08-26
 Slutrapport införande Pulsen Combine Äldregruppen
 Kommunikationsplan Pulsen Combine införande Äldregruppen version 26 augusti 2013
 Protokoll styrgrupp Äldregruppen, 2013-11-11, 2013-12-09, 2014-04-28 och 2014-05-26.
 Protokoll styrgrupp Barn och unga; 2015-02-06, 2015-03-09, 2015-03-27, 2015-04-15, 2015-04-27, 2015-05-25 och 2015-05-25
 GAP-analys Barn och unga, 2015-08-25, Anders Ovegård och Nina Älvenstrand
 Projektavslut och leveransgodkännande Vuxna, våld mellan närstående och unga vuxna IFO,
 Slutrapport införande Pulsen Combine IFO vuxna, våld mellan närstående och unga vuxna 2015-06-09

2015-11-24

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2015/393-007

Kommunstyrelsen

Revisionsrapport 6/2015 – Granskning av finanshanteringen

Yttrande till revisorerna

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar stadsledningskontorets förslag till yttrande över revisionsrapport nr 6/2015 – Granskning av finanshanteringen

Sammanfattning

Fullmäktiges revisorer har granskat finanshanteringen utan att hitta några väsentliga brister. Revisorerna ger rekommendationer på några områden som stadsledningskontoret i föreslaget yttrande redovisar kommer att genomföras till stor del.

Ärendet

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Nacka kommun genomfört en granskning finanshanteringen. EY har inte hittat några väsentliga brister i nuvarande finansiella portfölj. Granskningen visar att de lån och finansiella instrument som finns i Nacka kommun är vanligt förekommande på marknaden och i den kommunala sektorn. Vidare att de lån och derivat för den granskade perioden är upptagna i enlighet med det regelverk som har beslutats av fullmäktige.

Revisorerna har identifierat några utvecklingsområden som de rekommenderar bör åtgärdas:

- Avvikelser i förhållande till reglemente för medelsförvaltning behöver lyftas fram tydligare och hur avvikelserna ska hanteras i varje enskilt fall behöver tydliggöras i fullmäktige beslut.
- Kommunstyrelsen är ansvarig för medelsförvaltningen enligt lag och behöver formaliseras och utveckla uppföljningen av denna.

- Kommunstyrelsens delegation av beslut kopplat till finansförvaltningen behöver framgå av gällande delegationsordning för kommunstyrelsen. Med nuvarande styrdokument och regelverk behöver även beslut som fattas på delegation anmälas till kommunstyrelsen vilket inte sker.
- Reglementet för medelsförvaltning behöver utvecklas och tydliggöras i olika avseenden. EY har i revisionsrapporten ett antal rekommendationer som enligt deras uppfattning skulle stärka styrningen och den interna kontrollen.
- Någon form av samlat regelverk/riktlinjer för finansieringshanteringen bör tas fram som mer i detalj reglerar arbetet kring finanshanteringen.
- Säkringsdokumentation och rutiner för test av effektivitet av derivat behöver utvecklas för att kunna anses vara tillräcklig ur redovisningssynpunkt.

Stadsledningskontoret redovisar, i bifogat svar till revisorerna, åtgärder och tidplan för de områden där förbättringsbehov noterats. Till exempelvis kommer reglemente för medelsförvaltning att uppdateras med hur rapportering till kommunstyrelsen ska gå till, i tertialrapporten kommer en utvecklad finansrapportering att ske till kommunfullmäktige, en översyn av säkringsredovisningen och delegationsordningen kommer att genomföras.

Ekonomiska konsekvenser

Eventuella kostnader för insatserna hanteras inom ramen för fastställd budget.

Bilagor

Förslag till yttrande till revisorerna

Revisionskrivelse

Revisionsrapport 6/2015 – Granskning av finanshanteringen

Eva Olin

Ekonomidirektör

Stadsledningskontoret

2015-11-24

Förslag till yttrande
KFKS 2015/393-007

Revisorerna

Yttrande över revisionsrapport 6/2015 – Granskning av finanshanteringen

Kommunstyrelsen har den 18 november mottagit revisionskrivelse avseende granskning av finanshanteringen. Revisorerna har identifierat några utvecklingsområden som de rekommenderar bör åtgärdas.

Kommunstyrelsen har för avsikt att åtgärda merparten av rekommendationerna. Nedan redovisas hur kommunstyrelsen kommer att arbeta vidare med dessa.

Avvikelser i förhållande till reglemente för medelsförvaltning behöver lyftas fram tydligare och hur avvikelserna ska hanteras i varje enskilt fall behöver tydliggöras i fullmäktige beslut.

Ett arbete kommer att startas i början av 2016 för att utveckla uppföljningen av medelsförvaltningen och dess eventuella avvikelser. Ambitionen är att i samband tertialbokslut kunna presentera en utvecklad uppföljning.

Kommunstyrelsen är ansvarig för medelsförvaltningen enligt lag och behöver formaliseras och utveckla uppföljningen av denna.

Av revisionsrapporten framgår att kommunstyrelsens ordförande anser att den information som erhålls är tillräcklig utifrån det finansiella läge som Nacka är inne i för tillfället (med låg låneskuld, relativt goda lånevillkor och gynnsamt läge för upplåning på kapitalmarknaden).

Uppföljningen till kommunfullmäktige beskrivs i reglemente för medelsförvaltning, medan det inte framgår hur uppföljningen till kommunstyrelsen ska ske. Kommunstyrelsens uppföljning av medelsförvaltningen kommer innan sommaren att tydliggöras i reglementet för medelsförvaltning.

Kommunstyrelsens delegation av beslut kopplat till finansförvaltningen behöver framgå av gällande delegationsordning för kommunstyrelsen. Med nuvarande styrdokument och regelverk behöver även beslut som fattas på delegation anmälas till kommunstyrelsen vilket inte sker.

Dagens delegation finns beslutad i särskilda ärenden i kommunfullmäktige t.ex. har ekonomidirektören och budgetcontrollern att var för sig löpande nyttja det uppstartade

MTN-programmet samt certifikatprogrammet. Att på ett ställe såsom i delegationsordningen för kommunstyrelsen samla samtliga delegationer avseende finansförvaltningen skulle medföra en ökad tydlighet. Uppdatering och översyn av den finansiella hanteringen i delegationsordningen beräknas genomföras under våren 2016.

Ny rutin har tagits fram så att beslut som är fattat på delegation numera anmäls till kommunstyrelsen. Denna rutin genomfördes i samband med certifikatupplåningen den 10 november.

Reglementet för medelsförvaltning behöver utvecklas och tydliggöras i olika avseenden. EY i revisionsrapporten ett antal rekommendationer som enligt deras uppfattning skulle stärka styrningen och den interna kontrollen.

En översyn av reglementet genomförs innan sommaren då reglementet kommer att uppdateras med relevanta rekommendationer.

Någon form av samlat regelverk/riktlinjer för finanshanteringen bör tas fram som mer i detalj reglerar arbetet kring finanshanteringen

Idag pågår strukturerat arbete kring finanshantering. Likviditetsprognoser görs regelbundet och minst en gång i månaden presenteras dessa på ett finansmöte, där ekonomidirektör, budgetchef, redovisningsansvarig, chef för redovisningsenheten samt deltagare från redovisningsenheten är representerade. Vid dessa möten diskuteras det framtida likviditetsbehovet och behov av upplåning/placering. Riktlinjen är för närvarande att saldot på bankkontot ska röra sig mellan +150 mnkr och -150 mnkr. Av revisionsrapporten framgår att tjänstemännen arbetar aktivt med finansieringsfrågor och har rutiner för att kontinuerligt följa upp behov av förändringar avseende placeringar, lån och derivat. Under 2016 är avsikten att ytterligare dokumentera arbetet och utveckla regelverk/riktlinjer.

Säkringsdokumentation och rutiner för test av effektivitet av derivat behöver utvecklas för att kunna anses vara tillräcklig ur redovisningssynpunkt.

Kommunstyrelsen anser att rekommendationen är mycket ambitiös och kommer under 2016 att utvärdera på vilket sätt kommunstyrelsen förbättra det säkringsdokument och rutiner för test av effektivitet av derivat som redan finns.

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande

Eva Olin
Ekonomidirektör

Nacka kommun
Revisorerna

Revisionskrivelse
2015-11-18

Till: Kommunstyrelsen
För kännedom: Kommunfullmäktige

Revisionsrapport nr 6/2015 – Granskning av finanshanteringen

På uppdrag av oss revisorer i Nacka kommun har EY genomfört en granskning av finanshanteringen.

I genomförd granskning har det inte noterats några väsentliga risker i nuvarande finansiella portfölj. Granskningen visar att de lån och finansiella instrument som finns i Nacka kommun är vanligt förekommande på marknaden och i den kommunala sektorn. Vidare att lån och derivat för den granskade perioden är upptagna i enlighet med det regelverk som beslutats av fullmäktige.

Rapporten innehåller dock även noterade brister och förbättringsområden, i många fall med vidhängande rekommendationer, som behöver vara föremål för kommunstyrelsens åtgärder. Bland annat framkommer följande i granskningen:

- Avvikelser i förhållande till reglementet för medelsförvaltningen behöver lyftas fram tydligare och hur avvikelserna ska hanteras i varje enskilt fall behöver tydliggöras i fullmäktigebeslut.
- Kommunstyrelsen är ansvarig för medelsförvaltningen enligt lag och behöver formalisera och utveckla uppföljningen av denna.
- Kommunstyrelsens delegation av beslut kopplat till finansförvaltningen behöver framgå av gällande delegationsordning för kommunstyrelsen. Med nuvarande styrdokument och regelverk behöver även beslut som fattas på delegation anmälas till kommunstyrelsen, vilket inte sker.
- Reglementet för medelsförvaltningen behöver utvecklas och tydliggöras i olika avseenden. I bifogad rapport framgår ett antal rekommendationer som enligt vår uppfattning skulle stärka styrningen och den interna kontrollen.
- Någon form av samlat regelverk/riktlinjer för finanshanteringen bör tas fram som mer i detalj reglerar arbetet kring finanshanteringen.
- Säkringsdokumentation och rutiner för test av effektivitet av derivat behöver utvecklas för att kunna anses vara tillräcklig ur redovisningssynpunkt.

Revisionen önskar kommunstyrelsens kommentarer till de brister och rekommendationer som framgår i rapporten samt kommunstyrelsens åtgärds- och tidplan. Svar önskas senast den 8 februari 2016.

Revisionen står givetvis till förfogande för att besvara eventuella frågor.

För revisorerna i Nacka kommun

Lars Berglund
Ordförande

Yvonne Wessman
Vice ordförande

Granskning av finanshanteringen

Nacka kommun

Mikael Sjölander

Åsa Andersson

2015-11-17

Building a better
working world

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
1. Sammanfattning	2
2. Inledning.....	4
2.1 Bakgrund och uppdrag	4
2.2 Syfte, avgränsning och revisionsfrågor	4
2.3 Revisionskriterier	5
2.4 Metod	5
3. Kort om Nacka kommuns räntebärande tillgångar och skulder	7
4. Svar på revisionsfrågorna	9
4.1 Är reglementet för medelsförvaltning ändamålsenligt och förenlig med kommunallagens krav?	9
4.2 Är de placeringar, lån och finansiella instrument som finns förenliga med reglementet och har beslut om dessa fattats i behörig ordning?	13
4.3 Är organisation, styrning och ansvarsfördelning ändamålsenlig?	15
4.4 Föreligger det en följsamhet och återrapportering avseende reglementet?	16
4.5 Är säkringsdokumentation och säkringsstrategier utformade och dokumenterade på ett sådant sätt att de uppfyller kraven enligt god redovisningssed och dokumenteras säkringsförhållandena på ett tillräckligt sätt i samband med delårsbokslut och årsbokslut?	16
4.6 Finns tillräckliga upplysningar i årsredovisningen i förhållande till kraven enligt god redovisningssed (RKR 21).	18
4.7 Är rutinerna tillräckliga även för framtiden då låneskulden prognostiseras växa.	19

1. Sammanfattning

Ernst & Young AB (nedan "EY") har på uppdrag av revisorerna i Nacka kommun granskat kommunens finansverksamhet. Granskningen syftar till att bedöma om styrdokument i form av bland annat reglemente för medelsförvaltning, säkringsstrategier och säkringsdokumentation är förenliga med kommunallagens krav och om kommunstyrelsen styr och följer upp den finansiella hanteringen på ett tillräckligt sätt. Vidare om följsamheten till styrdokumenten är tillfyllest och att kraven för säkringsredovisning är uppfyllda enligt god redovisningssed.

De frågor som besvaras inom ramen för vårt uppdrag enligt ovan är:

- 1) Är reglementet för medelsförvaltning ändamålsenligt och förenligt med kommunallagens krav?
- 2) Är de placeringar, lån och finansiella instrument som finns förenliga med reglementet och har beslut om dessa fattats i behörig ordning?
- 3) Är organisation, styrning och ansvarsfördelning ändamålsenlig?
- 4) Föreligger det en följsamhet och återrapportering avseende reglementet?
- 5) Är säkringsdokumentation och säkringsstrategier utformade och dokumenterade på ett sådant sätt att de uppfyller kraven enligt god redovisningssed och dokumenteras säkringsförhållandena på ett tillräckligt sätt i samband med delårsbokslut och årsbokslut?
- 6) Finns tillräckliga upplysningar i årsredovisningen i förhållande till kraven enligt god redovisningssed (RKR 21).
- 7) Är rutinerna tillräckliga även för framtiden då låneskulden prognostiseras växa.

Granskningen har baserats på intervjuer med politiker och tjänstemän, genomgång av styrdokument, protokoll och handlingar, samt stickprovsvis granskning av underlag i syfte att verifiera att beskrivna rutiner och processer fungerar.

Rapporten är i vissa avseenden detaljerad till sin karaktär och innehåller ett antal rekommendationer. Syftet med det är att revisionen vill vara proaktiva och bidra till förbättringar inom ett relativt komplicerat och riskutsatt område.

De mest väsentliga slutsatserna och rekommendationerna av granskningen framgår nedan.

- Nacka kommuns lån och derivat för den granskade perioden är upptagna i enlighet med det regelverk som beslutats av fullmäktige. Mot bakgrund av att Rikshemaffären under slutet av 2014 medförde ett stort inflöde av pengar till kommunen så har tre avvikelser uppkommit i förhållande till vad som regleras i reglementet. Av delårsrapporten per augusti 2015 framgår att avvikelser föreligger och det går också att utläsa ur tabell att så är fallet. Eftersom fullmäktige beslutat om reglementet bör avvikelser lyftas fram tydligare och också med förslag till hantering från fullmäktiges sida. Som vi ser det kan fullmäktige antingen besluta om permanenta ändringar av reglementet eller tidsbestämda avvikelser som accepteras med angivande av mandat under avvikelseperioden.
- De lån och finansiella instrument som finns i Nacka kommun är vanligt förekommande på marknaden och i den kommunala sektorn.

- Tjänstemännen arbetar aktivt med finansieringsfrågor och har rutiner för att kontinuerligt följa upp behov av förändringar avseende placeringar, lån och derivat. Vi noterar särskilt att processen för att bedöma prognostiserade likviditetsflöden har förbättrats väsentligt under senare tid.
- Uppföljningen av att reglementet efterlevs behöver formaliseras och utvecklas på politisk nivå. Detta gäller såväl rapporteringen till kommunfullmäktige som kommunstyrelsen.
- Kommunstyrelsen är enligt kommunallagen ansvarig för medelsförvaltningen och bör därför kontinuerligt följa upp att reglementet avseende medelförvaltningen efterlevs. Förslagsvis sker detta genom att en uppföljningsmall tas fram som bilaga till reglementet. Utifrån protokoll och handlingar i kommunfullmäktige och kommunstyrelsen så kan vi inte se att det sker en uppföljning som fullt ut täcker upp vad som regleras i reglementet. En stor del av uppföljningen sker i årsredovisningen och formella delårsrapporter. Vidare informeras politiker om finanshanteringen på olika sätt och i olika konstellationer av tjänstemännen. Dock inte i enlighet med tydliga formkrav för uppföljning som beslutats på politisk nivå.
- Räntederivatet om 700 mkr har ett negativt marknadsvärde om ca 50 mkr. Effekten av detta redovisas löpande som kostnad över derivatens löptid till och med 2022. Att inte redovisa det negativa värdet direkt i resultaträkningen får dock endast ske om ett så kallat säkringsförhållande föreligger enligt redovisningsmässiga grunder. För att ett sådant ska kunna anses föreligga ställs stora krav på dokumentation av bland annat säkringsstrategier och säkringsdokumentation som visar att det föreligger ett tydligt samband mellan lånen och derivaten. Vår bedömning är att denna dokumentation måste utvecklas för att fullt ut uppfylla de redovisningsmässiga kraven.
- Av reglementet framgår att kommunstyrelsen i allt väsentligt ansvarar för medelsförvaltningen. Av kommunstyrelsens delegationsordning framgår inte på ett tydligt sätt eventuella delegationer inom finansområdet till tjänstemän, vilket är en brist. I ett antal beslut i olika protokoll i fullmäktige framgår dock att vissa utpekade tjänstemannaroller har fått delegationer inom vissa givna ramar. Alla delegationer från kommunstyrelsen bör givetvis framgå av ordinarie delegationsordning, så även ett så väsentligt område som finanshanteringen. De beslut som fattats på delegation avseende upptagna lån, swappar, etc har inte anmälts till kommunstyrelsen enligt gängse regelverk för delegationsbeslut.
- Reglementet för medelsförvaltningen behöver utvecklas och tydliggöras i olika avseenden. Av rapporten framgår ett antal noteringar och rekommendationer som behöver beaktas av kommunstyrelsen.
- I praktiken sker en mängd väsentliga processer och beslut som delvis eller inte alls regleras i reglementet. Bl a finns krav enligt god redovisningssed på att ta fram säkringsstrategier och säkringsdokumentation. Vidare sker kontinuerligt upphandlingar av lån, derivat och placeringar. Vår bedömning är att någon form av samlat regelverk/riktlinjer bör tas fram som beskriver tjänstemännens arbetssätt, organisation och inriktning inom ramen för de områden som regleras i reglementet.

2. Inledning

2.1 Bakgrund och uppdrag

Finanshanteringen i kommunkoncernen (Nacka kommun och dess koncernbolag) innebär risker som behöver hanteras inom ramen för kommunallagens krav vad gäller bland annat medelsförvaltningen och kommunstyrelsens interna kontroll.

Ur revisionssynpunkt är det viktigt att säkerställa att kommunallagens krav beträffande medelsförvaltningen är uppfyllda samt att kommunstyrelsens interna kontroll kopplat till styrning, uppföljning och kontroll är tillräcklig. Vidare att kraven för säkringsredovisning enligt god redovisningssed är uppfyllda.

Ernst & Young AB (nedan "EY") har på uppdrag av Nacka kommuns förtroendevalda revisorer granskat huruvida Nacka kommuns finansverksamhet bedrivs i enlighet med gällande regler och beslut samt omfattas av en tillräcklig intern kontroll.

Efter försäljningen av 25 procent av fastighetsbeståndet till Rikshem i slutet av år 2014 har kommunen förhållandevis låg skuldsättning. Låneskulderna beräknas dock öka de kommande åren på grund av den planerade höga investeringstakten. Enligt en nyligen framtagen långtidsprognos som baseras på olika tänkbara scenarier, och som redovisats för KSAU i september 2015, beräknas låneskulden kunna komma att uppgå till så mycket som 13 miljarder kr år 2030. Detta scenario anges dock inte vara hållbart utan andra scenarier med lägre upplåning bedöms vara mer realistiska. I budgeten för 2016-2017 beräknas låneskulden öka med 1,7 miljarder kr för dessa två år.

Från år 2014 har den goda redovisningsseden kopplat till redovisning av derivat och finansiella instrument reglerats på ett tydligare sätt genom RKR 21 "Redovisning av derivat och säkringsredovisning". Kraven för att få tillämpa säkringsredovisning har förtydligats och ställer stora krav på kommunerna vad gäller kontinuerligt uppdaterad dokumentation och bedömningar.

2.2 Syfte, avgränsning och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att bedöma om styrdokument i form av bland annat reglemente för medelsförvaltning, säkringsstrategier och säkringsdokumentation är förenliga med kommunallagens krav och om kommunstyrelsen styr och följer upp den finansiella hanteringen på ett tillräckligt sätt. Vidare om följsamheten till styrdokumentet är tillfyllest och att kraven för säkringsredovisning är uppfyllda enligt god redovisningssed.

De frågor som besvaras inom ramen för vårt uppdrag enligt ovan är:

- 1) Är reglementet för medelsförvaltning ändamålsenligt och förenligt med kommunallagens krav?
- 2) Är de placeringar, lån och finansiella instrument som finns förenliga med reglementet och har beslut om dessa fattats i behörig ordning?
- 3) Är organisation, styrning och ansvarsfördelning ändamålsenlig?
- 4) Föreligger det en följsamhet och återrapportering avseende reglementet?
- 5) Är säkringsdokumentation och säkringsstrategier utformade och dokumenterade på ett sådant sätt att de uppfyller kraven enligt god redovisningssed och dokumenteras

säkringsförhållandena på ett tillräckligt sätt i samband med delårsbokslut och årsbokslut?

- 6) Finns tillräckliga upplysningar i årsredovisningen i förhållande till kraven enligt god redovisningssed (RKR 21).
- 7) Är rutinerna tillräckliga även för framtiden då låneskulden prognostiseras växa.

Rapporten är i vissa avseenden detaljerad till sin karaktär. Syftet med det är att revisionen vill vara proaktiva och bidra till förbättringar inom ett relativt komplicerat och riskutsatt område.

2.3 Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används för analyser, slutsatser och bedömningar. Revisionskriterierna kan hämtas från lagar och förarbeten eller interna regelverk, policyer och fullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning.

Kommunens ansvar för medelsförvaltning regleras i följande lag, vilka utgör den norm/kriterier som granskningens resultat värderas mot:

- ▶ Kommunallagen, främst kapitel 3, 6 och 8.

Nacka kommun har följande styrdokument och mål, vilka även dessa är underlag och utgångspunkt för bedömningen:

- ▶ Reglemente för medelsförvaltningen (beslutad av kommunfullmäktige senast uppdaterad i december 2014). I sidfoten på reglementet framgår att uppdatering skett 2013 men denna uppgift är inte uppdaterad.
- ▶ Av fullmäktige beslutad budget för 2015 med flerårsplan. I denna beslutas bland annat om låneramar.
- ▶ Kommunstyrelsens delegationsordning (fastställd senast 2015-06-15)
- ▶ Dokument för riskhantering och säkringsstrategi (framtagna på tjänstemannanivå)
- ▶ Säkringsdokumentation som upprättas i samband med årsbokslutet 2014 och delårsrapporten 2015-08-31 (upprättas på tjänstemannanivå)
- ▶ Rapportering om finansiella instrument i årsredovisning 2014 och delårsrapporten 2015-08-31

2.4 Metod

Granskningen har baserats på intervjuer med politiker och tjänstemän, genomgång av styrdokument, protokoll och handlingar, samt stickprovsvis granskning av underlag i syfte att verifiera att beskrivna rutiner och processer fungerar.

Intervjuer har genomförts med:

- ▶ Kommunstyrelsens ordförande
- ▶ Kommunstyrelsens andre vice ordförande
- ▶ Ekonomidirektör
- ▶ Finanseknom

Granskningen har omfattat följande dokument:

- ▶ Reglemente för medelsförvaltning (beslutad av kommunfullmäktige)
- ▶ KS delegationsordning
- ▶ Finansrapport juni 2014
- ▶ Masterdokumentation Kassafördessäkringar
- ▶ Säkringsdokumentation som upprättas i samband med årsbokslutet 2014 och delårsrapporten 2015-08-31 (upprättas på tjänstemannanivå)

- ▶ Rapportering om finansiella instrument i årsredovisning 2014 och delårsrapporten 2015-08-31
- ▶ Stickprov ur pärm på dokumentation avseende upptagna lån och swappar
- ▶ Protokoll från Kommunstyrelsen (KS) och Kommunstyrelsens arbetsutskott (KSAU)

Vi har prövat EYs oberoende för granskningsansvariga enligt SKYREVs rekommendation. Vår bedömning är att det inte föreligger några problem med oberoendet avseende denna granskning.

3. Kort om Nacka kommuns räntebärande tillgångar och skulder

Efter att Nacka kommun i slutet av år 2014 avyttrade ca 25 procent av fastighetsbeståndet till Rikshem har kommunen förhållandevis låga nettoskulder. Finansiella placeringar och skulder ser sammanfattningsvis ut enligt nedan per september 2015.

Tabell 1: Räntebärande tillgångar och skulder per 2015-09

Räntebärande tillgångar och skulder per 2015-09	Belopp	Ränta	Förfallodatum	Kommentar
Obligationslån	-300 000 000	3 mån STIBOR	2017-09-29	
Danske Bank cert	-100 000 000	-0,096%	2015-11-12	negativ låneränta
Handelsbanken cert	-100 000 000	-0,080%	2015-11-27	negativ låneränta
Danske Bank cert	-100 000 000	-0,050%	2015-11-27	negativ låneränta
Danske Bank cert	-100 000 000	-0,082%	2015-12-14	negativ låneränta
Koncernkonto	181 848 245	-	-	
Placering Swedbank	100 000 000	0,0008%	2015-10-21	
Placering Swedbank	100 000 000	0,0012%	2015-12-21	
Placering Swedbank	100 000 000	0,0011%	2016-03-21	
Nettoskuld	-218 151 755			

Nacka kommun har låneskulder upptagna till 700 mkr varav 300 mkr avser obligationslån och 400 mkr certifikatslån. Obligationslånen är upptagna inom ramen för av fullmäktige beslutade villkor i april 2014. Certifikatslånen är upptagna inom ramen för av fullmäktige beslutade villkor i mars 2013. Programmen har en låneram om 1 miljard kr vardera.

Som framgår ovan har Nacka kommun, utifrån ränteläget, förhållandevis förmånliga villkor på lån och placeringar. Lån via certifikatprogram om 400 mkr löper till negativ låneränta och placeringar har en svag positiv ränta.

I syfte att hantera risker med rörliga lån har fullmäktige i reglemente för medelsförvaltning beslutat att rörliga räntor ska kunna "swappas" till fast ränta. Fastränteswappar får enligt reglementet endast upptas för att reducera risk i räntor på underliggande lån. Av tabell nedan framgår en sammanfattning av de ränteswappar som kommunen har per september 2015:

Tabell 2: Ränteswappar per september 2015

Ränteswap	Belopp	Ränta	Startdatum	Förfallodatum
Swedbank	100 000 000	1,605%	2012-12-21	2018-12-21
Nordea	100 000 000	1,729%	2012-12-21	2019-12-23
Nordea	100 000 000	2,013%	2012-09-19	2020-09-21
Handelsbanken	100 000 000	2,250%	2013-11-29	2020-11-29
Nordea	100 000 000	2,083%	2012-09-19	2021-09-20
SEB	100 000 000	2,325%	2012-06-29	2022-06-29
Nordea	100 000 000	2,153%	2012-09-19	2022-09-19
Summa och snittränta	700 000 000	2,022%		

Som framgår av tabell 1 skulle kommunen, efter Rikshemaffären i slutet av år 2014, kunna amortera väsentligt på skulderna. Reglementet för medelsförvaltning tillåter dock inte att swapparna beloppsmässigt överstiger låneskulderna. Redovisningsreglerna säger också att derivat i form av exempelvis swappar som inte kan kopplas ihop med den post som den avser att säkra på ett effektivt sätt måste redovisas till marknadsvärde. Detta skulle innebära att om swapparna inte kan kopplas ihop med lånen enligt de krav som ställs enligt redovisningsreglerna så skulle swapparna behöva redovisas löpande till sitt marknadsvärde. För närvarande uppgår värdet på swapparna till drygt minus 50 mkr.

Då låneskulderna löper med en ränta som är 3 månader Stibor (kommunen betalar) och swapparna innebär att kommunen istället erhåller 3 månader Stibor men betalar en fast ränta enligt villkor i tabell 2 ovan, så tar i allt väsentligt swapparna bort de förmånliga lånevillkoren. Den snittränta om ca 2 procent som belöper på ränteswapparna är därmed i allt väsentligt den räntekostnad som kommunens resultaträkning faktiskt belastas med.

EYs bedömningar:

Vi bedömer att kommunens placeringar och lån är vanligt förekommande instrument på de finansiella marknaderna och att de har upptagits inom ramen för av fullmäktige beslutat reglemente, till låg risk och utan indikationer på spekulativa inslag.

Mot bakgrund av att Rikshemaffären genomfördes efter att swapparna upptogs och att den affären väsentligt förändrade kommunens finansiella ställning så har det fått effekter på bl a räntebindningstider och förfallostruktur på lånen. Våra noteringar och bedömningar kopplade till avvikelser i förhållande till reglementet framgår senare i rapporten.

4. Svar på revisionsfrågorna

4.1 Är reglementet för medelsförvaltning ändamålsenligt och förenligt med kommunallagens krav?

Av 8 kap. 3§ kommunallagen (KL) framgår att fullmäktige skall meddela närmare föreskrifter om medelsförvaltningen. Ett sådant dokument är sålunda obligatoriskt för varje kommun och ska utgöra ett övergripande dokument för styrning, uppföljning och kontroll av hanteringen av kommunens medel. Av KL framgår vidare att kommuner ska förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses.

I Nacka kommun har fullmäktige beslutat om ett "Reglemente för medelsförvaltning". Dokumentet är senast uppdaterat i december 2014 (enligt sidfot i reglementet är senaste uppdatering i mars 2013, vilket dock inte är uppdaterat) och finns tillgängligt bland annat på kommunens hemsida. Detta styrdokument utgör det mest centrala och viktiga styrdokumentet i finanshanteringen i Nacka kommunkoncern.

Reglementet reglerar all form av medelsförvaltning som finns i kommunen. Reglementet reglerar bland annat risker vad gäller derivatinstrument, placeringar och lån. Även andra områden såsom leasing, borgen, donationsmedel, m m regleras i reglementet.

EYs bedömningar:

Nedan framgår våra bedömningar och synpunkter vid genomgång av reglementet. Dessa är delvis detaljerade till sin karaktär. Detta dels för att tydliggöra vilka förbättringsområden som vi bedömer finns, dels underlätta framtida uppföljning av vidtagna åtgärder från kommunstyrelsen.

Delvis vagt utformade krav/kriterier

Reglementet innehåller ett antal riktlinjer/regler som är vagt utformade. Begrepp såsom "bör", "ska eftersträvas" och så vidare bör inte användas annat än i sådana fall där detta bedöms vara nödvändigt. Exempel på sådana meningar i reglementet är:

- ▶ Koncernens externa skuldportfölj "ska eftersträvas" en förfallostruktur där maximalt 50 % av kapitalet förfaller inom 1 år.
- ▶ Kommunkoncernens fördelning av krediter och derivat "bör" spridas mellan olika motparter.

Rekommendation:

- ▶ En översyn av formuleringar i reglementet bör göras i syfte att tydliggöra vilka riktlinjer/regler som gäller.

Anvisning om periodisk översyn saknas

Väsentliga styrdokument bör innehålla en uppgift om när dokumentet ska vara föremål för översyn, vilket saknas. Mot bakgrund av att den finansiella situationen såväl internt som i omvärlden kontinuerligt förändras anser vi att reglementet bör vara föremål för fastställd

periodisk översyn. Denna bör ske åtminstone årligen. Vid väsentliga förändringar i finansieringsstrukturen, vilket skedde när Rikshemaffären genomfördes, finns särskilda skäl att se över reglementet. Reglementet har setts över vid olika tillfällen bl a efter Rikshemaffären. Detta sker dock utifrån initiativ från olika involverade personer och inte utifrån något specifikt krav i reglementet.

Rekommendation:

- ▶ Reglementet bör kompletteras med anvisningar om periodisk översyn.

Central kassa – cash pool/koncernkonto

I reglementet anges att kommunfullmäktige beslutar om räntor för lån och placeringar inom koncernen. Närmare anvisningar för koncernintern räntesättning saknas, exempelvis principer beaktande "transfer pricing" (säkerställandet av att transaktioner som sker mellan kommunen som icke skattepliktig verksamhet och bolag som skattepliktig verksamhet). Det saknas också i reglementet restriktioner kring limiter på konton som ingår i koncernkontostrukturen.

Det finns limiter på i koncernkontostrukturen ingående konton, vilka regleras i samband med kommunens beslut om budget. Fullmakter och behörigheter avseende bankkontona i koncernkontostrukturen hanteras via kommunens redovisningsenhet.

Rekommendationer:

- ▶ Reglementet bör kompletteras med tydligare riktlinjer kring koncerninterna räntor.
- ▶ Komplettering bör också ske med riktlinjer kring limiter på enskilda konton i koncernstrukturen.

Reglering av finansiering genom upplåning

Av reglementet framgår att max 50 procent av lånevolymen ska eftersträvas förfalla inom 1 år. Mot bakgrund av den finansiella situationen i Nacka, med relativt låga upplåningsnivåer netto i kombination med hur lånemarknaden för närvarande fungerar kan nuvarande riktlinjer möjligen vara relevanta. Eftersom lånevolymerna väsentligt beräknas öka anser vi att behov finns av ytterligare detaljreglering för att säkerställa hantering av refinansieringsrisken.

Reglementet saknar begränsningar för hur långa enskilda lån kan vara, vilket bör kompletteras.

Räntebindningen kan behöva regleras ytterligare. Det är vanligt förekommande med en reglering av räntebindning i olika intervall för olika löptider (så kallad räntetrappa). Det bör även förtydligas vad ränterisken ska baseras på – "skuldportföljen" enligt nuvarande reglemente, som vi tolkar som aktuell lånevolym, eller en prognostiserad lånevolym avseende viss tidsperiod.

Rekommendationer:

- ▶ Reglementet bör kompletteras med tydligare riktlinjer kring förfallostrukturer på lån och räntebindningstider.
- ▶ Reglementet bör reglera hur långa enskilda lån kan vara i tiden.

Finansiell leasing

I reglementet anges att finansiell leasing jämföras med upplåning och omfattas av reglerna för upplåning i reglementet. Av den återrapportering som sker är det oklart hur detta

hanteras i praktiken. Ingår leasing i låneramen, tillämpas kraven på tillåtna kreditinstitut för upplåning etc? Enligt uppgift ingår leasing inte i låneramen och kraven på tillåtna kreditinstitut har inte tillämpats för leasing. Detta bör tydliggöras i policyn.

Rekommendationer:

- ▶ Reglementet behöver kompletteras med tydligare riktlinjer för finansiell leasing.

Derivatinstrument

Av reglementet finns inte angivet att motpartsrisk från derivat beaktas sammantaget med kreditrisker från kapitalförvaltningen, vilket bör utvecklas i reglementet.

Floor (räntegolv på lån) tillåts enligt reglementet fristående från Caps (räntetak). Sådant instrument finns idag inte i praktiken men bör heller inte *enskilt* tillåtas enligt reglementet.

Enskilda derivat begränsas inte i löptid, vilket bör ske.

Rekommendationer:

- ▶ Motpartsrisker från derivat bör beaktas sammantaget med kreditrisker från kapitalförvaltningen.
- ▶ Reglementet bör tydliggöra att räntegolv inte är tillåtet enskilt utan räntetak.
- ▶ Enskilda derivats löptid bör begränsas i reglementet.

Kapitalförvaltning

Reglementet reglerar bl a vilka emittenter, emittentkategorier och andel per emittent inom olika kategorier som placeringar får ske inom. Utöver det framgår att även insättningar på konto samt deposit i bank får finnas. Även insättningar på konto och depositioner utgör en kreditrisk. Det saknas reglering hur mycket kreditrisk som accepteras från sådana tillgodohavanden (insättningar på konto och depositioner).

Rekommendation:

- ▶ Tydliggör regelverk för hantering av kreditrisk för insättningar på konto samt deposit i bank.

Rapportering till kommunfullmäktige och kommunstyrelsen

Av reglementet framgår att rapportering av koncernens skuld- eller placeringsportfölj skall ske varje år i samband med tertiäl 2 och årsbokslut. Rapporterna ska innehålla en sammanställning av koncernens placeringar eller skulder och ränta. Rapporten skall beskriva portföljens risker och innehålla förslag till en riskattityd.

I praktiken sker återrapporteringen av följsamheten till reglementet till kommunfullmäktige inte separat utan inom ramen för årsredovisningen och delårsrapporten (tertiäl 2).

Information om finansieringen återfinns i olika delar av dessa dokument.

Rapporteringen täcker många av de områden vi anser är relevanta att återrapportera. Vi anser dock att det är otydligt vad som ska följas upp i reglementet och anser att en separat rapport bör tas fram som omfattar samtliga områden som regleras i reglementet. Av uppföljningen behöver tydligt framgå om det finns avvikelser från gällande reglemente och fullmäktige behöver i så fall besluta om hur avvikelserna ska hanteras. Meningen ”portföljens risker och förslag till riskattityd” i reglementet kopplat till uppföljningen bör

utvecklas eller tas bort. Rapportering angående operationell- och finansiell leasing ska enligt reglementet ske en gång per år i samband med årsbokslutet liksom rapportering avseende borgensåtaganden. Rapporteringskrav avseende donationsmedel finns inte alls angivet.

Enligt kommunallagen har kommunstyrelsen ett särskilt utpekat ansvar att ha hand om den ekonomiska förvaltningen. Hanteringen av finansieringen utgör enligt vår uppfattning ett mycket väsentligt inslag i detta ansvar. I Nacka kommun saknas det ett samlat och tydligt regelverk samt beslutade former för hur kommunstyrelsen följer upp finansieringen. Det är vanligt att sådana regelverk finns i andra kommuner. Ett sådant regelverk bör utarbetas och uppföljning bör ske med regelbunden kontinuitet. Att fatta beslut om upptagande av enskilda lån, swappar, etc är viktiga beslut som kan få stor påverkan på kommunens ekonomi på lång sikt. Det finns också flera exempel på "skandaler" från andra kommuner i Sverige kring finanshanteringen där det i efterhand framkommit att kommunstyrelsens uppföljning varit undermålig. Några indikationer på brister i nuvarande finansiell portfölj finns inte i Nacka men kommunstyrelsen har ett ansvar att löpande göra en tillräcklig uppföljning och kontroll kring finanshanteringen för att säkerställa en god intern kontroll och ändamålsenlig finanshantering.

Hur upptagande av lån och swappar ska ske regleras inte i kommunstyrelsens delegationsordning vilket är en stor brist. För närvarande rapporteras inte nyupptagna lån och swappar som delegationsbeslut till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen har i protokoll den 4 mars 2013 respektive 7 april 2014 bemyndigat vardera av ekonomidirektören och budgetcontrollern att inom vissa beloppsramar hantera certifikatupplåning och obligationslån genom MTN-program. Vi anser att sådana bemyndiganden och andra delegationer avseende den finansiella hanteringen ska samlas i kommunstyrelsens delegationsordning och inte enbart framgå av enskilda protokoll.

Rekommendationer:

- ▶ Form för uppföljning av reglementet bör tydliggöras och bör omfatta samtliga områden som regleras i reglementet. Förslagsvis tas en standardrapport fram som också utgör bilaga till reglementet.
- ▶ Kommunstyrelsens uppföljning av medelsförvaltningen behöver tydliggöras. Detta gäller bland annat formerna för rapporteringen, periodiciteten och beslut som fattas på delegation av styrelsen.
- ▶ Delegation av beslutsrätt inom det finansiella området måste samlas i delegationsordningen för kommunstyrelsen och beslut fattade på delegation måste anmälas enligt gängse rutiner för anmälan av delegationsbeslut.

Regler för borgen

Av reglementet framgår att borgensåtagande överstigande 1 mkr beslutas av kommunfullmäktige. Borgensåtaganden ska enligt reglementet tidsbegränsas, men det finns ingen angiven tidsbegränsning, eller gräns för att långa borgensåtaganden ska beslutas av kommunfullmäktige (jmf borgen 800 tkr på 1 år och 800 tkr på 20 år).

Rekommendationer:

- ▶ Det bör övervägas att komplettera reglementet med tidsgräns för när borgensåtaganden behöver beslutas av fullmäktige.

4.2 Är de placeringar, lån och finansiella instrument som finns förenliga med reglementet och har beslut om dessa fattats i behörig ordning?

Vår granskning har omfattat de lån, swappar och placeringar som funnits under perioden 31 december 2014 till och med 31 augusti 2015.

Reglementet har inte uppdaterats efter Rikshemaffären. Rikshemaffären har väsentligt påverkat kommunens finanser genom att lån har kunnat amorteras och det har uppkommit ett behov av att placera medel.

EYs bedömningar:

Det föreligger enligt vår bedömning tre avvikelser från reglementet. Dessa har delvis uppkommit som en följd av det kapital som inkommit i samband med med Rikshemaffären.

- ▶ Räntebindningstiden ska max uppgå till 5 år. Per 31 augusti 2015 uppgick räntebindningstiden till 5,46 år.
- ▶ Maximalt 50 procent av lånen ska förfalla inom ett år. Per 31 augusti 2015 förfaller 57 procent av lånen inom ett år. Certifikaten om totalt 400 mkr löper på tre månader medan obligationslån om 300 mkr löper till och med 2017-09-29.
- ▶ Maximal andel per kreditgivare bör inte överstiga 50 procent. Per 31 augusti 2015 står Handelsbanken för 57 procent av upplåningen och Nordea för 57 procent av ränteswapparna.

Av delårsrapporten per augusti 2015 framgår att avvikelser föreligger och det går också att utläsa ur tabell att så är fallet. Eftersom fullmäktige beslutat om reglementet bör avvikelserna lyftas fram tydligare och också med förslag till hantering från fullmäktiges sida. Som vi ser det kan fullmäktige antingen besluta om permanenta ändringar av reglementet eller tidsbestämda avvikelser som accepteras med angivande av mandat under avvikelseperioden.

Kommunen har under senare tid haft som arbetssätt att vända sig till fyra banker för att få in offert på räntenivåer för såväl placeringar som lån och derivat. Det framgår också av reglementet att kommunen i samband med upptagande av lån ska vända sig till minst fyra långgivare för att erhålla anbud. I samtliga fall har man valt den räntenivå som ekonomiskt enskilt varit mest gynnsam för kommunen. Ett sådant förfaringssätt måste dock ställas mot riskhanteringen vad gäller bl a riskspridning på olika motparter.

Av reglementet framgår att koncernen inte ska ta upp lån för att finansiera placeringar eller andra spekulationsändamål. I dagsläget finns lån och placeringar. Ett särskilt beslut om att frångå dessa regler fattades efter Rikshemaffären och tillämpas till dess placerade medel använts för investeringsändamål.

Reglementet anger också att de belopp som ränteswapparna uppgår till totalt inte får överstiga låneskulderna. Kommunen skulle mot bakgrund av nuvarande finansiella situation kunna amortera på befintliga skulder. Placeringarna uppgår till 300 mkr och skulderna till 700 mkr. Dock föreligger fastränteswappar motsvarande 700 mkr (100 mkr per swapp) som förfaller åren 2018-2022. Om lånen löses måste swapparna antingen lösas in i förtid (till en kostnad gentemot banken) eller redovisas till marknadsvärde, vilket skulle innebära en väsentlig kostnad för Nacka kommun som omedelbart måste redovisas. Istället har

kommunen valt att ha kvar lån motsvarande swapparnas omfattning (700 mkr). Detta innebär att kommunen istället betalar den fasta ränta som belöper på respektive swapp fram till dess förfall och också kostnadsför den fasta räntekostnaden över aktuell redovisningsperiod.

Kommunen skulle som ett alternativ kunna besluta sig för att amortera på lånen och lösa swapparna mot en engångskostnad. Ett sådant beslut skulle i dagsläget innebära att kommunens räntekostnader istället skulle minska framöver, givet att nuvarande ränteläge består, då swapparna till fast ränta har en förhållandevis hög räntenivå jämfört med dagens räntenivåer. Ränteswapparna hade per 2015-08-31 ett negativt marknadsvärde om drygt 50 mkr. En fråga som bör ställas är om nuvarande hantering innebär en merkostnad över swapparnas totala löptid då kommunen lånar långt (via swapparnas räntebindningstider) och placerar kort.

Vår granskning av verifikationer och genomförda affärer under 2015 samt genomgång av upptagna swappar tidigare år visar att attester av dessa affärer sker i enlighet med gällande regelverk. Anbud/upphandlingar dokumenteras i systemet ÄDIT.

Rekommendationer:

- ▶ *Avvikelser från reglementet behöver hanteras på ett tydligare sätt från fullmäktiges sida.*

4.3 Är organisation, styrning och ansvarsfördelning ändamålsenlig?

Av reglementet framgår att kommunfullmäktige skall besluta om:

- ▶ Borgensåtagande överstigande en miljon kr.
- ▶ Koncernens totala låneram.
- ▶ Räntor för lån och placeringar inom koncernen

Övriga finansiella frågor inom ramen för reglementet hanteras av kommunstyrelsen.

Tjänstemännen i kommunen har bildat en grupp med olika kompetenser som regelbundet träffas och diskuterar finanshanteringen, inkluderande exempelvis likviditetsplanering, lånebehov, derivat, etc.

I praktiken beslutar ekonomidirektör och budgetcontroller om upptagande av lån inom ramen för av fullmäktige beslutade ramar för obligationslån genom MTN-program och certifikatsupplåning via eget program. Även beslut om placeringar hanteras i praktiken av ekonomidirektör och budgetcontroller.

Av protokoll från Kommunstyrelsen framgår inte att någon specifik kontinuerlig och formaliserad uppföljning görs av finanshanteringen utöver behandlingen av delårsrapport och årsredovisning. Vissa specifika frågor såsom bankupphandling och beredning av obligations- och certifikatprogram har också varit uppe för behandling i kommunstyrelsen. Detta är i sig inte en avvikelse från reglementet som stadgar att uppföljning ska ske i tertial 2 och i samband med att årsredovisningen beslutas.

Inom ramen för granskningen har vi tagit del av rapporter i powerpointformat som har presenterats vid alla alliansens möten.

EYs bedömningar:

Vi bedömer att tjänstemännen arbetar på ett ändamålsenligt sätt med finansfrågorna och att fokus på finansfrågorna har ökat. Inte minst gäller detta likviditetshanteringen, vilket har lett till att prognosförmågan väsentligt har förbättrats.

Som framgår tidigare i rapporten anser vi att delegationer som kommunstyrelsen gör till tjänstemän ska framgå av kommunstyrelsens delegationsordning och inte enbart i olika protokoll. Beslut fattade på delegation, exempelvis upptagande av certifikat, ska såsom styrdokument och beslutsordningar är utformade anmälas, vilket inte sker idag.

Alliansen får löpande information om finanserna i samband med några av de veckovisa mötena och vid intervju med kommunstyrelsens ordförande så anser denne att den information som erhålls är tillräcklig utifrån det finansiella läge som Nacka är inne i för tillfället (låg låneskuld, relativt goda lånevillkor och gynnsamt läge för upplåning på kapitalmarknaden). Oppositionen får inte information vid något motsvarande möte där finanserna löpande följs upp och andre vice ordförande i kommunstyrelsen bedömer att den uppföljning som sker behöver utvecklas framöver.

Utifrån ett revisionellt ansvarsperspektiv är det kommunstyrelsen som samlat organ som har det legala ansvaret för medelsförvaltningen. Kommunstyrelsen behöver sålunda klargöra vilken information som behövs och hur ofta den behövs för att styrelsen ska kunna

säkerställa att reglementet efterlevs och att finanshanteringen hanteras med god intern kontroll och på ett ändamålsenligt och effektivt sätt. Den kontinuerliga uppföljningen av finanshanteringen i kommunstyrelsen bör ske som ett separat ärende och inte enbart som en del av delårsrapport och årsredovisning.

Som framgår tidigare bör även återrapporteringen till fullmäktige formaliseras, gärna genom en rapportmall som bifogas reglementet. Samtliga riktlinjer som framgår av reglementet bör följas upp.

I praktiken sker en mängd väsentliga processer och beslut som delvis eller inte alls regleras i reglementet. Bl a finns krav enligt god redovisningssed på att ta fram säkringsstrategier och säkringsdokumentation. Detta för att säkerställa att det föreligger en effektivitet i säkringarna som möjliggör att swapparnas marknadsvärden inte behöver redovisas kontinuerligt. Vidare sker kontinuerligt upphandlingar av lån, derivat och placeringar. Vår bedömning är att någon form av samlat regelverk/riktlinjer bör tas fram som beskriver tjänstemännens arbetssätt, organisation och inriktning inom ramen för områden som regleras i reglementet.

Rekommendationer som inte framgår tidigare i rapporten:

- ▶ Kommunstyrelsen behöver tydliggöra vilken uppföljning som ska ske inom ramen för kommunstyrelsens ansvarsområde vad gäller finanshanteringen.
- ▶ Någon form av samlat regelverk/riktlinjer bör tas fram som beskriver tjänstemännens arbetssätt och inriktning inom ramen för reglementet.

4.4 Föreligger det en följsamhet och återrapportering avseende reglementet?

EYs bedömningar:

Återrapporteringen avseende koncernens skuld- eller placeringsportfölj sker i samband med tertiäl 2 och årsbokslut. Under avsnitt 4.1, 4.2 och 4.3 framgår våra bedömningar och rekommendationer avseende återrapporteringen.

4.5 Är säkringsdokumentation och säkringsstrategier utformade och dokumenterade på ett sådant sätt att de uppfyller kraven enligt god redovisningssed och dokumenteras säkringsförhållandena på ett tillräckligt sätt i samband med delårsbokslut och årsbokslut?

Säkringsdokumentation och säkringsstrategier måste finnas på plats för att kommunen ska få tillämpa säkringsredovisning. Uppfylls kraven på säkringsredovisning så behöver kommunen inte redovisa marknadsvärdena på fastränteswappar löpande. Kraven på säkringsdokumentation framgår av Rådet för kommunal redovisnings rekommendation nr 21 (RKR 21) "Redovisning av derivat och säkringsredovisning". Av RKR 21 framgår bl a följande:

"Säkringsredovisning får endast tillämpas om följande villkor är uppfyllda:

- a) *Det ska finnas dokumentation av säkringsförhållandet som omfattar:*
 - o en beskrivning av syfte med säkringen*
 - o en beskrivning av karaktären på den risk eller de risker som säkras,*
 - o en identifiering av säkringsinstrumentet och den säkrade posten,*

o en beskrivning av hur kommunen kommer att bedöma säkringsens effektivitet.

b) Säkringsförhållandet ska förväntas vara effektivt under den period för vilken säkringen har identifierats.

Kommunen ska per varje balansdag bedöma om villkoren i första stycket är uppfyllda och om säkringsförhållandet fortfarande är att anse som effektivt. Om säkringsförhållandet inte längre är att anse som effektivt ska säkringsredovisningen upphöra.

Ett säkringsförhållande anses vara effektivt om säkringsinstrumentet i hög utsträckning motverkar förändringar i den säkrade postens värde eller kassaflöden som är hänförliga till den säkrade risken.”

På tjänstemannanivå har ett dokument tagits fram som benämns ”Nacka Kommun – Kassaflödessäkring av ränterisk i upplåning till rörlig ränta”. Vidare finns en säkringsredovisningsrapport som tas fram i samband med bokslut. Där anges bland annat vilka finansiella instrument som finns där effektiviteten i säkringsredovisningen avses att testas.

EYs bedömningar:

Dokumenterna är utformade med utgångspunkt från de krav som finns i RKR 21. Utifrån hur säkringsdokumentation och effektivitetsmätning är utformade är vår bedömning att de i dagsläget inte uppfyller kraven för säkringsredovisning enligt RKR 21. De områden som behöver utvecklas framgår nedan:

Säkringsdokumentation

Säkringsdokumentationen saknar information om hur ränteswappar och upplåning som omfattas av en säkringsrelation ska redovisas.

Säkringsdokumentationen anger att säkringsredovisningsrapporten ska uppdateras två gånger per år, vilket inte är tillräckligt frekvent. Enligt RKR 21 bör säkringsförhållandet bedömas löpande och åtminstone per varje balansdag, vilket innebär att Nacka Kommun behöver uppdatera säkringsredovisningsrapporten åtminstone tertialvis.

Av säkringsdokumentationen framgår under säkrad post att ”Utöver befintliga lån kan även prognostiserade framtida kassaflöden komma att utgöra säkrad post”. Nacka kommuns planerade ökade upplåning kan enligt vår bedömning utgöra en säkrad post för befintliga ränteswappar, under förutsättning att den planerade upplåningen bedöms vara **mycket sannolik**. Den metod som anges för effektivitetstestning av säkringsförhållandet behöver dock utvecklas då det inte är tillräckligt att jämföra de huvudsakliga villkoren när dessa inte överensstämmer. Exempelvis är löptiden inte densamma och den prognostiserade upplåningen är inte begränsad till räntebasen Stibor 3 månader.

Effektivitetsmätning

Svårigheten att bedöma effektiviteten i säkringarna beror på komplexiteten i förhållandet mellan upplåning och ränteswappar. Om lån och ränteswapp löper med samma belopp och över samma tid och räntebasen är desamma föreligger effektivitet i säkringsförhållandet.

Som framgår ovan omfattar Nacka kommuns säkringsrelation prognostiserad upplåning.

Förfalldatum för den säkrade posten stämmer därmed inte överens med förfalldatum för säkringsinstrumenten, då säkringsinstrumenten löper flera år framåt medan befintlig upplåning i vissa fall endast löper i tre månader. Räntheomsättningstidpunkten för certifikatupplåningen och ränteswapparna är inte heller densamma, vilket ger en mindre avvikelse mellan den 3 månaders Stibor som betalas respektive erhålls. I de fall framtida upplåning skulle ske med en annan löptid än 3 månader skulle avvikelsen mellan de fastställda räntorna kunna bli än större. Skillnader i löptid och räntebas ställer krav på att effektiviteten i säkringsförhållandet påvisas och att rutinen för dokumentation av effektivitetsmätning utvecklas.

Av RKR 21 framgår att det krävs att prognostiserade transaktioner är **mycket sannolika** för att säkringsredovisning ska få tillämpas. Normalt brukar en viktig del i dokumentationen i dessa fall vara att bedöma historisk träffsäkerhet i prognoser som lämnats samt hänvisning till framtida prognoser av lånebehov som ska säkras med räntesäkring. I de filer som vi tagit del av beträffande test av om effektivitet föreligger per 2014-12-31 respektive 2015-08-31 så är dokumentationen av bedömningarna om framtida prognoser mycket knapphändig och svår att följa. Vidare är det oklart vilken av de olika prognoserna som utgör säkrad post. Vår bedömning är att den erhållna dokumentationen inte uppfyller kraven enligt RKR 21 för att få tillämpa säkringsredovisning.

Utöver vad som framgår ovan finns några mindre synpunkter som vi har på dokumentet som lämnats till berörda tjänstemän.

Rekommendationer:

- ▶ Säkringsdokumentationen behöver utvecklas ytterligare avseende principer för redovisning, periodisitet för säkringsredovisningsrapport samt grunderna för testningen i avsnittet om "Effektivitetstestning".
- ▶ Rutin för och dokumentationen av effektivitetstestningen behöver utvecklas och det behöver tydliggöras hur bedömningen av "mycket sannolika" prognostiserade kassaflöden ska göras.

4.6 Finns tillräckliga upplysningar i årsredovisningen i förhållande till kraven enligt god redovisningssed (RKR 21).

Krav enligt RKR 21	EYs bedömningar av årsredovisning 2014
a) En beskrivning av de säkringsrelationer som fanns utestående på balansdagen	Vi anser att kraven uppfylls (sid 67-68 samt 81 i årsredovisning 2014). Dock kan komplettering ske med upplysning om respektive swapps löptid.
b) En beskrivning av de finansiella instrument som identifierats som säkringsinstrument och instrumentens verkliga värden på balansdagen.	Vi anser att kraven uppfylls. Upplysning sker om marknadsvärde per swapp och totalt (sid 81 not 25).
c) En beskrivning av vilken påverkan säkringsinstrumenten har haft på kommunens resultaträkning under den gångna perioden. En	Vi anser att kraven uppfylls (sid 81 not 25).

kommun som använder ränteswappar för att säkra sin exponering för ränterisk ska exempelvis upplysa om hur kommunens räntekostnader har påverkats av förekomsten av ränteswapparna.	
d) RKR:s rekommendation "20 Redovisning av finansiella tillgångar och finansiella skulder" kräver upplysning om genomsnittlig upplåningsränta och genomsnittlig räntebindningstid. Om kommunen använt derivat för att säkra ränterisk ska upplysning lämnas om genomsnittlig upplåningsränta respektive räntebindningstid före och efter beaktande av räntesäkringar.	Vi anser att kraven delvis uppfylls. Upplysning lämnas inte om genomsnittlig upplåningsränta före beaktande av räntesäkringar.

4.7 Är rutinerna tillräckliga även för framtiden då låneskulden prognostiseras växa.

EYs bedömningar:

Vår bedömning är att kommunen inom olika områden behöver stärka styrningen, uppföljningen och kontrollen kring finanshanteringen. Efter Rikshemaffären är den finansiella nettoupplåningen relativt begränsad i förhållande till kommunens omfattning på verksamheterna.

Mot bakgrund av att Nacka kommun planerar att växa väsentligt och göra omfattande investeringar med kraftigt ökad lånefinansiering som följd bedömer vi att det är viktigt att de rekommendationer som lämnas i rapporten beaktas.

Stockholm den 17 november 2015

Mikael Sjölander
Auktoriserad revisor, Certifierad kommunal revisor

Åsa Andersson
Partner, FAAS

EY | Assurance | Tax | Transactions | Advisory

Om EY

EY är en ledande global aktör inom revision, skatt, transaktioner, rådgivning och redovisning. Våra 175 000 medarbetare världen över förenas av gemensamma värderingar och en stark vilja att leverera tjänster av högsta kvalitet. Vår drivkraft är att hjälpa medarbetare, kunder och den omvärld vi verkar i att uppnå sin fulla potential.

Ernst & Young AB ingår i det globala Ernst & Young-nätverket där varje medlem är en egen juridisk person.

© 2013 Ernst & Young AB
All Rights Reserved.

ey.com

2015-11-11

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2015/173-040

Kommunstyrelsen

Upplösning av Sociala samfonden

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

1. Sociala samfonden ska upplösas.
2. Inga ytterligare medel ska utdelas från Sociala samfonden.
3. Vid upplösningen ska stiftelsens förmögenhet användas för verksamhet som följer stiftelseurkunden och gå till barn, sjuka eller gamla som lever under små ekonomiska villkor och är skrivna i Nacka kommun. Kommunstyrelsen fattar beslut om detta.

Sammanfattning

Nacka kommun förvaltar en stiftelse kallad Sociala samfonden. Fondens årliga avkastning har blivit lägre med åren och de senaste fem åren har det inte varit möjligt att mer än sporadiskt göra utdelningar i enlighet med stiftelsens stadgar. Avkastningen som finns att fördela är lägre än kostnaderna för annonsering om möjlighet att söka medel och administration. Eftersom det inte finns någon stadgad upplösningsrätt för Sociala samfonden kan den enbart upplösas enligt bestämmelser i stiftelselagen. Tre av fyra förutsättningar är uppfyllda men sedan krävs att ingen mer utdelning sker. Om ingen utdelning görs 2015 eller därefter kan stiftelsen upplösas 2019.

Ärendet

Sociala samfonden bildades 1986 genom en sammanslagning av Ernst Broderssons fond, Olivia och Alfred Pettersons fond, Clara Svenssons fond för tuberkulösa barn samt Lindmanssons fond. Enligt en tolkning av stiftelseurkunderna ska avkastningen gå till barn, sjuka eller gamla som lever under små ekonomiska villkor. Sökande måste vara skriven i Nacka kommun.

Totalt finns 151 000 kr i fonden, vilket motsvarar cirka 3,4 prisbasbelopp. Socialnämnden har i uppdrag att årligen fördela 90% av den årliga avkastningen som Sociala samfonden

genererar. 10% ska läggas till stiftelsens kapital. Resultatet har årligen redovisats i kommunens bokslut. För tio år sedan fanns drygt 7000 kr att fördela och de senaste åren har avkastningen legat runt 1000- 2000 kr. Den senaste utdelningen skedde 2014.

Stiftelsen har inga skulder.

Stadgarna för Sociala samfonden innehåller inga regler om upplösning av stiftelsen. Om grundarna av stiftelsen inte har stadgat om en upplösningrätt för stiftelsens förvaltare, krävs enligt 6 kap 5 § stiftelselagen (1994:1220) att fyra förutsättningar ska vara uppfyllda för att en stiftelse ska kunna upplösas.

1. Stiftelsen bildades för mer än 20 år sedan.
2. Stiftelsen inte har kunnat främja sitt ändamål under de senaste fem åren.
3. Värdet av tillgångarna, värderade med tillämpning av 3 kap. 3 §, vid utgången av de tre senaste räkenskapsåren har understigit ett gränobelopp som motsvarar tio gånger det då gällande prisbasbeloppet enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken
4. Stiftelsen saknar skulder.

Stadsledningskontoret bedömer att förutsättningarna ett, tre och fyra ovan är uppfyllda. För att uppfylla punkt två ovan, stiftelsen har inte kunna främja sitt ändamål de senaste fem åren, krävs att ingen ytterligare utdelning sker. Den senaste utdelningen från stiftelsen skedde 2014. Den årliga avkastningen täcker inte kostnaden för annonsering. Tolkningen av kriteriet att stiftelsen inte ska ha främjat sitt syfte de senaste fem åren är restriktiv och i princip krävs att någon utdelning inte har gjorts alls under den tidsrymden.

För att Sociala samfonden ska kunna upplösas krävs att länsstyrelsen godkännt upplösningen, vilket i praktiken innebär att den i egenskap av tillsynsmyndighet beslutar att inte ingripa mot kommunens upplösningbeslut. Som alternativ finns det också en möjlighet att ansöka om tillstånd för upphävande av avkastningskravet hos Kammarkollegiet enligt 6 kap 1 § stiftelselagen. Ett sådant tillstånd möjliggör för stiftelsen att använda avkastningen till annat ändamål.

Med tanke på den restriktiva tolkningen av om Sociala samfonden kunnat främja sitt ändamål de senaste fem åren, bedöms det som lämpligt att inte dela ut några medel ur fonden fram till år 2019, och därefter fatta ett upplösningbeslut enligt 6 kap 5 § stiftelselagen och delge länsstyrelsen detta beslut när det blir aktuellt.

Ekonomiska konsekvenser

Förvaltningen av stiftelsen är minimal, men belastar socialnämnden. I övrigt inga ekonomiska konsekvenser om stiftelsen finns kvar. Om stiftelsen löses upp går överskottet i stiftelsen förslagsvis till verksamhet i kommunen som jobbar med frågor i nära anslutning till stiftelsens stadgar.

Konsekvenser för barn

Utdelningen från stiftelsen har de senaste åren varit både sporadisk och med lägre belopp. Konsekvensen av en upplösning är att tid och resurser kan läggas på annan verksamhet med inriktning på barn och unga.

Bilagor

Tjänsteskrivelse från Sociala kvalitetsenheten
Protokollsutdrag Socialnämnden

Anders Fredriksson
Social- och äldredirektör
Stadsledningskontoret

Johanna Magnusson
Controller
Controllerenheten

20 oktober 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Socialnämnden

§ 153

SOCN 2015/373-790

Ingen utdelning från Stiftelsen Sociala samfonden

Beslut

Socialnämnden beslutar att föreslå Kommunfullmäktige att inga medel utdelas från stiftelsen Sociala Samfonden från och med 2015 med syftet att upplösa fonden 2019.

Ärendet

Kommunfullmäktige förvaltar en stiftelse kallad Sociala Samfonden. Fondens årliga avkastning har blivit allt lägre med åren och de senaste fem åren har det inte varit möjligt att mer än sporadiskt göra utdelningar i enlighet med fondens stadgar. Avkastningen som finns att fördela är lägre än kostnaderna för annonsering och övrig administration. Eftersom det inte finns någon stadgad upplösningsrätt för Sociala samfonden kan den enbart upplösas enligt de fyra förutsättningar som anges i stiftelselagen kapitel 6 paragraf 5. Tre av dessa är redan uppfyllda. Eftersom utdelning skedde 2014 föreslås att ingen mer utdelning görs för att kunna uppfylla förutsättningen att stiftelsen inte kan främja sitt ändamål under de senaste fem åren. Då är samtliga förutsättningar uppfyllda och fonden kan avslutas.

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteskrivelse stadsledningskontoret, 2015-09-24

Beslutsgång

Socialnämnden beslutade i enlighet med stadsledningskontorets förslag till beslut.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

2015-09-24

TJÄNSTESKRIVELSE
SOCN 2015/373-790

Socialnämnden

Ingen utdelning från Stiftelsen Sociala samfonden

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar att föreslå Kommunfullmäktige att inga medel utdelas från stiftelsen Sociala Samfonden fr o m 2015 med syftet att upplösa fonden 2019.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige förvaltar en stiftelse kallad Sociala Samfonden. Fondens årliga avkastning har blivit allt lägre med åren och de senaste fem åren har det inte varit möjligt att mer än sporadiskt göra utdelningar i enlighet med fondens stadgar. Avkastningen som finns att fördela är lägre än kostnaderna för annonsering och övrig administration. Eftersom det inte finns någon stadgad upplösningsrätt för Sociala samfonden kan den enbart upplösas enligt de fyra förutsättningar som anges i stiftelselagen kapitel 6 paragraf 5. Tre av dessa är redan uppfyllda. Eftersom utdelning skedde 2014 föreslås att ingen mer utdelning görs för att kunna uppfylla förutsättningen att stiftelsen inte kan främja sitt ändamål under de senaste fem åren. Då är samtliga förutsättningar uppfyllda och fonden kan avslutas.

Ärendet

Om grundarna av stiftelsen inte har stadgat om en upplösningsrätt för stiftelsens förvaltare, krävs enligt 6 kap 5 § stiftelselagen (1994:1220) att ett antal förutsättningar ska vara uppfyllda för att en stiftelse ska kunna upplösas. Det finns ingen stadgad upplösningsrätt för Sociala samfonden.

Enligt 6 kap 5 § Stiftelselagen gäller följande förutsättningar för upphörande av en stiftelse i visst fall

5 § Styrelsen eller förvaltaren får besluta om att förbruka stiftelsens tillgångar för det ändamål vartill de är bestämda eller för ett ändamål som så nära som möjligt motsvarar detta, om

1. stiftelsen bildades för mer än 20 år sedan. *Denna förutsättning är uppfylld, stiftelsen bildades genom ett permutationsbeslut 1986 genom sammanläggning av Ernst Broderssons fond, Olivia och Alfred Pettersons fond, Clara Svenssons fond för tuberkulösa barn samt Lindmanssons fond*
2. stiftelsen inte har kunnat främja sitt ändamål under de senaste fem åren. *Denna förutsättning kan uppfyllas om ingen utdelning sker fram till 2019. Den sista utdelningen skedde 2014. Den årliga avkastningen täcker inte kostnaden för annonsering och ingen förvaltningsersättning har tagits ut. Tolkningen av kriteriet att stiftelsen inte ska ha främjat sitt syfte de senaste fem åren är restriktiv, och i princip krävs att någon utdelning inte har gjorts alls under den tidsrymden. För att Sociala samfonden ska kunna upplösas krävs antingen att länsstyrelsen godkänt upplösningen, vilket i praktiken innebär att de i egenskap av tillsynsmyndighet beslutar att inte ingripa mot kommunens upplösningsbeslut. Det finns också en möjlighet att ansöka om tillstånd för upphävande av avkastningskravet hos Kammarkollegiet enligt 6 kap 1 § Stiftelselagen. Ett sådant tillstånd möjliggör för stiftelsen att använda avkastningen till annat ändamål. Med tanke på den restriktiva tolkningen av om Sociala samfonden kunnat främja sitt ändamål de senaste fem åren, bedöms det som lämpligt att inte dela ut några medel ur fonden fram till år 2019, och därefter fatta ett upplösningsbeslut enligt 6 kap 5 § stiftelselagen och delge länsstyrelsen detta beslut när det blir aktuellt.*
3. värdet av tillgångarna, värderade med tillämpning av 3 kap. 3 §, vid utgången av de tre senaste räkenskapsåren har understigit ett gränobelopp som motsvarar tio gånger det då gällande prisbasbeloppet enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken. *Förutsättningen är uppfylld då stiftelsen i dagsläget har 151 000 kronor vilket understiger tio gånger gällande prisbasbelopp som för 2015 bestämts till 44 500 kronor.*
4. stiftelsen saknar skulder. *Förutsättningen är uppfylld.*

Totalt finns cirka 150 000 kr i fonden. Socialnämnden har i uppdrag att årligen fördela 90 % av avkastningen som Sociala samfonden årligen genererar. En tiondel ska läggas till kapitalet. Resultatet har årligen redovisats i revisionsberättelsen till bokslutet för hela kommunen. För tio år sedan var det drygt 7000 kr att fördela och de senaste åren har avkastningen legat runt 1000- 2000 kr.

Bidraget får delas ut som stöd åt behövande inom kommunen. Enligt en tolkning av stiftelseurkunderna ska avkastningen gå till barn, sjuka eller gamla som lever under små ekonomiska villkor. Sökande måste vara skriven i Nacka kommun. Utdelning ska ske årligen i december månad. Utdelning har inte kunnat göras årligen i den omfattning som stadgarna föreskriver, utan en ihopsamling har fått göras över en längre period för att möjliggöra utdelning enstaka år. Svårigheten att dela ut pengar i enlighet med ändamålet har förekommit under den senaste femårsperioden. Eftersom utdelningsutrymmet varit så litet och sporadiskt har det inte heller varit möjligt att tillkännage möjligheten till ansökan om

bidrag genom annonsering eller på annat sätt, vilket ska ske enligt Sociala samfundens stadgar.

Anders Fredriksson
Socialdirektör

Susanne Eriksson
Planerare och utvecklare

2015-12-01

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2015/792-003

Kommunstyrelsen

Reglemente för förtroendevalda

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige antar föreslaget reglemente för förtroendevalda

Sammanfattning

Det befintliga regelverket kring ersättning till förtroendevalda är otydligt och lämnar stort utrymme för tolkningar. För att underlätta och tydliggöra för förtroendevalda och tjänstemän föreslår stadsledningskontoret ett uppdaterat reglemente. Det föreslagna reglementet bygger på det befintliga regelverket och de anvisningar som finns. Största skillnaderna är att tydliggöra vad som gäller vid kurser och konferenser samt att arvodesbelopp som beslutas i det årliga mål- och budgetärendet inte inkluderas i reglementet.

Ärendet

Kommunens befintliga reglemente för förtroendevalda fastställdes för ett antal år sedan. Ett reglemente ska vara tydligt och tillgängligt. Grunderna i reglementet är fortfarande relevant, men det finns behov att förtydliga vissa delar. Förtydliganden sker för att minimera risken för fel och brister i tolkningen av reglementet.

Det föreslagna reglementet för förtroendevalda bygger på det befintliga. De tre största skillnaderna mellan det befintliga och det föreslagna är tydliggörande av vad som gäller för förtroendevald som deltar i kurser och konferenser, kortare tider för att begära ersättning för direkta kostnader och utlägg och att arvodesbelopp och liknande ersättningar som beslutas i det årliga mål- och budgetärendet lyfts ut ur reglementet.

Reglementet publiceras på lämpligt ställe på www.nacka.se I den publicerade versionen kommer även de arvoden och belopp som beslutas i det årliga mål- och budgetärendet finnas med. Dessa uppdateras årligen baserat på vad kommunfullmäktige fastställer i mål- och budget.

Det föreslagna reglementet ersätter följande befintliga dokument:

Ersättningar för förtroendevalda ¹

Ersättning vid deltagande i kurser och konferenser ²

Ersättning vid deltagande i möten m.m ³

I samband med översynen av reglementet föreslås även några mindre språkliga justeringar i reglementet, samt att kommunens beslutade mall för reglemente används.

Ekonomiska konsekvenser

Det föreslagna reglementet innehåller förtydliganden om vad som ersätts av kommunen och hur den förtroendevalda ska göra för att få ersättning. Kostnader för förtroendevalda finns med i mål- och budget samt i respektive nämnds internbudget.

Konsekvenser för barn

Inga särskilda konsekvenser för barn. Tydlighet i kommunens reglementen och andra styrande dokument är viktigt för alla, oavsett ålder.

Bilagor

Bilaga 1 Förslag ”Reglemente för förtroendevalda”

Helena Meier
Stadsjurist
Stadsledningskontoret

Johanna Magnusson
Controller
Controllerenheten

Patricia Zeiloth
Administrativ handläggare
Juridik- och kanslienheten

1

http://www.nacka.se/web/politik_organisation/sa_styrs_nacka/sa_styrs/regelverk/Sidor/ersattningar_fortro_endevalda.aspx

2

http://www.nacka.se/web/politik_organisation/sa_styrs_nacka/sa_styrs/regelverk/Sidor/ers_kurser_konf.aspx

3

http://www.nacka.se/web/politik_organisation/sa_styrs_nacka/sa_styrs/regelverk/Sidor/ersattning_moten.aspx

REGLEMENTE

Reglemente för förtroendevalda

Dokumentets syfte

För alla förtroendevalda i Nacka kommun gäller följande gemensamma bestämmelser. I begreppet nämnd innefattas även kommunstyrelsen, annan nämnd benämnd styrelse samt i tillämpliga delar beredningar, kommittéer och råd beslutade av kommunfullmäktige samt utskott inom nämnder.

Dokumentet gäller för

Förtroendevalda i Nacka kommun

§1. Förtroendeuppdrag som omfattas av bestämmelserna

Dessa bestämmelser gäller för förtroendevalda som avses i 4 kap 1§ kommunallagen, det vill säga:

- ledamöter och ersättare i fullmäktige,
- ledamöter och ersättare i nämnder och styrelser samt i eventuella av kommunfullmäktige inrättade beredningar, kommittéer och råd och som är valda av kommunfullmäktige eller nämnd,
- Revisorer
- Annan av nämnd eller styrelse vald person för ett kommunalt uppdrag.

Ersättning till ledamöter i styrelsen för Nacka Energi AB betalas enligt särskilt beslut hos bolaget.

Om ekonomiska förmåner till kommunal- och oppositionsråd finns särskilda bestämmelser.

§2. Ersättningsberättigade sammanträden

Tjänstgörande ledamöter, närvarande ersättare och andra förtroendevalda som medgettts närvarorätt har rätt till ersättning enligt vad anges i det här reglementet.

Ersättning utgår för

1. sammanträde med kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och övriga nämnder och styrelser, nämnd/utskott, kommittéer och beredningar;
2. sammanträde med utredningskommittéer, projekt och arbetsgrupper;
3. konferens, informationsmöte med någon utanför den kommunala organisationen, studiebesök och resa, uppdrag som kontaktperson, kurs eller liknande som rör kommunal angelägenhet och som har ett direkt samband med det kommunala förtroendeuppdraget;
4. förhandling eller förberedelse inför förhandling med personalorganisation eller annan motpart till kommunen;
5. överläggning med företrädare för annat kommunalt organ än det som den förtroendevalde själv tillhör;

Diarienummer	Fastställt/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
KFKS 2015/792-003	Februari 2016	Kommunfullmäktige	Kommunstyrelsen	Stadsjuristen

6. sammankomst med kommunalt samrådsorgan/intressentsammansatt organ;
7. överläggning med direktör, enhetschef, verksamhetschef eller annan anställd som har uppdrag för det kommunala organ som den förtroendevalde själv tillhör;
8. besiktning eller inspektion;
9. överläggning med utomstående myndighet eller organisation;
10. fullgörande av granskningsuppdrag inom ramen för ett revisionsuppdrag;

För ersättning för deltagande i kurser, konferenser, resor och liknande krävs protokollfört beslut i nämnden. För kurser, konferenser och resor ska även deltagare rapportera resultatet till nämnden.

Ersättning för justering av protokoll ingår i sammanträdesersättningen, även när särskild tid och plats bestäms.

§3. Förlorad arbetsinkomst

Förvärvsarbetande förtroendevald som deltar i sammanträde under sin arbetstid, vilket även innefattar kvällstid för den som har skiftarbete, får en schablonersättning för förlorad arbetsförtjänst. Schablonersättningen fastställs årligen i mål- och budgetärendet.

Med förvärvsarbetande avses såväl den som är anställd som den som är egen företagare.

Arbetstid anses föreligga mellan 08.00 - 17.00 om inget annat anmäls. Även om förtroendevald deltar i mer än ett heldags eller två halvdagssammanträden under arbetstid betalas ersättning högst motsvarande en heldag.

§4. Förlorad pensionsförmån

Förtroendevald har rätt till ersättning för förlorad pensionsförmån med det belopp som kan verifieras.

§5. Förlorad semesterförmån

Förtroendevald har rätt till ersättning för förlorad semesterförmån med 12 % av ersättningen för förlorad arbetsförtjänst för semesterersättning, vilket räknats in i schablonersättningen för förlorad arbetsförtjänst (§ 3 ovan); 400 kr/dag för förlorade semesterdagar

§6. Särskilda arbetsförhållanden, restid och förberedelser

Rätten till ersättning enligt §§ 3-5 omfattar även den nödvändiga ledighet som förtroendevalda med speciella arbetstider eller särskilda arbetsförhållanden i övrigt behöver, när det inte kan anses skäligt att de förtroendevalda fullgör sina arbetsuppgifter i direkt anslutning till sammanträdet eller motsvarande.

Rätten till ersättning enligt §§ 3-5 omfattar inte tid för resa till och från sammanträdet eller motsvarande och tid för praktiska förberedelser i anslutning därtill.

§7. Årsarvode

Förtroendevald som fullgör presidieuppdrag kan få årsarvode med belopp som kommunfullmäktige beslutar. Årsarvoden fastställs årligen i mål- och budgetärendet.

Årsarvoderade förtroendevalda har rätt till skälig ledighet från uppdraget utan att arvodet reduceras. Ledighetens omfattning och förläggning ska ske på sådant sätt att uppdraget kan fullgöras.

Avgår förtroendevald som uppbär årsarvode under tjänstgöringsperioden, fördelas arvodet mellan honom/henne och den som inträder i hans/hennes ställe i förhållande till den tid var och en av dem innehaft uppdraget.

Om årsarvoderad förtroendevald på grund av sjukdom eller annars är förhindrad att fullgöra sitt uppdrag för tid som överstiger 2 månader, ska arvodet minskas i motsvarande mån.

Har ersättare utsetts enligt 6 kap. 16 § kommunallagen för förtroendevald med årsarvode, uppbär ersättaren arvode som motsvarar tjänstgöringstiden.

Om annan ledamot än ordinarie ordförande eller vice ordförande med fast årsarvode fullgör ordförandes uppgifter under sammanträde, utgår till denne ledamot en med 50 % förhöjd ersättning för förlora arbetsförtjänst alternativt 50 % högre sammanträdesarvode, beroende på tidpunkten för sammanträdet.

Årsarvode täcker följande arbetsuppgifter:

1. rutinmässigt följande av nämndernas arbete
2. överläggning med tjänsteman eller annan anställd
3. genomgång och/eller beredning av ärenden enskilt eller med andra förtroendevalda, eller anställd i anledning av sammanträden, besiktning, förrättning eller dylikt
4. besök på nämnder för information, utanordning, förrättning eller dylikt. Hit räknas även informationsmöten, överläggningar eller liknande där egen eller annan nämnd/styrelse eller central eller lokal förvaltning står för inbjudan eller kallelse
5. mottagning för allmänheten, telefonsamtal och dylikt. I årsarvodet ingår även ersättning för telefonkostnader föranledda av uppdraget
6. utövande av delegerad beslutanderätt
7. överläggningar med företrädare för andra kommunala organ eller med icke kommunala organ
8. restid och resekostnader med anledning av ovan uppräknade åtgärder

För deltagande i besiktning, inspektion eller motsvarande utgår ersättning utöver årsarvodet endast under förutsättning att särskilt protokoll, besiktningssinstrument eller motsvarande upprättats.

Ersättning till kommunfullmäktiges revisorer betalas med fast belopp som årligen fastställs i mål- och budgetärendet.

Det utgår inte ersättning till kommunens ombud vid bolagsstämma i kommunens aktiebolag.

§8. Begränsat arvode

Förtroendevald som valts till deltidsengagerad förtroendevald eller gruppleddare har rätt till arvode i den utsträckning som fullmäktige beslutat. Deltidsarvoden och gruppleddararvoden fastställs årligen i mål- och budgetärendet.

Deltidsengagerad förtroendevald eller gruppleadare som även har ett eller flera andra kommunala uppdrag där det betalas årsarvode, erhåller alla arvoden utan reducering av något av dem.

§9. Arvode för sammanträden

För sammanträde betalas efter klockan 17.00 arvode för första timmen i form av grundarvode ("inläsningsarvode") och därefter för varje påbörjad halvtimme. Arvoden för sammanträden fastställs årligen i mål- och budgetärendet.

Sammanträdesarvode betalas även till:

- årsarvoderad förtroendevald vid deltagande i protokollförda sammanträden;
- kommunalråd och oppositionsråd vid deltagande i protokollförda sammanträden efter klockan 17.00.

Sammanträdesarvode betalas för längst tre timmar, även om sammanträdet pågår under längre tid. För sammanträden i kommunfullmäktige gäller inte tretimmars-gränsen. Sammanträdesarvode betalas inte till kommunfullmäktiges revisorer.

Om ett dagsammanträde, "hel" eller "halv" dag, fortsätter efter klockan 17.00 har förtroendevald inte rätt till eventuellt grundarvode/"inläsningsarvode" för första timmen, utan arvodet beräknas per påbörjad halvtimme enligt ovan och som längst för tre timmar. För sammanträden i kommunfullmäktige gäller inte tretimmars-gränsen.

§10. Kommunal pension

För årsarvoderade förtroendevalda finns det särskilda bestämmelser om kommunal pension i det kommunala pensionsreglementet.

§11. Resekostnader

Särskild ersättning för kostnader för resa till och från sammanträde med nämnd/styrelse eller motsvarande betalas inte. Kostnader för resor vid konferenser, studiebesök, kurs med mera ersätts på samma grunder som gäller för kommunens medarbetare. Kommunens upphandlade reseleverantör ska anlitas.

§12. Kostnader för barntillsyn

Ersättning betalas för kostnader som uppkommit till följd av deltagande i sammanträden eller motsvarande för vård och tillsyn av barn som vårdas i den förtroendevaldes familj och som under kalenderåret inte hunnit fylla 10 år. Om särskilda skäl föreligger kan ersättning betalas även för äldre barn. Ersättning betalas även vid gruppmöte, som hålls med direkt anledning av ett för den förtroendevalde arvoderat sammanträde.

Ersättning betalas inte för tillsyn, som utförs av egen familjemedlem eller sammanboende och inte heller för tid då barnet vistas i den kommunala barnomsorgen.

Ersättningen fastställs årligen i mål- och budgetärendet.

§13. Vård av funktionsnedsatt

Ersättning betalas för kostnader som uppkommit till följd av deltagande i sammanträden eller motsvarande för vård och tillsyn av funktionsnedsatt eller svårt sjuk person som vistas i den förtroendevaldes bostad. Ersättning betalas även vid gruppmöte, som hålls med direkt anledning av ett för den förtroendevalde arvoderat sammanträde. Ersättning betalas inte för tillsyn, som utförs av egen familjemedlem eller sammanboende.

Ersättningen fastställs årligen i mål- och budgetärendet.

§14. Funktionsnedsatt förtroendevalds särskilda kostnader

Ersättning betalas till funktionsnedsatt förtroendevald för de särskilda faktiska kostnader som uppkommit till följd av deltagande vid sammanträden eller motsvarande och som inte ersätts på annat sätt. Häri ingår kostnader för till exempel. resor, ledsagare, tolk, hjälp med inläsning och uppläsning av handlingar och liknande.

§15. Ersättning vid deltagande i kurser och konferenser

Förtroendevald får på kommunens bekostnad delta i studieresor, kurser och konferenser inom Sverige och utomlands arrangerade av såväl kommunen som utomstående organisation eller motsvarande. Nämnden ifråga ska besluta om den förtroendevalde får delta i arrangemanget och beslutet ska protokollföras eller framgå av separat delegationsbeslut. Inbjudan, kallelse eller annan redogörelse för arrangemanget ska föreligga när beslutet fattas.

Beslut om deltagande ska fattas innan arrangemanget genomförs. I samband med beslutet fastställer nämnden även hur den förtroendevalda ska redovisa eventuell rapport och när. Till beslutet ska också finnas en kostnadsuppskattning. Den förtroendevalda har rätt till ersättning för förlorade arbetsförtjänst enligt §3 samt till traktamente och resekostnader i enlighet med kommunens gällande reglemente.

§16. Ersättning för övriga kostnader

För andra kostnader än som avses i §11, §12, §13, §14, och §15, kan ersättning betalas efter särskild prövning, om den förtroendevalde kan visa att särskilda skäl funnits för dessa kostnader. Ersättning betalas inte om den förtroendevalde haft rimliga möjligheter att genom omdisponering av arbete eller på annat sätt kunna hindra att kostnaderna uppkom.

§17. Hur man begär ersättning

För att få ersättning enligt det här reglementet ska den förtroendevalde styrka sina förluster eller kostnader. Förluster eller kostnader ska anmälas till fullmäktiges eller nämndens/styrelsens sekreterare. Arvode enligt §7, §8, §9 och §10 betalas ut utan föregående anmälan, med undantag för ersättning för förlorade semesterdagar, som den förtroendevalde själv ska anmäla.

§18. När begärs ersättning

Begäran om ersättning för förlorad arbetsinkomst utöver schablonbelopp ska framställas senast inom ett tertial från dagen för sammanträdet eller motsvarande till vilket förlusten hänför sig.

Begäran om ersättning för förlorad pensionsförmån ska framställas i samband och senast inom ett år från pensionstillfället.

Begäran om ersättning för förlorad semesterförmån utöver schablonersättning ska framställas senast inom ett tertial från dagen för sammanträdet eller motsvarande till vilken förlusten hänför sig.

Begäran om andra ersättningar enligt dessa bestämmelser ska framställas senast inom ett år från dagen för sammanträde eller motsvarande till vilken kostnaden hänför sig till.

§19. Utbetalning

Årsarvoden betalas ut med en tolfedel varje månad. Övriga arvoden och ersättningar betalas normalt ut en gång per månad.

§20. Tolkning av bestämmelserna

Frågor om tolkning och tillämpning av dessa bestämmelser och prövning av ersättningsanspråk utöver schablonersättningarna, avgörs av kommunstyrelsen.

2015-11-26

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2015/781-055

Kommunstyrelsen

Inriktning för upphandling av IT-drift och telekommunikationstjänster

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att kommunens upphandling av IT-drift och telekommunikationstjänster upphandlas i följande fyra delar.

- Nätverk för datakommunikation
- Identifierings- och säkerhetstjänster
- Drift av system inkl lagring
- Telekommunikationstjänster

Sammanfattning

Kommunens avtal gällande systemdrift och telekommunikationstjänster löper båda ut i mars 2017, och ny upphandling måste göras. Inför upphandlingen har en förstudie som inkluderat en marknadsundersökning genomförts. Syftet med denna har varit att finna bästa modell för upphandlingen. Slutsatsen av förstudien är att upphandlingen bör delas upp i fyra delar, där leverantörer har möjlighet att svara på en eller flera delar. Fördelarna med detta är att kommunen får större flexibilitet i tjänsterna samt möjlighet att anlita de som erbjuder bra tjänster till bästa pris. En förutsättning för att upphandla tjänsterna på detta sätt är att kommunen har bra kompetens i att beställa, styra och följa upp avtalen. Inom IT-området har kommunen förstärkt kompetensen och resurserna för att kunna göra detta. Tidplanen är att upphandlingen annonseras i början av februari 2016 så att tilldelningsbeslut kan tas i maj.

Ärendet

Bakgrund

Kommunen outsourcade sin IT-drift 2010. Det resulterade i två avtal – ett för systemdrift och ett för IT-arbetsplatsrelaterad utrustning. Båda avtalen var på fem år, med möjlighet att

förlänga dem ytterligare två år. Avtalet för utrustning förlängdes inte och nya upphandlingen genomfördes under förra året och innevarande år. Avtal med ny leverantör tecknades i juni. Nuvarande avtal om systemdrift löper ut i mars 2017, och arbetet med upphandlingen har inletts. Kommunens avtal om telekommunikation har också förlängts så att det löper ut våren 2017. Därmed finns det möjlighet att göra en samlad upphandling av tjänster kopplade till systemdrift och kommunikation.

Genomförd förstudie

Stadsledningskontoret har under en längre tid genomfört en förstudie i syfte att förstå vilka förutsättningar som finns inom sourcing på IT- respektive telekommunikationsmarknaden. I samverkan med andra kommuner har flera olika leverantörsträffar genomförts. Erfarenheter har hämtats in från andra organisationer som har outsourcat IT-drift – både offentliga och privata. Kommunen är med i nätverk som Handelshögskolan har kring outsourcing och förutsättningarna för innovation.

Utifrån den kunskap som kommit fram kan sourcingtjänster delas upp i ett antal deluppdrag:

- Nätverk för datakommunikation
- Identifierings- och säkerhetstjänster
- Drift av system inkl lagring

I kommunens fall tillkommer därtill tjänster kopplade till telekommunikation.

I en traditionell upphandling hade detta paketerats i två upphandlingar. En för de tre första punkterna där man kan förvänta sig att de etablerade sourcingleverantörerna svarar och en upphandling av telekommunikation. Idag tillhandahålls många IT-tjänster i molnbaserade tjänster. Det är oftast stora företag som Amazon, Google och Microsoft som erbjuder tjänster som tillhandahålls från ett annat land inom EU. Priserna på dessa tjänster är mycket konkurrenskraftiga och man betalar ofta för det man nyttjar, inte möjlighet att nyttja något vilket är det vanliga i traditionella sourcingavtal. Legalt är det möjligt att köpa dessa tjänster om de tillhandahålls från ett annat EU-land. Molntjänsternas intåg på marknaden har inneburit förändrade förutsättningar för de etablerade leverantörerna. Det finns även nischade leverantör som tillhandahåller nätverkstjänster respektive säkerhetstjänster.

En annan faktor som spelar in i hur en upphandling ska paketeras har det faktum att de etablerade sourcingleverantörerna har svårt att leva upp till den flexibilitet som krävs idag samt att de inte är så starka på innovation. Kommunen har egna erfarenheter av detta. I diskussion med nuvarande leverantör är det inte ovanligt att det är svårt att få till flexibla lösningar, även om avtalet så skulle tillåta. Vad gäller innovation så är det ofta kommunen som kommer med förslag på lösningar. Denna bild bekräftas av det som framkommit i den forskning som Handelshögskolan bedriver. Det är svårt att få till innovation och flexibilitet i traditionella sourcingtjänster.

Med detta som bakgrund har stadsledningskontoret genomfört en marknadsundersökning, så kallad RFI (request for information), där förutsättningen är att dela upp upphandlingen i de delar som beskrivits ovan. Ett stort antal leverantörer, 22 st, har haft möjlighet att svara på frågor kring detta sätt att paketera en upphandling. Det ska understrykas att denna undersökning inte är en del i själva upphandlingen, utan ett underlag för detta inriktningsbeslut samt för att kunna ta fram ett förfrågningsunderlag.

Detta sätt att dela upphandlingen i flera delar kallas för multi-sourcing. När man har flera leverantörer av en tjänst ökar kraven på att styra leverantörerna så att de både var för sig och i samverkan ser till att leverera det som avtalats. Merparten av denna styrning måste kommunen stå för själv som beställare. Dock finns det behov av att ibland ta in extern kompetens i leverantörsstyrningen. Det kan vara för att göra uppföljningar av hur leveransen fungerar, för att få ett omdöme på om ett offererat pris är bra eller för att tillsammans med leverantören göra en revision av gällande avtal. Det senare är något som kommunens revisorer har efterfrågat att kommunen ska göra. I marknadsundersökningen har därför även ställts frågor på hur leverantörerna ställer sig till att det finns en tredje part som kan bistå i leverantörsstyrningen.

Resultat av marknadsundersökningen

Marknadsundersökningen har genomförts av ett upphandlat konsultföretag. Resultatet av undersökningen redovisas i bilaga 1. Av 22 tillfrågade valde 9 att svara. De andra valde att aktivt avstå eller så svarade man inte. Även om svaren varierar mellan de olika leverantörerna så bekräftas att kommunens antagande om en multisourcinglösning är rätt väg. Det som lyfts fram som den främsta utmaningen är att kommunen måste ha god beställarkompetens och förmåga att följa upp och styra leveranserna. I rapporten framförs att kommunen har förutsättningar för att kunna hantera en multisourcinglösning, genom att ha IT-enheten i rollen som beställare och Serviceenheten som är kundtjänst. Vad gäller att ha en tredje part som kan bistå i leverantörsstyrningen visar undersökningen att det stärker beställarkompetensen i tillämpliga delar vilket ger en bättre leverans.

Vägval

Stadsledningskontoret menar att det i den kommande upphandlingen av IT-drift och kommunikationslösning är rätt väg att göra det utifrån förutsättning att flera leverantörer kan antas för att lösa kommunens behov av tjänster inom områdena. Det antagande som gjorts har bekräftats av genomförd marknadsundersökning samt vad som framkommit i olika nätverk som kommunen är med i. Att fortsätta som nu med en eller två leverantörer är inte det som bör väljas. Stadsledningskontoret föreslår alltså att upphandlingen delas upp i fyra delar, och valet att upphandlingsform kommer att styras av komplexiteten i upphandlingen. Av lagen om offentlig upphandling (LOU) och rättspraxis framgår att man inte får välja en mer komplex upphandlingsform än vad som krävs. Grundantagandet är att använda öppet eller selektivt förfarande. Alla andra former får endast användas när särskilda skäl finns.

- Nätverk för datakommunikation – öppet/selektivt förfarande

- Identifierings- och säkerhetstjänster – öppet/selektivt förfarande
- Drift av system inkl lagring – förhandlat förfarande
- Telekommunikationstjänster – öppet/selektivt förfarande

Eftersom värdet av alla dessa fyra områden var för sig överstiger 5 mkr under den tänkta avtalsperioden så kommer kommunstyrelsen att få fatta beslut. Avtalstiden kan komma att variera för olika områden. Den kan med fördel vara kortare för vissa områden såsom nätverk och telekommunikation. En avtalstid på 3 + 1 + 1 år är en rimlig avvägning där de två tilläggsåren utgör möjlighet till förläning. För drift av system måste avtalstiden vara längre eftersom det är betydligt mer krävande att byta leverantör. En avtalstid på 4 + 2 + 2 år är det som planeras.

Stadsledningskontoret avser att göra en ramavtalsupphandling för att ha stöd i leverantörsstyrningen som tidigare beskrivits. Värdet av denna upphandling lär understiga 5 mkr och beslutas av på delegation av administrativa direktören.

Vidare har kommunen inlett ett samverkansprojekt med Handelshögskolan med syfte att följa upp vilka effekter som kan ses med detta val av att upphandla IT- och kommunikationstjänster. Vilka effekter kommer det att ha på innovation, flexibilitet och effektivitet? Samarbetet är under två år och kostnaderna delas mellan kommunen och Handelshögskolan.

Tidplan

11/1: Beslut i KS om inriktning av upphandlingen

Vecka 6: Förfrågningsunderlag skickas ut.

April – Maj: Tilldelningsbeslut. Datum avgörs av vilken upphandlingsform som gäller.

Höst 2016 – mars 2017: Förberedelser inför övergång till ny leverantör

April – maj 2017: Nya avtal börjar gälla.

Ekonomiska konsekvenser

Stadsledningskontoret vill avsiktligt inte redovisa i detalj vad kommunen idag betalar för de olika delarna. De sammanlagda kostnaderna för nuvarande IT-driftstjänster och telefoni-tjänster ligger på över 30 mkr/år. I samband med att övergång till ny leverantör uppstår kostnader för bytet. De externa kostnaderna för konsultstödet i upphandlingen ligger på cirka 0,6 mkr, och tas inom beslutad budget för IT-enheten. Kostnaderna för själva bytet av leverantör beräknas bli 4 mkr, varav merparten ligger inom området IT-drift. Därtill kommer intern projektledning kopplat till bytet av leverantörer att behövas. Denna kostnad uppgår till cirka 1 mkr. Både kostnaden för själva bytet av leverantörer och den interna projektledningen uppstår under 2017. Dessa kommer att ta med i arbetet med budget för detta år. I en upphandling får man inte använda kostnader för att byta leverantör som en del i utvärdering av anbudet som skulle kunna leda till att man fortsätter med samma leverantör som tidigare.

Konsekvenser för barn

Att ha flexibla och kostnadseffektiva lösningar inte minst när det gäller nätverk, datakommunikation och säkerhet är viktigt för att förskolorna och skolorna ska kunna driva och utveckla sin verksamhet med stöd av digitala verktyg.

Bilagor

Rapport: Underlag för inriktningsbeslut avseende IT-Sourcing

Mats Bohman
Administrativ direktör
Stadsledningskontoret

Lotta Nordström
IT-strateg
IT-enheten

**Underlag för inriktningsbeslut
avseende IT-Sourcing**

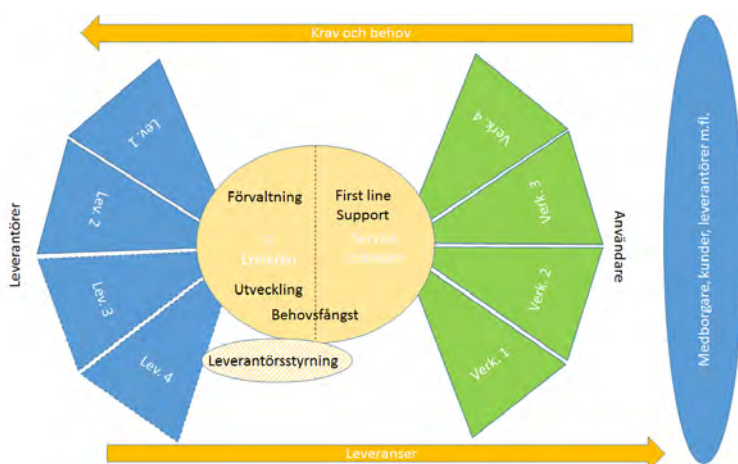

1 Sammanfattning

Underlaget pekar på att Nacka Kommun bör gå från en IT leverans med i huvudsak en helhetsleverantör, såkallad single-sourcing, till en IT leverans med flera områdesspecifika leverantörer såkallad multi-sourcing, när avtal för IT-drift och Telefoni går ut. Upphandlingen bör vara uppdelad på följande områden Nät, IT-drift, Säkerhet samt Telefoni.

Nacka Kommuns IT-Enhet har under en tid byggt upp en organisation och kompetens för styrning och koordinering av en leverantörmiljö med fler aktörer och har redan idag separat avtal för telefoni. Tidigare under året har även avtal avseende IT arbetsplatsen tecknats med separat leverantör, med större insats från kommunen i leveransen, med mycket gott resultat jämfört tidigare avtal och leverans.

Marknadens respons på den områdesuppdelning som kommunen föreslår är positiv ur ett konkurrens-affärs- och kvalitetsperspektiv, men man pekar även på de krav som ställs på kommunens egen kompetens och samordningsförmåga för att kunna nyttja de fördelar som skapas.

Figur 1 Multi-leverantörmiljö

Figur 1 ovan beskriver hur ett multi-leverantörsförfarande skulle se ut i Nacka kommun, där IT-Enheten samverkar och koordinerar leverantörerna samt för en nära dialog med Service Enheten som i sin tur har kundtjänstfunktionen för användarna. De båda enheterna tillsammans har nära kontakt med verksamheterna inom kommunen för bl.a. utveckling, uppföljning och behovsfångst.

De förestående upphandlingarna genomförs enligt LOU där befintliga ramavtal övervägs till förmån för alternativt egna upphandlingar. Det affärsmässigt bästa förfarandet väljs där förhandlat förfarande kan vara tillämpligt för IT-drift, medan öppet eller selektivt förfarande kan vara tillämpliga på övriga delar.

Tidsplanen för genomförande medger att nya avtal kan tecknas innan nuvarande går ut.

2 Bakgrund, mål och syfte

Nuvarande avtal med Tieto för IT-drift, Nät, Säkerhet går ut första kvartalet 2017. Även avtalet med Telenor avseende Telefoni löper ut.

Kommunen har efter tidigare erfarenheter av leverantörer och kommunens egen förmåga gjort ett antagande om att framtida leverans bör innehålla fler leverantörer och mer likna ett multi-leverantörsförfarande även inom dessa områden. Kommunen har därför gett Knowit i uppdrag att pröva detta antagande mot Knowits erfarenheter, marknadens synpunkter och beprövad teori. Uppdraget ska kort sammanfatta hur en framtida sourcing inom dessa områden bör göras. Uppdraget redovisas i detta dokument.

Målet är att med detta som underlag ta ett inriktningsbeslut för kommande upphandlingar i syfte att i kommande avtal höja kvaliteten och flexibiliteten i leveransen som helhet.

3 Metod och teori

En marknadsundersökning har genomförts för att testa kommunens antagande mot marknaden och från marknaden få viktig feedback. Marknadsundersökningen genomfördes skriftligen genom utskick av ett antal frågor till 22 leverantörer. Leverantörerna representerade såväl stora som små aktörer inom respektive område, IT-drift, Nät, Säkerhet och Telefoni. Av de 22 tillfrågade inkom 9 med svar.

I bedömningen av lämpligheten för valet mellan egen drift alternativt outsourcing för respektive område (Nät, IT-drift, Säkerhet samt Telefoni) utgår vi från Ronan Mclvors flödesschema för sourcing, (What is the right outsourcing strategy for your process? Mclvor, R., 2008). Vi väljer dock att förenkla och anpassa Mclvors flödesschema för Nacka Kommuns situation med nedanstående resultat:

Figur 2 Nacka kommun anpassat flödesschema baserad på Mclvors flödesschema för outsourcing.

Eftersom Nacka Kommun idag har aktuella områden outsourcade, finns ingen intern organisation med förmågan att ta över och leverera. Med det som bakgrund ser vi enligt flödesschemat i figur 2 ovan att outsourcing är det lämpligaste vägvalet för samtliga områden.

På motsvarande sätt för Service Enheten, där Nacka har en etablerad organisation med väl utarbetad verksamhetsförståelse, leder flödesschemat i figur 2 ovan till resultatet att Nacka bör behålla kundtjänsten hos Service Enheten i egen regi och utveckla den vidare.

En väsentlig del i McIvors teori är risken för opportunistisk vid outsourcing, d.v.s. inlåsnings-effekt hos en leverantör som nyttjar denna till sin fördel. För att minska risken för inlåsnings, som är högre vid ett single-sourcingförfarande för alla ingående områden, anses ur detta perspektiv, upphandling av respektive område separat vara det mest lämpliga, d.v.s. som ett multi-sourcingförfarande. Även tidigare erfarenheter hos kommunen avseende inlåsnings-effekter stärker denna teori.

4 Kommunens förutsättningar

Idag äger Nacka kommun all utrustning och alla aktiva komponenter i nätverket. Utrustning i nätverket är nyligen utbytt till en nyare standard.

Allmänt gäller att driften av Nackas IT-miljö köps som tjänst av den aktuella driftleverantören och står i dennes datahallar.

Nacka kommun har under ett antal år arbetat medvetet med att stärka beställarkompetensen inom IT. Syftet med detta har dels varit att höja kvaliteten i IT leveransen till verksamheterna, dels vara en professionell beställare gentemot leverantörerna.

Arbetet har varit lyckosamt och visat konkreta resultat över tid. Den nu gällande inriktningen är därför att Nacka själva, genom att på ett aktivt sätt höja värdet i leveransen från leverantören till verksamheten, har förmågan att bredda leverantörsfloran för att på så vis skapa flexibilitet i leveransen samtidigt som kvaliteten i de specifika delleveranserna kan optimeras.

5 Synpunkter från marknaden

Sammanfattningsvis kan marknads respons på utskickad marknadsundersökning beskrivas enligt följande; framöver ser marknaden att kommunens IT-miljö blir mer molnbaserad, har fler mobila användare och har ett ökat behov av adekvat säkerhet där tjänster/lösningar är flexibla och skalbara efter verksamheternas faktiska nyttjande/behov över tid.

Marknadens respons på den uppdelning som kommunen föreslår är positiv ur ett konkurrens- affärs- och kvalitetsperspektiv, men man pekar även på de krav som ställs på kommunens egen kompetens och samordningsförmåga för att kunna nyttja de fördelar som skapas.

6 Singel sourcing eller Multi sourcing

Tar vi de olika förfarandena single- respektive multi-sourcing för aktuella områden och ställer de mot varandra ser vi generellt följande övergripande skillnader;

Single Sourcing

Fördelar	Nackdelar
Färre leverantörskontaktytor.	Ej optimal leverantör inom IT-miljöns alla ingående delar.
Få avtal att hantera och följa upp.	Sämre överblick över kvalitet och kostnadseffektivitet i leveransen.
	Hela leveransen står och faller med en leverantör, d.v.s. ingen riskspridning.
	Större risk för inlåsning hos en leverantör.

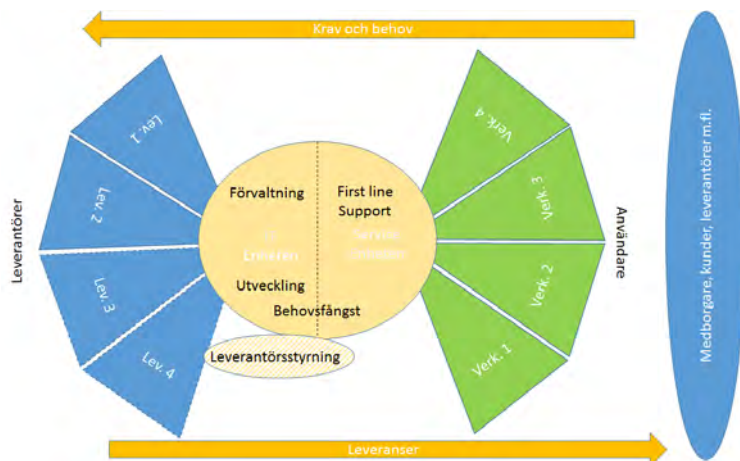
Multi Sourcing

Fördelar	Nackdelar
Större möjlighet till optimal leverantör inom IT-miljöns respektive ingående delar.	Flertal kontaktytor med ökat krav på leverantörsstyrning.
Ökad överblick för hela leveransens kvalitet och kostnadseffektivitet.	Fler avtal att hantera och följa upp.
Hela leveransen står inte och faller nödvändigtvis med en leverantör, d.v.s. ökad riskspridning.	
Mindre risk för inlåsning till en leverantör.	

Som nämns i tabellerna ovan samt enligt Mclvors flödesschema enligt tidigare finns risk för inlåsning hos en leverantör som utnyttjar sin ställning t.ex. genom att försvåra möjligheten för sin kund att införa ny funktionalitet, byta tekniska plattformar eller byta leverantör. Ett sätt att minimera denna risk är att dela upp en större leverans i delleveranser och handla upp leverantörer separat, d.v.s. ett multi-sourcingförfarande. Även tidigare erfarenheter hos kommunen stärker denna analys.

7 Vägval för Nacka kommun

Nacka kommun bör gå mot ett multi-sourcingförfarande inom de områden kommunen pekat ut (Nät, IT-drift, Säkerhet samt Telefoni) för att öka överblicken samt möjligheten till att höja kvaliteten och flexibiliteten i leveransen som helhet. Förfarandet skulle resultera i ett scenario enligt figur 3 nedan, där IT-Enheten driver samverkan och koordineringen med leverantörerna samt för dialog med verksamheterna och Service Enheten som i sin tur agerar kundtjänst till kommunens verksamheter och användare. Att bevara IT-enheten och Service Enheten internt stärker kommunens erfarenhet inom koordinering och samverkan samt verksamhetsförståelse vilket leder till än bättre förutsättningar för framtida multi-sourcing och minimerar därmed risken för inlåsning av en leverantör med för stark leveransställning. En kompetent och mogen beställare borgar för bra affärer nu och i framtiden.

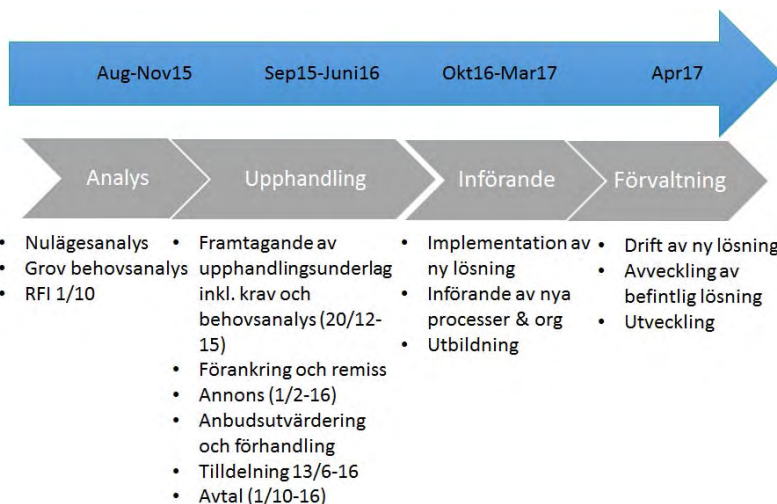
Figur 3 Multi-leverantörmiljö

De nu aktuella upphandlingarna genomförs enligt LOU där befintliga ramavtal övervägs till förmån för alternativt egna upphandlingar. Det affärsmässigt bästa förfarandet väljs där förhandlat förfarande kan vara tillämpligt för IT-drift, medan öppet eller selektivt förfarande kan vara tillämpliga på övriga delar.

För att etablera ett lyckat multi-sourcingscenario är följande punkter viktiga att beakta;

- En samverkansmodell där gränssnitt och ansvar mellan kommunen och de olika leverantörerna tydligt framgår, samt att alla parter har en gemensam överenskommen målbild där slutanvändarna är i fokus.
- Kommunikation måste vara tydlig och transparent mellan parterna.
- Bevara samt bygg vidare på den djupa verksamhetsförståelse som Nacka Kommuns IT-Enhet och Service Enhet över tiden byggt upp. Fortsätt även arbetet med att stärka beställarkompetensen inom IT-Enheten med syftet att vara en professionell beställare gentemot leverantörerna och därigenom höja, och säkerställa god, kvaliteten i IT leveransen till verksamheterna inom kommunen.

Tidsplan för genomförande av sourcingprojektet föreslås enligt följande:

2015-12-01

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2015/156-050

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Information om upphandling av tillfällig personal inom förskola och skola

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott noterar informationen till protokollet och att tilldelningsbeslut fattas av kommunstyrelsen den 11 januari 2015.

Sammanfattning

En upphandling av tillfällig personal till kommunens förskolor och skolor pågår. Kommunstyrelsen kommer att ta ställning till förslag till tilldelningsbeslut den 11 januari 2016. Själva tilldelningsbeslutet omfattas av sekretess. I detta ärende ges beskrivning av upphandlingen. Det är en rangordnad ramavtalsupphandling. Utvärdering har inte gjorts på pris, utan på tre kvalitetsområden. Priset för olika personalkategorier har kommunen bestämt med egna erfarenheter och de priser som andra kommuner fått i likande upphandlingar.

Ärendet

Det pågår en upphandling av tillfällig personal i förskola och skola (vikarier). Kommunstyrelsen kommer att ta ställning till förslag till tilldelningsbeslut vid sitt sammanträde den 11 januari 2016. Själva tilldelningsbeslutet omfattas av sekretess under underlag för detta kommer att finnas tillgängligt för ledamöterna den 11 januari 2016 på likande sätt som gjorts tidigare när tilldelningsbeslut fattas. I denna tjänsteskrivelse ges en bakgrund och underlag för det förslag till tilldelningsbeslut som kommer att föreligga.

En upphandling av tillfällig personal inom förskola och skola inleddes våren 2015 efter att det tidigare avtalet blivit uppsagt med dåvarande leverantör. Bakgrunden till det är att en annan leverantör hade överklagat att en del i det avtalet inte var förenligt med det som upphandlas. Domstol gick på leverantörens linje, och anmodade kommunen att göra om upphandlingen. Tyvärr gick inte denna upphandling bra. När tilldelningsbeslutet fattats upptäcktes brister både i utvärderings och tilldelningsbeslutet. Beslut togs på delegation att avbryta upphandlingen, vilket anmäldes på kommunstyrelsens sammanträde i augusti.

En ny upphandling startades med inriktning att göra om och göra rätt. Inköpsenheten har i upphandlingen arbetat tillsammans med företrädare för Valfärd skola. Ett led i denna upphandling var att göra en bättre förstudie. Ett urval leverantörer fick komma till kommunen och berätta om sin syn på marknaden när det gäller tillfällig personal i förskola och skola, samt ge förslag på hur ett förfrågningsunderlag bör utformas. Resultat blev ett nytt förfrågningsunderlag jämfört med det tidigare. En väsentlig skillnad är att kommunen har bestämt priset för olika personalkategorier och gjort en utvärdering på kvalitet omfattande tre områden:

1. Leverantörens förmåga att rekrytera rätt personal för uppdrag som efterfrågas.
2. Leverantörens sätt att hantera reklamationer
3. Hur leverantörer kompetensutvecklar sin personal.

Detta sätt att upphandla var något som till tillfrågade företagen rekommenderade, och som andra kommuner använt med framgång. Det har även funnits tydliga kompetenskrav för de olika personalkategorierna. Genomförandet av upphandlingen finns redovisat i bilaga 1 och kompetensprofilerna i bilaga 2.

Ekonomiska konsekvenser

Det totala värdet av uppgår till 6 mkr/år. Kostnader för tillfällig personal tas på respektive enhets beslutade budget. Kostnaden för själva upphandlingen betalas till del av inköpsenheten och till del av Valfärds skola. Inköpsenheten har tagit kostnaden för den första upphandlingen som fick avbrytas. Valfärd skola har tagit kostnaden för förnyade upphandlingen.

Konsekvenser för barn

Upphandling har stor betydelse för barn och unga. Att förskolor och skolor kan ta in vikarier med rätt kompetens är avgörande för en god verksamhet.

Bilagor

Beskrivning av upphandlingens genomförande
Kompetenskrav

Mats Bohman
Administrativ direktör
Stadsledningskontoret

2015-12-01

PM

Erika Karlsson
Inköpsenheten

Bilaga 1

Upphandling av vikarier till förskola och skola

Förstudie

Inköpsenheten har genomfört förstudiemöten med 5 leverantörer där problemställningarna med bristen på vikarier med behörigheter, samt taktisk prissättning diskuterades.

Vidare efterfrågades exempel på upphandlingar som leverantörerna uppfattade som utmärkta upphandlingar. Några exempel från flera leverantörer var att Sollentuna, Ängelholm och Håbos upphandlingar var upplagda på bra sätt. Det som leverantörerna tyckte var bra var främst:

- Fast pris, kommunen hade satt priset. Anbudet utvärderades på kvalitet istället
- Anbudspresentationer
- Rangordning. Leverantörerna känner kravet att leverera om de vet att fråga går till en konkurrent om man inte kan leverera.

Vid förstudiemötena framkom att de olika leverantörerna hade sina spetskompetenser inom olika årskurser. Några är duktiga på vikarier till förskolan och några är duktiga på vikarier med hög ämneskompetenser (de hade många högskolestudenter i sin vikariepool).

På förstudiemötena deltog från Nacka kommun, Erika Karlsson och Lena Mårdh från Inköpsenheten, samt Magnus Wictorin- Administratör på Järsla Skola.

Uppläggnings av upphandlingen

Delat anbud och rangordning

Upphandlingen är uppdelad i tre kategorier, för att på så sätt kunna få avtal med de bästa anbudsgivarna inom resp. kategori; förskola, skola åk F- 6, skola åk 7-9 och gymnasiet. Anbudsgivarna har kunnat välja om de vill lämna anbud i en, två eller tre kategorier. Varje kategori utvärderas för sig och det kan bli olika leverantörer inom varje kategori. Varje kategori kommer att vara rangordnad med tre leverantörer.

Fast pris

Inom varje kategori finns det flera leveransalternativ där timpriserna är satta av kommunen. Priserna bygger på de priser som andra kommuner fått i liknande upphandlingar. För varje kategori har kompetenskrav formulerats, som framgår av bilaga Kompetenskrav.

Kategori	Leveransalternativ	Fast pris/ timme i SEK
1: Vikarier till förskolan	Vikarieresurs till förskola	230
	Barnskötarvikarie	250
	Förskolläraryvikarie	300
2: Vikarier till åk F-6	Vikarieresurs åk. F-6	250
	Vikarieresurs praktiska ämnen åk- F-6	250
	Läraryvikarie till åk F-6	300
	Läraryvikarie praktiska ämnen åk. F-6	300
	Fritidspedagogvikarie	300
3: Vikarier till åk 7-9 och gymnasiet	Vikarieresurs åk. 7-9 och gymnasiet	270
	Vikarieresurs med ämneskompetens åk. 7-9 och gymnasiet	270
	Läraryvikarie åk. 7-9	300
	Läraryvikarie till gymnasiet	310

Avrop:

Upphandlingen är en rangordnad ramavtalsupphandling. När en förskola eller skola ska avropa går alltid frågan först till den leverantör som har rang 1. Kan inte denna leverera det som efterfrågas går frågan till den med rang 2 och så vidare.

Ett krav i upphandlingen är att leverantörer kan få ny rangordning om de inte har förmåga att leverera det som de lovat att de ska göra. Beroende på hur pass allvarliga avvikelserna är kan det handla om allt från att påtala bristerna till att flytta ner leverantören till lägst rang, 3. Det finns även skrivningar om viten.

Utvärdering på kvalitet

I förfrågningsunderlaget har ställts krav på att anbudsgivarna ska ha erfarenhet av liknande uppdrag och att de ska lämna referenspersoner som kan intyga att de har levererat liknande uppdrag. Referenserna har varit en del i kvalificering. Har man inte relevanta erfarenheter så blir man inte kvalificerad till utvärderingsfasen.

Följande kvalitetsparametrar har använts i utvärderingen:

Rekryteringsprocessen:

Kommunen kommer att bedöma hur anbudsgivarens rekryteringsprocess säkerställer att dess anställda vikarier ger bästa möjliga värde för verksamheterna vid utförande av uppdragen. Anbudsgivaren ska beskriva hur rekryteringsprocessen och rutiner säkerställer att rekryterad personal har relevanta erfarenheter och egenskaper för de uppdrag som ska utföras inom den kategori som anbudet avser. I beskrivningen av rekryteringsprocessen ska det framgå vilka kompetenser, erfarenheter och egenskaper ni värderar för arbete inom den kategori anbudet avser och hur det säkerställs att rekryterad personal har rätt kompetens, erfarenhet och egenskaper.

Processen för reklamationshantering

Kommunens önskemål är att ha en leverantör med hög leveranskapacitet och leverans kvalitet under hela avtalstiden. Det är kommunens inställning och tro att hög leveranskapacitet och -kvalitet fås genom ett strukturerat och strategiskt arbete med reklamationshantering. Anbudsgivaren ska beskriva sina rutiner för reklamationshantering, uppföljning av klagomål och hur förbättringsåtgärder initieras, implementeras och följs upp.

Processen för personalutveckling

Kommunens önskemål är att anbudsgivaren kan leverera en kontinuitet av vikarier. Det är kommunens inställning och tro att personalkontinuitet befrämjas genom en uttänkt strategi för personalutveckling. Anbudsgivaren ska beskriva sina rutiner för utveckling av personal, både generellt och specifikt till den kategori som anbudet avser.

Poängsättning

Anbudsgivarens beskrivningar utvärderas och ges mervärden enligt nedan tabell. Varje utvärderingskriterium bedöms för sig. Mervärdena dras ifrån det fasta priset för en vikarie i den kategori som anbudet avser.

Bedömning	Mervärde	Beskrivning av bedömningen
Utmärkt	- 100 kr	Den sammanlagda bedömningen visar att anbudsgivarens process på en utmärkt nivå uppfyller kriteriet och ger betydande mervärde för beställaren. Anbudsgivarens process visar på ett mycket tydligt, strukturerat och detaljerat arbetssätt som har mycket stor relevans med det som efterfrågas.
Mycket bra	- 50 kr	Den sammanlagda bedömningen visar att anbudsgivarens process i huvudsak uppfyller kriteriet och ger ett mervärde för beställaren. Anbudsgivarens process visar på ett tydligt, strukturerat och detaljerat

		arbetssätt som har relevans på det som efterfrågas. Processen har några få brister av mindre betydelse.
Bra	- 20 kr	Den sammanlagda bedömningen visar att anbudsgivarens process delvis uppfyller kriteriet och bedöms tillföra en god kvalitet. Anbudsgivarens process visar på ett arbetssätt som på en fullgod nivå har relevans på det som efterfrågas. Processen har ett antal brister.
Otillräcklig	0 kr	Den sammanlagda bedömningen visar att anbudsgivarens process inte uppfyller en tillräcklig nivå. Kriteriet uppfylls inte alls.

Utvärderingsmodellen

I den här utvärderingsmodellen görs avdrag för hög kvalitet och de tre leverantörer som har lägst jämförelsepris antas.

Exempel utvärderingsmodellen:

		Anbud 1	Anbud 2	Anbud 3	Anbud 4			
Fast pris timpris för vikarie		270 kr	270 kr	270 kr	270 kr			
Totalt anbudspris		270 kr	270 kr	270 kr	270 kr			
Utvärderingskriterium:								
Beskrivning av rekryteringsprocessen	Mycket bra	50 kr	Utmärkt	100 kr	Mycket bra	50 kr	Utmärkt	100 kr
Beskrivning av nöjd kundgaranti	Utmärkt	100 kr	Utmärkt	100 kr	Mycket bra	50 kr	Bra	20 kr
Beskrivning av personalutveckling	Bra	20 kr	Utmärkt	100 kr	bra	20 kr	Utmärkt	100 kr
Totalt mervärde		170 kr		300 kr		120 kr		220 kr
Jämförelsepris för utvärdering		100 kr		-30 kr		150 kr		50 kr
Rankning		3		1		4		2

Anbudspresentationer

Efter att ha läst igenom anbudsgivarnas processbeskrivningar och poängsatt enligt ovan, har de tre anbudsgivare med lägst jämförelsepris i respektive kategori inbjudits till en anbuds presentation, för att säkerställa att anbuderna har uppfattats rätt.

Erika Karlsson
Entreprenadupphandlare
Inköpsenheten

Lena Mårdh
Upphandlare
Inköpsenheten

Krav på vikarier till förskolan

Kompetenskrav för vikarieresurs på förskola:

Vikarieresursen ska ha erfarenhet av att ha arbetat med barn- och ungdomsverksamhet. Med erfarenhet menas att vikarieresursen kan ha arbetat som ledare i till exempel olika fritidsaktiviteter, fotbollsklubbar eller öppna förskolan.

Kompetenskrav på barnskötarvikarie:

Barnskötarevikarien ska ha genomfört barnskötarprogrammet/barn- och fritidsprogrammet, eller likvärdig gymnasieutbildning. Gymnasieutbildningen ska ha genomförts med godkända betyg i alla ämnen.

Kompetenskrav på förskolläraryvikarie:

Förskolläraryvikarien ska ha genomfört en förskolläraryutbildning på högskola/universitet och erhållit ett examensbevis.

Sociala och övriga krav på alla vikarier till förskola:

- Vikarien ska vara införstådd i vilka säkerhetsföreskrifter som gäller på en förskola
- Vikarien ska vid utförandet av uppdraget ha relevant klädsel för utförandet

Fast "vikariepool" till förskola:

Några verksamheter hos Kommun har behov av vikarie nästan varje dag och vill av den anledningen öka möjligheten att försäkra sig om att det finns några få vikarier som känner verksamheten väl. Därför ställs ett krav på att anbudsgivaren ska kunna tillhandahålla en/några fasta vikarier som vikarierar på samma verksamhet nästan varje dag. Om en av de fasta vikarierna blir sjuk eller av annan oplanerad anledning inte kan, ska det finnas en ersättare. Anbudsgivare ska vid avtalsstart träffa de verksamheter som har behov av fast "vikariepool" och diskutera vilka kompetenskrav som är specifika för just de enskilda verksamheterna.

Krav på vikarier till grundskolan åk. F-6

Kompetens- och erfarenhetskrav på vikarieresurs till åk F-6:

- genomförd gymnasieutbildning med godkända betyg i alla ämnen
- god datorvana för att kunna genomföra undervisning med datorer t.ex visa film på youtube/SVT Play, använda surfplattor/cromebooks och använda MS Power Point.
- god datorvana för att kunna rapportera vad som skett under dagen t.ex kunna använda MS Word, MS Excel
- tidigare erfarenhet av att hålla i större barngrupper i de årskurser som området avser.

Erfarenheten kan t.ex. ha införskaffats som ledare på fritidsaktiviteter, kolloverksamhet eller liknade, eller som vikarieresurs i åk F-6.

Kompetens- och erfarenhetskrav på vikarieresurs i praktiska ämnen till grundskola åk. F-6:

- genomförd gymnasieutbildning med godkända betyg i alla ämnen
 - kunskap inom bild, musik, idrott, syslörd eller trä- och metallslörd ska ha införskaffats för att kunna genomföra undervisning. Där behörighet krävs ska sådan behörighet finnas.
 - tidigare erfarenhet av att hålla i större barngrupper i de årskurser som området avser.
- Erfarenheten kan t.ex. ha införskaffats som ledare på fritidsaktiviteter, kolloverksamhet eller liknade, eller som vikarieresurs i åk F- 6.

Kompetenskrav på lärarevikarie åk F-6:

- genomförd lärarutbildning på högskola/universitet med erhållet examensbevis
- god datorvana för att kunna genomföra undervisning med datorer t.ex visa film på youtube/SVT Play, använda surfplattor/cromebooks och använda MS Power Point.
- god datorvana för att kunna rapportera vad som skett under dagen t.ex kunna använda MS Word, MS Excel

Kompetenskrav på lärarvikarie i praktiska ämnen till åk. F-6:

- genomförd lärarutbildning med inriktning på bild, musik, idrott, syslörd eller trä- och metallslörd med erhållet examensbevis

Kompetenskrav på fritidspedagogvikarie:

- genomförd utbildning till fritidspedagog på högskola/universitet med erhållet examensbevis.

Sociala och övriga krav på alla vikarier till grundskola åk. F-6:

- Vikarien ska vara flexibel att kunna gå från en arbetsuppgift till en annan med mycket kort varsel
- Vikarien ska vara införstådd i vilka säkerhetsföreskrifter som gäller på en grundskola
- Vikarien ska kunna undervisa i god engelska om uppdraget så kräver

Fast "vikariepool" till åk F-6:

Några verksamheter i Nacka kommun har behov av vikarie nästan varje dag och vill av den anledningen öka möjligheten att försäkra sig om att det finns några få vikarier som känner verksamheten väl. Därför ställs ett krav på att anbudsgivaren ska kunna tillhandahålla en/några fasta vikarier som vikarierar på samma verksamhet nästan varje dag. Anbudsgivare ska vid avtalsstart träffa de verksamheter som har behov av fast "vikariepool" och diskutera vilka kompetenskrav som är specifika för just de enskilda verksamheterna.

Krav på vikarier till åk. 7-9 och gymnasiet

Kompetens- och erfarenhetskrav på vikarieresurs till åk 7-9 och gymnasiet:

- genomförd gymnasieutbildning med godkända betyg i alla ämnen
- god datorvana för att kunna genomföra undervisning med datorer t.ex visa film på youtube/SVT Play, använda surfplattor/cromebooks och använda MS Power Point.
- god datorvana för att kunna rapportera vad som skett under dagen t.ex kunna använda MS Word, MS Excel
- tidigare erfarenhet av att hålla i större grupper av ungdommar. Erfarenheten kan t.ex. ha införskaffats som ledare på fritidsaktiviteter, kolloverksamhet, arbetat i mellanstadieverksamhet eller liknande, eller som vikarieresurs inom åk 7-9 eller gymnasiet.

Kompetens- och erfarenhetskrav för vikarieresurs till åk 7-9 och gymnasiet med ämneskompetens:

- genomförd gymnasieutbildning med godkända betyg i alla ämnen
- vikarieresursen ska ha införskaffad kunskap inom det ämne man ska undervisa i. Kunskapen kan t.ex. vara införskaffad genom att man utbildar sig, eller har utbildat sig, på högskola/universitet inom relevant område. Eller har i tidigare arbetslivserfarenhet införskaffat sig relevant kunskap.
- god datorvana för att kunna genomföra undervisning med datorer t.ex visa film på youtube/SVT Play, använda surfplattor/cromebooks och använda MS Power Point.
- god datorvana för att kunna rapportera vad som skett under dagen t.ex kunna använda MS Word, MS Excel

- tidigare erfarenhet av att hålla i större grupper av ungdomar. Erfarenheten kan t.ex. ha införskaffats som ledare på fritidsaktiviteter, kolloversksamhet, arbetat i mellanstadieverksamhet eller liknande, eller som vikarieresurs inom åk 7-9 eller gymnasiet.

Kompetenskrav på lärarvikarie till åk 7-9:

- Genomfört lärarutbildning på högskola/universitet med ämnesinriktning samt erhållit examensbevis
- god datorvana för att kunna genomföra undervisning med datorer t.ex visa film på youtube/SVT Play, använda surfplattor/cromebooks och använda MS Power Point.
- god datorvana för att kunna rapportera vad som skett under dagen t.ex kunna använda MS Word, MS Excel

Kompetenskrav på lärarvikarier till gymnasiet:

- Genomfört lärarutbildning på högskola/universitet med ämnesinriktning samt erhållit examensbevis
- god datorvana för att kunna genomföra undervisning med datorer t.ex visa film på youtube/SVT Play, använda surfplattor/cromebooks och använda MS Power Point.
- god datorvana för att kunna rapportera vad som skett under dagen t.ex kunna använda MS Word, MS Excel

2015-12-01

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2015/537-866

Kommunstyrelsen

Konstnärlig utsmyckning i Nackasalen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att avsätta 300 000 kronor för en konstnärlig utsmyckning i Nackasalen.

Slutligt val av utsmyckning ska fattas av kommunstyrelsens arbetsutskott.

Sammanfattning

Nacka kulturcentrum föreslås få i uppdrag att engagera två konstnärer med hög konstnärlig kompetens för ett skissuppdrag gällande en konstnärlig utsmyckning i Nackasalen.

Kostnaderna för en konstnärlig utsmyckning i Nackasalen beräknas till 300 000 kronor vilket inkluderar skissarvode till två konstnärer, uppdragsarvode till vald konstnär och material.

Ärendet

Nacka kulturcentrum har fått uppdraget att leda arbetet med att ta fram en lämplig konstnärlig utsmyckning till Nackasalen i stadshuset. Uppdraget grundar sig på ett tidigare beslut i kulturnämnden (KUN 2015/13-866) och kommunstyrelsens arbetsutskott (KFKS 2015/537-866).

Besluten innefattar följande utgångspunkter;

- Inriktningen för utsmyckningen ska vara *Öppenhet och mångfald* och gestaltningen ska förstärka kommunens identitet som innovativ och nyskapande.
- Syftet med utsmyckningen ska vara att öppna upp det slutna rummet som Nackasalen utgör i dag, och skapa en miljö som upplevs som välkomnande, stimulerande och kreativ.
- Gestaltningen ska vara långsiktigt hållbar och inte leda till försämringar av nuvarande tillgänglighet och väsentliga funktioner i salen.
- Utsmyckningen ska skapas unikt för Nackasalen, och tas fram i konkurrens mellan konstnärer som har hög konstnärlig kompetens, och som med fördel har Nackaanknytning.

Genomförande

Nacka Kulturcentrum får i uppdrag att, i samverkan med en konstkonsult, lägga ut ett skissuppdrag, gällande en konstnärlig utsmyckning till Nackasalen, på två konstnärer med hög konstnärlig kompetens. Uppdraget ska utgå från ovan beslutade utgångspunkter. En referensgrupp, bestående av kommunfullmäktiges ordförande och stadsdirektören, ska i samverkan med Nacka kulturcentrum föreslå den skiss som är bäst.

Målet är att utsmyckningen ska vara installerad senast i slutet av år 2016. Tidplanen är dock beroende av att vald konstnär har tid att åta sig och slutföra uppdraget nästa år. Kvalitetsaspekten bör vara avgörande, vilket gör att vald konstnär bör prioriteras i förhållande till tidsaspekten. Därför kan det hända att projektet inte kan slutföras förrän 2017.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaderna för en konstnärlig utsmyckning i Nacksalen beräknas till 300 000 kronor vilket inkluderar skissarvode till två konstnärer, uppdragsarvode till vald konstnär och material. Kostnaden för eventuell belysning och installation ingår inte ovan budget.

Astrid Sylwans verk "Landmarks", en fris som togs fram till den nya stadshusrestaurangen, kostade ca 460 000 kronor exklusive skissuppdraget. Det kan ses som ett bra referensobjekt för att skapa sig en bild av vad som kan uppnås inom ramen för en budget om 300 000 kronor.

Konsekvenser för barn

Ärendet innebär inte några konkreta konsekvenser för barn.

Malin Westerback
Direktör för arbete och fritid

Anna Hörnsten
Utvecklingsledare kultur

2015-09-29

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2015/639-070

Kommunstyrelsen

Handlingsplan för mångfaldskommitténs arbete

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen noterar handlingsplanen för mångfaldskommitténs arbete.

Sammanfattning

Handlingsplanen för mångfaldskommitténs arbete har fokus på att öka medvetenheten, vara rådgivande samt följa och uppmärksamma goda exempel inom mångfaldskommitténs ansvarsområde. Handlingsplanen för kommitténs arbete tar utgångspunkt i grundläggande idéer och värderingar som bygger på respekt för individen, människors lika värde och originalitet. Kommitténs arbete utgår från och fokuserar på kommunens vision öppenhet och mångfald och den grundläggande värderingen om förtroende och respekt för människors kunskap och egen förmåga – samt för deras vilja att ta ansvar. Nacka ska enligt kommunfullmäktiges beslut fortsätta utvecklingen av mångfald i alla kommunens verksamheter utifrån allas lika värde. Barnperspektivet ska beaktas i alla delar av kommunens verksamhet och alla beslut. Goda exempel ska lyftas fram i såväl kommunens verksamheter som i hela Nackasamhället. Under 2016 ska en strategi för mångfaldsarbetet i kommunens verksamheter antas. Mångfaldskommittén kommer att ge stöd till genomförandet av strategin.

Ärendet

Handlingsplanen för mångfaldskommitténs arbete tar utgångspunkt i grundläggande idéer och värderingar som bygger på respekt för individen, människors lika värde och originalitet. Nacka kommun bejaktar varje individs unika förmågor att bidra till ett samhälle som präglas av öppenhet och mångfald.

Handlingsplanen för mångfaldskommitténs arbete har fokus på att

- öka medvetenheten
- vara rådgivande
- följa och uppmärksamma

Medvetenheten inom mångfaldsområdet ska öka genom seminarier, workshops, utbildningar och omvärldsspaning. Nacka ska enligt underlaget för kommunfullmäktiges beslut om mål och budget ”fortsätta utvecklingen av mångfald i alla kommunens verksamheter utifrån allas lika värde. Barnperspektivet ska beaktas i alla delar av kommunens verksamhet och alla beslut. Goda exempel ska lyftas fram i såväl kommunens verksamheter som i hela Nackasamhället. Under 2016 ska en strategi för mångfaldsarbetet i kommunens verksamheter antas.”

Mångfaldskommittén kommer att ge stöd till genomförandet av strategin.

Mångfaldskommittén kommer att initiera eller anordna seminarier och workshops samt påverka andra arrangörer att lyfta mångfaldsperspektivet. Exempel på områden som är viktiga är kompetens beträffande jämställdhet, jämlikhet, mångfald, HBTQ-frågor, normkritik och barnkonventionen. I omvärldsspaningen ingår att samla goda exempel, lära av andra och bevaka aktuella frågor inom mångfaldsområdet. Arbetet ska drivas genom spaning på andra kommuner och organisationer samt genom att följa forskning och delta i nätverk.

Kommittén ska vara rådgivande inom mångfaldsområdet där huvudsakligt fokus är att vara referensgrupp och agera i rådgivande funktion kring mångfaldsfrågor. I den rådgivande funktionen ingår till exempel att vara rådgivande i det arbete som drivs i kommunens organisation kring jämställdhet. I handlingsplanen framgår även att kommittén kommer att arbeta för ett starkare mångfaldsperspektiv i mål- och budgetprocessen.

Kommittén ska följa arbetet som drivs inom kommitténs ansvarsområde och uppmärksamma förebilder.

Kommittén följer det arbete som drivs för jämställdhet och mångfald och kommer att uppmärksamma förebilder i den kommunalt finansierade verksamheten och i Nackasamhället. Till exempel följer kommittén att tankarna bakom Ungt Inflytandes idéer får spridning och utvecklas.

Handlingsplanen kommer att utvecklas i takt med att kommunens position som förebild inom dessa områden stärks.

Uppföljning av hur mångfaldskommittén arbetat utifrån handlingsplanen redovisas till kommunstyrelsen i samband med årsbokslutet.

Ekonomiska konsekvenser

Handlingsplanen genomförs inom beslutad budget för mångfaldskommittén och för personalområdet.

Konsekvenser för barn

Genom att värdesätta mångfald och arbeta aktivt mot diskriminering ökar förutsättningarna för barn att utveckla sina egna unika förmågor utifrån barnkonventionens och läroplanernas intentioner.

Bilagor

Handlingsplan för mångfaldskommitténs arbete.

Elisabeth Carle
Personaldirektör
Stadsledningskontoret

Handlingsplan för mångfaldskommitténs arbete

Handlingsplanen för kommitténs arbete tar utgångspunkt i grundläggande idéer och värderingar som bygger på respekt för individen, människors lika värde och originalitet. Kommitténs arbete utgår från och fokuserar på kommunens vision *öppenhet och mångfald* och den grundläggande värderingen om *förtroende och respekt för människors kunskap och egen förmåga – samt för deras vilja att ta ansvar*.

Handlingsplanen för mångfaldskommitténs arbete har fokus på att

- öka medvetenheten
- vara rådgivande
- följa och uppmärksamma

Handlingsplanen är ett levande dokument som kommer att utvecklas i takt med att kommunens position som förebild inom dessa områden stärks.

Aktivitet	Kommitténs ansvar
<p>Öka medvetenheten</p> <p>Seminarier, workshops och utbildningar</p> <p>Mångfaldskommittén initierar eller anordnar seminarier och workshops samt påverkar andra arrangörer att lyfta mångfaldsperspektivet. Syftet är att öka kunskapen och medvetenheten inom dessa områden, i organisationen och i Nacka-samhället. Exempel på områden som är viktiga är kompetens beträffande jämställdhet, jämlikhet, mångfald, HBTQ-frågor, normkritik och barnkonventionen.</p>	<p>Kommittén samverkar med och påverkar andra seminariearrangörer. Mångfaldskommittén bjuder in till och finansierar egna seminarier. Som en del av kommitténs kompetensutveckling kan kommittén agera pilot för utbildningar.</p>
<p>Omvärldsspaning</p> <p>I omvärldsspaningen ingår att samla goda exempel, lära av andra och bevaka aktuella frågor inom mångfaldsområdet. Syftet är att öka kommitténs kunskap och medvetenhet inom sitt ansvarsområde och sprida goda exempel. Arbetet sker genom spaning i andra kommuner och organisationer samt genom att följa forskning och delta i nätverk.</p>	<p>Mångfaldskommittén spanar på goda exempel i andra organisationer och deltar i nätverk. Kommittén spanar till exempel efter lämpliga utbildningar, seminarier och metoder.</p>
<p>Rådgivande</p>	

<p>Referensgrupp och rådgivande funktion</p> <p>Huvudsakligt fokus är att vara referensgrupp och agera i rådgivande funktion såsom i till exempel utvecklingsfrågor kring mångfald och barnkonventionen. Syftet är löpande finnas som en naturlig referensgrupp med rådgivande funktion.</p>	<p>Mångfaldskommittén agerar referensgrupp både inom bestämda områden, såsom i frågor kring arbetet för jämställdhet i arbetsgivarrollen, och tar även initiativ till att ha en rådgivande funktion i aktuella utvecklingsfrågor inom kommitténs ansvarsområden.</p>
<p>Mångfaldsperspektiv i nämndernas mål- och budgetprocess</p> <p>Kommittén arbetar för ett starkare mångfaldsperspektiv i mål- och budgetprocessen i syfte att alla nämnder ska ha mångfaldsperspektiv i Mål och Budget.</p>	<p>Mångfaldskommittén arbetar för att öka nämndernas medvetenhet om mångfald.</p>
<p>Följa och uppmärksamma</p>	
<p>Följa arbetet som drivs inom kommitténs ansvarsområde</p> <p>Kommittén följer det arbete som drivs i den kommunalt finansierade verksamheten och i Nackasamhället för jämställdhet och mångfald genom att till exempel följa statistik och metoder för utveckling av till exempel mångfaldsperspektivet. Syftet är att följa över tid, synliggöra, sprida kunskap och öka medvetenheten kring goda exempel. Till exempel följer kommittén att tankarna bakom Ungt Inflytandes idéer får spridning och utvecklas.</p>	<p>Mångfaldskommittén följer pågående arbete som bejaktar mångfalden. Kommittén sprider information om Ungt Inflytande i politiska nätverk och andra nätverk samt följer hur idéerna genomförs.</p>
<p>Uppmärksamma förebilder</p> <p>Kommittén uppmärksammar förebilder och goda exempel i den kommunalt finansierade verksamheten och i Nackasamhället. Syftet är att följa, synliggöra, och driva på utveckling för att sprida kunskap om gott mångfaldsarbete och få in mångfaldsperspektiv i organisationen, hos arbetsgivare, föreningar och invånare.</p>	<p>Mångfaldskommittén spanar och tar initiativ för att identifiera och uppmärksamma förebilder.</p>

2015-12-02

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2015/801-701

Kommunstyrelsen

Överenskommelse om medverkan i Regionalt nätverk för barns och ungas rättigheter 2016-2019

Förslag till beslut

1. Nacka kommun antar överenskommelsen om medverkan i regionalt nätverk för barns och ungas rättigheter 2016-2019.
2. Mångfaldskommitténs ordförande utses att representera Nacka kommun i det regionala nätverket för barns och ungas rättigheter och vice ordförande utses som ersättare.

Sammanfattning

Nacka kommun deltar i ett regionalt nätverk för barns och ungas rättigheter 2013-2015. Kommun behöver besluta om deltagande i nätverket under kommande fyra år (2016-2019) utifrån överenskommelsen. Nätverkets syfte är att skapa en god och långsiktig grund för att ett barnperspektiv ska vara utgångspunkt för alla beslut och åtgärder som rör barn. Kommunerna i nätverket utgår från sina egna förutsättningar och prioriteringar. Nacka kommun föreslås fortsatt delta i det regionala nätverket.

Ärendet

Bakgrund

FN:s barnrättskommittés senaste rekommendationer till Sverige (februari 2015) visar att det återstår arbete med konventionens artiklar. En grundförutsättning för förbättringar är ett systematiskt och kontinuerligt arbete kring barns rättigheter. Barnkonventionen förväntas bli svensk lag den 1 januari 2018.

2013 bildade Nacka och tio andra kommuner tillsammans med Rädda Barnen och Sveriges Elevkårer ett regionalt nätverk för att stärka barns rättigheter. Deltagandet bekräftades med ett politiskt beslut. En förtroendevald representant utsågs att representera kommunen tillsammans med en kontaktperson inom tjänstemannaorganisationen. Möten har hållits två till tre gånger per år.

Nätverkets syfte har varit att genom olika insatser i kommunerna skapa en god och långsiktig grund för att ett barnperspektiv ska vara utgångspunkt för alla beslut och åtgärder som rör barn.

Nätverket 2013-2015

Fokus för nätverket har varit erfarenhetsutbyte samt kompetens- och metodutveckling. Varje kommun och aktör har deltagit i nätverket utifrån sina förutsättningar och uppdrag i barnrättsarbetet.

Nätverket har bidragit till fler kontaktytor med personer som arbetar med barnrättsfrågor, vilket har stärkt möjligheterna till både formella och informella kontakter mellan såväl kommuner som frivilligorganisationer, tjänstemän och förtroendevalda.

I Nacka tog dåvarande social- och äldrenämnd på sig uppdraget att delta i nätverket samt sprida kunskap och erfarenheter till samtliga nämnder och verksamheter i Nacka. Genom ett projekt har dåvarande social- och äldrenämnden intensifierat det arbete som pågår. Exempel på aktiviteter som projektet har initierat är:

- Utbildning för fritidsledare (gemensamt med Haninge kommun och Botkyrka kommun)
- Uppmärksammande av Barnkonventionens 25-års jubileum
- Utbildning för tjänstemän i att beskriva konsekvenser för barn i tjänsteskrivelser
- Konsekvenser för barn - ny rubrik införd Nackas mall för tjänsteskrivelser

I och med att barnkonventionen berör kommunens alla ansvarsområden är frågan övergripande och kommunstyrelsen har ett ansvar för övergripande frågor. Sedan 1 januari finns en mångfaldskommitté inom kommunstyrelsens ansvarsområde med uppdrag att samordna, utveckla, följa upp och synliggöra bland annat barnperspektivet enligt barnkonventionen. Mångfaldskommitténs ordförande föreslås därför utses för att representera Nacka kommun i det regionala nätverket för barns och ungas rättigheter. Vice ordförande föreslås utses som ersättare.

Deltagande i regionalt nätverk för barns och ungas rättigheter 2016-2019

Nacka kommun föreslås fortsatt delta i det regionala nätverket för barn och ungas rättigheter. I nätverket kommer följande kommuner att delta: Botkyrka, Haninge, Järfälla, Nykvarn, Sigtuna, Sollentuna, Strängnäs, Sundbyberg och Upplands Väsby. I nätverket deltar också Rädda Barnen och Sveriges elevkårer.

Nätverkets syfte är att genom olika insatser i de deltagande kommunerna skapa en god och långsiktig grund för att ett barnperspektiv ska vara utgångspunkt för alla beslut och åtgärder som rör barn.

Varje kommun beslutar om deltagande i nätverket under fyra år (2016-2019) utifrån överenskommelsen. Varje kommun i nätverket utgår från sina egna förutsättningar och prioriteringar. Deltagandet bekräftas genom ett politiskt beslut som bygger på samverkan

och samarbete mellan förtroendevalda och tjänstemän. En gemensam värdegrund är den nationella strategin *Strategi för att stärka barnets rättigheter i Sverige* (prop. 2009/10:232).

Mångfaldskommittén diskuterade den 26 november förslagen i tjänsteskrivelsen för överenskommelse om medverkan i Regionalt nätverk för barns och ungas rättigheter. Mångfaldskommittén ställer sig bakom förslagen.

Kommunens deltagande i nätverket innebär att:

- En gemensam verksamhetsplan tas fram och följs upp med en årlig verksamhetsberättelse
- Verksamhetsplanen kan eventuellt revideras efter två år
- Kommunstyrelsen i respektive kommun utser en förtroendevald och en ersättare som representerar kommunen vid nätverksmöten och säkerställa att arbetet med barns bästa lokalt får genomslag
- De deltagande aktörerna utser en förtroendevald och en suppleant om de så önskar
- Kommunerna/aktörerna bidrar med en kontaktperson samt en ersättare som inom ramen för sin tjänst får i uppdrag att aktivt medverka i nätverkets arbete
- Samordning sker enligt en EU-modell, vilket innebär ett trepartssystem med huvudsamordning av den som är värd för nätverksmötet, där den efterlämnade värden och den kommande värden deltar
- Kommunen/aktörer står för egna kostnader (kost och resa) som uppstår när nätverket möts samt de kostnader som uppstår vid värdskap

Mot ovan nämnda bakgrund förslås att Nacka kommun deltar i det regionala nätverket för barns och ungas rättigheter.

Ekonomiska konsekvenser.

De ekonomiska konsekvenserna omfattar handläggartid och tid för möten och uppskattas till ca 40 timmar per år.

Konsekvenser för barn

Genom att delta i ett regionalt nätverk för barns och ungas rättigheter skapas möjligheter att öka kompetensen hos både förtroendevalda och tjänstemän kring barnrättsfrågor. Genom att få ökad kunskap kring barnrättsfrågor kopplat till kommunens alla delar och genom erfarenhetsutbyte kring goda exempel på barnrättsarbete på alla nivåer ökar förutsättningarna att vi utvecklar vår verksamhet i en riktning som säkerställer barns rättigheter.

Bilaga

Överenskommelse om medverkan i Regionalt nätverk för barns och ungas rättigheter 2016-2019

Anders Fredriksson
Socialdirektör
Stadsledningskontoret

Nina M Granath
Planerare/utvecklare
Sociala kvalitetsenheten

Överenskommelse om medverkan i Regionalt nätverk för barns och ungas rättigheter 2013-2015

Bakgrund

Ambitionen är att tillsammans utveckla sektorsövergripande insatser för att olika huvudmän ska kunna samverka och förverkliga gemensamma mål.

Nätverkets syfte är att genom olika insatser i kommunerna skapa en god och långsiktig grund för att ett barnperspektiv ska vara utgångspunkt för alla beslut och åtgärder som rör barn.

Nätverkets arbete ska vara sektorsövergripande och innefatta alla områden i kommunerna och i samverkan med medverkande aktörer i nätverket.

Samarbetet förväntades leda till en förbättrad och fördjupad kunskap. Genom deltagande i nätverket tror vi att arbetet i kommunerna kommer att stärkas bland annat genom olika arbetsmetoder; utmaningar, utbyte av erfarenheter och kollegiala granskningar. Nätverket menar att samarbetet kommer att möjliggöra ett framgångsrikt arbetssätt för att göra barnets rättigheter till en viktig kommunal angelägenhet. Erfarenheter visar att det fordras ett långsiktigt arbete innan det går att mäta effekt.

Kommunerna som uttryckt en vilja att fortsätta samverka och samarbeta framkommer av bifogad deltagarförteckning:

Varje kommun föreslås nu besluta om deltagande i Nätverket i tre år (2013-2015) utifrån denna överenskommelse.

Grund för samverkan

Varje kommun i Nätverket utgår från sina egna förutsättningar och prioriteringar. Deltagandet bekräftas genom en politiskt förankrad och beslutad överenskommelse som bygger på samverkan och samarbete mellan förtroendevalda och tjänstemän. En gemensam värdegrund är den utvidgade nationella strategin (Regeringens skrivelse 2003/04:47), som bland annat slår fast att utvecklingen inom kommuner och landsting är av avgörande betydelse för barnkonventionens förverkligande i Sverige. Ett annat viktigt styrdokument är *Strategi för att stärka barnets rättigheter i Sverige* (prop. 2009/10:232), vilken beslutades av riksdagen i december 2010. Avsikten med strategin är att vara utgångspunkt för offentliga aktörer på statlig och kommunal nivå som i sina verksamheter ska säkerställa barnets rättigheter.

Nätverkets strategi

Nätverkets arbete syftar till att skapa en långsiktig och hållbar struktur i kommunerna för Barnkonventionens efterlevnad. Fokus för Nätverket ska ligga på erfarenhetsutbyte, kompetens- och metodutveckling. Under ett antal arbetskonferenser formar politiker och tjänstemän gemensamt strategier, mål och prioriteringar. Man tar i det arbetet fram en verksamhetsplan med verksamhetsidé, syfte och mål. Nätverket är ett så kallat arbetande nätverk, vilket innebär att idéer och beslut omsätts i praktisk handling i de deltagande kommunerna.

Områden som Nätverket främst ska koncentrera sig på är:

- Metoder för att öka barns och ungdomars inflytande.
- Barnkonventionens genomslag i den kommunala styrprocessen.
- Utveckling av metoder för att mäta resultaten i arbetet.
- Spridning av kunskap om konkreta arbetssätt eller speciella projekt, inom såväl som utanför nätverket.

Arbetet med barns rättigheter bedrivs genom att:

- Beskriva och utveckla arbetsmetoder, modeller.
- Samla goda exempel, idéer och erfarenheter.
- Genomföra kollegial granskning.
- Vid behov föra dialog i politiska led genom särskilt utsedd talesperson bland nätverkets förtroendevalda.
- Samverka med regionala, nationella och internationella aktörer.

Överenskommelse

Nätverket planeras för en tidsperiod om tre år (2013-2015) för att löpa över valet 2014.

Kommunen/aktörer går in i det fortsatta gemensamma Nätverket, vilket innebär att:

- En verksamhetsplan tas fram, följs upp och eventuellt revideras efter två år.
- Kommunstyrelsen utser en förtroendevald som representerar kommunen vid nätverksmöten.
- De deltagande aktörerna utser en förtroendevald utifrån sin praxis.
- Kommunen/aktörer fortsatt bidrar med en lokal kontaktperson som inom ramen för sin tjänst får uppdrag att aktivt medverka i Nätverkets utvecklingsarbete.
- Kommuner/aktörer är fria utse en suppleant som kan ersätta då den ordinarie inte kan delta.
- Samordning sker enligt EU-modell, vilket innebär ett trepartssystem med huvudsamordning av den som är värd för nätverksmötet, där den efterlämnade värden och den kommande värden deltar.
- Kommunen/aktörer står för egna kostnader (kost, resa och eventuell logi) som uppstår när Nätverket möts
- Kommunen/aktörer ansvarar för att anta utmaningar inom Nätverket.
- Kommunen/aktörer deltar i en ny kollegial granskning under överenskommelseperioden, där bland annat varje kommuns utmaningar granskas.

.....
(ort)

.....
(datum)

.....
(ort)

.....
(datum)

.....
(kommunalråd el. motsvarande)

.....
(kommundirektör/kommunchef el. motsvarande)

Kommunstyrelsen

Strategiskt internationellt arbete och utökat engagemang i Eurocities

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen beslutar utöka Nacka kommuns engagemang i nätverket Eurocities genom medlemskap i miljöforumet Environment Forum.
2. Kommunstyrelsen noterar till protokollet att Nacka kommun står värd för Economic Development Forum i oktober 2016 samt att Nacka kommun under 2016 biträder ordförande i arbetsgruppen Integrated Urban Development.

Sammanfattning

Nacka kommuns internationella policy från slutet av 2013 anger att det internationella arbetet harmoniserar med ordinarie målarbete i kommunen. Internationella kontakter är något som ska ses som ett verktyg för utveckling i alla verksamheter. Efter en översyn och analys av internationella organisationer och nätverk beslutade kommunstyrelsen att Nacka kommun skulle gå med i Eurocities och engagemanget har inletts inom Economic Development Forum med fokus på att Nacka bygger stad, utvecklar kundvalet samt aktivt spanar på andras insatser på arbetsmarknadsområdet. Som en aktiv medlem kommer Nacka kommun under 2016 att tillsammans med Stockholms stad leda arbetsgruppen Integrated urban development, samt hålla i värdskapet för Economic Development Forums möte i oktober 2016 på temat *Urban development for a Socially Sustainable Growth* tillsammans med Stockholm och Solna. Det finns möjlighet och intresse för Nacka kommun att utöka sitt medlemskap i Eurocities även till Environment Forum.

Ärendet

Internationell policy och nätverket Eurocities

Under 2011 genomfördes översynen *Utveckling utan gränser* av Nacka kommuns stödprocesser samt internationella frågor. Översynen gav en möjlighet att i ett större perspektiv belysa kommunens internationella arbete. Ett första steg var att 2013 stärka samordningen och tillvarata erfarenheter bättre genom inrättandet av ett nätverk av

kontaktpersoner för internationellt arbetet i verksamheterna, så kallade utvecklingsantennar, i syfte att spana utåt, inspirera till utveckling inom verksamheten, samt genom nätverket av antenner hitta synergier och samarbeten över processgränser. Nu är tiden mogen att ta ytterligare ett steg att utveckla det internationella arbetet där deltagande i nätverk kan utgöra en arena för erfarenhetsutbyte, inspiration och ett sätt att hitta jämförelseobjekt och organisationer att lära av. Det gemensamma internationella arbetet föreslås därför inriktas på att hålla samman kommunens deltagande i internationella nätverk, att verka för en hävstångseffekt i verksamheterna och att inspirera och engagera organisationen att utnyttja möjligheter som bjuds.

Efter översynen *Utveckling utan gränser*, som kartlade löpande samordningsarbete och internationella kontakter konstaterades att det behövdes ett förtydligande av vad Nacka kommun vill med det internationella arbetet. Kommunstyrelsen antog i oktober 2013 en ny internationell policy som anger att det internationella arbetet ska ses som en hävstång i verksamheternas prioriterade utvecklingsarbete. Det internationella arbetet ska inte ses som en egen verksamhet med egna inriktningar, prioriteringar och mål, utan ett stöd och ett verktyg i Nackas utveckling. I linje med visionen öppenhet och mångfald behöver kommunen vara öppen för forskning och beprövad erfarenhet från andra håll. Det krävs också öppenhet och kunskapsdelning mellan olika verksamheter i Nacka.

Som ett stöd i det internationella arbetet, eller snarare en kanal, beslutade kommunstyrelsen att Nacka kommun skulle gå med i nätverket Eurocities, då det bedömdes vara ett lämpligt forum vad gäller medlemssammansättning, aktivitet och organisation (KFKS 2013/545-105). Nätverket har som medlemmar större städer i Europa, städer Nacka kan lära och inspireras av.

Utökad medlemskap genom Environment Forum

Med kontor i Bryssel och över 170 medlemsstäder från framför allt de europeiska storstadsregionerna har Eurocities en reell roll i att föra lokal nivåns röst på Brysselarenan, förmedla erfarenheter mellan medlemmarna och att nätverka och driva internationella projekt. Arbetet sker i sex olika fora och deras underliggande arbetsgrupper. För Nackas satsning på att bygga stad är Economic Development Forum, EDF, en kanal till inspiration, kunskapsutbyte och omvärldsbevakning. EDF innefattar arbetsgrupperna Integrated urban development, City branding and attractiveness, Entrepreneurship and SMEs, Cohesion policy and structural funds, Innovation, Metropolitan areas och International economic relations.

Arbetsgruppen Integrated Urban Development samarrangerades tillsammans med Eurocities Environment Forum under Green Week i Bryssel 3-6 juni och Nacka kommun var då inbjudna att presentera och diskutera ekosystemtjänster. Magnus Rothman från miljöenheten och Annika Londono från förnyelseenheten deltog. Environment Forum innefattar arbetsgrupperna Water, Waste, Noise, Green areas and biodiversity, Air quality, climate change and energy efficiency. Nacka kommun blev under

Brysselmötet inbjudna att delta i en kommande träff för arbetsgruppen Waste och avfallsgruppens Camilla Skoog och Mikael Andersson deltog i september för att spana på vad övriga medlemsstäder gör inom avfallsområdet och om arbetsgruppen skulle kunna bidra till Nacka kommuns omvärldsspaning och verksamhetsutveckling inom avfallsområdet. Avfallsgruppens rapport bifogas.

Bedömningen efter deltagande i delar av Eurocities Environment Forum är att det är ett mycket intressant nätverk för Nacka att delta i för att skapa viktiga kontakter för att få kunskap och erfarenhet från andra delar i Europa. Som kommun med färre invånare än 250 000 är Nacka en sk associate partner vilket innebär att Nacka kan vara med i ett eller flera fora till en kostnad av 4100 euro per forum och år, kandidera till ordförande för fora men inte kandidera till Executive committee, den övergripande styrelsen för Eurocities. Förslag till beslut är således att Nacka kommun blir medlemmar även i Environment Forum och efter en tvåårsperiod utvärderar medlemskapet. Förnyelseenheten koordinerar medlemskapet i Eurocities, men för den verksamhetsmässiga vinningen är det av vikt att berörda enheter engagerar sig i adekvata arbetsgrupper och även löpande analyserar huruvida det ger verksamheten utveckling.

Värdskap för Economic Development Forum i oktober 2016

Nacka, Solna och Stockholm har tillsammans fått värdskapet för Economic Development Forums möte i oktober 2016. Forumet har två träffar per år i olika värdstäder samt en mindre träff i Bryssel innan sommaren. Upplägget, som utformas tillsammans med Eurocities personal är vanligtvis 2,5 – 3 dagar med inledande plenum för ca 100 personer, därefter möts arbetsgrupperna med efterföljande studiebesök. Temat föreslås av värdstäderna och fångar forumets frågor integrerad stadsplanering, företagande, tillväxt och arbetsmarknad, utifrån aktuella EU-frågor eller sådant som berör alla medlemmar men där värdstaden kan visa upp något relevant. Förslag till tema för mötet är *Urban Development for Social Sustainable Growth*, under vilket Nacka kan lyfta flera aktuella aspekter, bland annat kundvalet som modell. Förnyelseenheten koordinerar arrangemanget av mötet, men Nacka kommuns verksamheter har en viktig expertroll för att både visa hur vi arbetar i Nacka men även för att tillgodogöra sig goda exempel från andra medlemsstäder, utbyta erfarenheter och för diskussionerna framåt.

Ordförandeskap för arbetsgruppen Integrated Urban Development

Arbetsgruppen Integrated Urban Development, som leds av Stockholm, bedriver tillsammans med arbetsgruppen Metropolitan Areas, som leds av Oslo, i första hand ett närmare tvåårssamarbete under arbetsnamnet "Edge-of-center transformation". Upplägget är att städerna (Oslo, Stockholm, Nacka, Utrecht, Wien, Göteborg, Brno samt Amsterdam) deltar med ett par planerare eller stadsutvecklingsstrateger i ett tätare erfarenhetsutbyte med studiebesök till städernas pågående projekt, kollegialt bollplank enligt modell peer-group samt fördjupning inom gemensamma utmaningar. Ambitionen är att bredda perspektiven och få in ekonomiska och sociala perspektiv på storstadstillväxten. Från Nacka kommun deltar bla Andreas Totschnig från enheten för strategisk stadsutveckling samt Ann-Christin Rudström från förnyelseenheten. Resultatet från expertutbytet delges och diskuteras med

övriga städer under träffarna för arbetsgruppen Integrated Urban Development och då finns även möjlighet att koppla diskussionerna i expertutbytet till aktuella frågor i EU-maskineriet eller aktuell forskning eller satsningar i övriga europeiska städer samt med det arbete som bedrivs i angränsande fora, tex Social Forum eller Environment Forum. Nacka får under 2016 bli co-chair för arbetsgruppen och tillsammans med Stockholm driva arbetet framåt.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaden för medlemskapet i Environment Forum är 4100 euro per år efter ett prövoår utan kostnad. Denna kostnad är i nivå med den kostnad kommunen har för kommunens medlemskap i Sveriges ekokommuner. Det medlemskapet upphör vid årsskiftet 2015/16 då utträde begärts.

Kostnaden för att arrangera Economic Development Forum i Nacka/Stockholm/Solna i oktober 2016 hanteras inom befintlig ram för processen för förnyelse och innovation och uppskattas till ca 15 000 kronor för kostnader för transport och lunch för de ca 100 deltagarna. Stockholm avser hålla middagsbjudning i Stadshuset och Solna tar motsvarande lunch- och transportkostnader för de arbetsgruppsträffar som förläggs där.

Bilagor

1. Avfallsgruppens rapport från deltagande i arbetsgruppen Waste
2. Internationell policy för Nacka kommun

Kersti Hedqvist
Enhetschef, förnyelseenheten

Annika Londono
Förändringsledare, förnyelseenheten

VA-Avfallsenheten besöker Eurocities i Milano september 2015

Syfte med uppdraget

- Omvärdsspana

Rapport/utvärdering

Delmoment	Utvärdering av momentet	Vilken kollega/enhet i och utanför Nacka kommuns organisation kan också vara berörd av denna info?
Presentation av Milano kommun	Förberedelse/information inför kommande dagar	
Besök lågstadieskola	Man ville visa att sortering redan börjar i låg ålder.	
Besök centralkök	De visade att de tillverkade 19 olika specialkost och levererade till skolor och äldreboenden	
Avfallsgruppmöte	Bra forum för diskussion av detaljfrågor. Bra möjlighet att föra fram synpunkter/åsikter och att få detsamma från andra delar i Europa. Gruppen påverkar/lobbar med gemensamhet mot EU.	STAR, Avfalls Sverige, andra kommuner,
Besök insamling av avfall	Intressant att se hur logistiken fungerar för så många människor samt hanteringen av insamling av matavfall	Insamlingsentreprenörer
Besök vid förbränningsanläggning	Har vi sett förut.	
Föreläsning förbränningsanläggning	Viste vi sedan tidigare.	

Summering och övrigt att notera

Ett mycket intressant nätverk för Nacka att delta i för att skapa viktiga kontakter för att få kunskap och erfarenhet från andra delar i Europa inför Nacka bygger stad.

Önskvärda nästa steg

- Sporadisk, fortsatt kontakt
- Systematisk, fortsatt kontakt genom återbesök, nätverk, projekt o dyl.
- Rikta spaningen åt annat håll nämligen _____
- Implementera följande idéer/delar av idéer i verksamheten: _____

Bilder och kontaktuppgifter mm

Vid pennan

Datum	Namn och kontakt
2015-10-26	Camilla Skoogh och Mikael Andersson - VA/Avfallsenheten

POLICY

Internationell policy

Dokumentets syfte

Polcyn definierar vad Nacka kommun vill med internationella kontakter

Dokumentet gäller för

Omfattar alla nämnder och anställda i Nacka kommun

I Nacka tror vi att öppenhet ger styrka. Därför är vi öppna för och nyfikna på omvärlden. Vi behöver andra och andra behöver oss. Vi kan inte bäst själva. Vi och vår omvärld lär av varandra och löser gemensamt de utmaningar vi står inför.

Nacka kommun söker aktivt exempel på hur andra löst liknade problem som de vi brottas med. Ibland måste vi blicka utanför Sveriges gränser.

Det internationella verktyget harmoniserar med ordinarie målarbete i kommunen. Internationella kontakter är något som ska ses som ett verktyg för alla verksamheter för att utveckla bättre medborgarservice så att vi blir bäst på att vara kommun. Det internationella verktyget stärker också attraktionskraften hos kommunen som arbetsgivare och som territorium där företagare och medborgare finns.

Övergripande deltar kommunen i relevanta, multilaterala nätverk snarare än i traditionellt vänortsutbyte. Med befintliga vänorter finns möjlighet till ömsesidigt lärande och påverkan för en global, hållbar utveckling.

Kommunstyrelsen fungerar som politiskt styrorgan som driver och främjar det internationella arbetet. Kommunstyrelsen redovisar årligen det internationella utvecklingsarbetet för kommunfullmäktige.

Diarienummer	Fastställt/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
KFKS 2013/545-105	2013-10-21	Kommunstyrelsen	Kommunstyrelsen	Administrativ direktör

Kommunstyrelsen

Analys av näringslivet i Nacka

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen noterar information till protokollet.

Sammanfattning

En analys av näringslivet i Nacka har tagit fram där statistikmaterial från över 7.000 nackabaserade aktiebolag har används. De redovisade siffrorna säger att företagen i Nacka går relativt bra. Tillväxten vad gäller nya företag ligger på 43 procent under de senaste fem åren. Specifikt är det mindre företag inom branschsegmentet företagstjänster som utmärker sig. Över 60 procent av alla jobb i Nacka finns inom tillväxtbranscher. Matchningen mellan yrken och utbildningsnivå är god och Nacka är en av få kommuner i Sverige som redovisar ett överskott på utbildad arbetskraft.

Ärendet

Bakgrund

En analys av näringslivet har tagits fram. Analysperioden är 2009 – 2014 och omfattar sammanställt statistikmaterial från drygt 7.000 Nackaföretag (aktiebolag) och därmed också cirka 22.500 anställda. Inga enskilda firmor eller offentliga organisationer finns med i analysen. Syftet med rapporten är att dokumentera utvecklingen vad gäller tillväxt, konkurrenskraft, sysselsättning och antal företag i olika branscher, storleksklasser och ålderskategorier i Nacka. I analysen jämförs Nacka specifikt med Botkyrka, Huddinge, Solna, Täby och Värmdö. Ett annat syfte med analysen är att kontinuerligt skapa bättre möjligheter till beslut, insatser och prioriteringar för att uppnå målet om 15.000 nya arbetsplatser till 2030. Just detta blir möjligt genom att motsvarande rapport tas fram med jämna mellanrum (i dagsläget ännu inte riktigt klart med vilken frekvens analysen ska göras), detta för att kunna följa upp effekter av de insatser som följer av kommunens näringslivsstrategi.

Resultat

Underlaget ger en bra bild av det lokala näringslivets konkurrenskraft, branschindelning och utvecklingsmöjligheter. De redovisade siffrorna för 2014 redovisar en medelgod position för de företag som ingår i analysen. Detta ur ett nationellt perspektiv. I praktiken innebär detta en tillväxt i antal anställda med 15 procent under de senaste fem åren. Tillväxten i antal företag ligger på 43 procent under samma tid. I detta perspektiv ligger Nacka väl till i en nationell jämförelse så väl som i förhållande till de kommuner som benchas mot Nacka.

Den största ökningen vad gäller jobbtillväxt sker inom klassen företag 0-9 anställda. Just detta segment är också en uttalad målgrupp i näringslivsstrategin. Flest anställda finns inom företagstjänster (IT, reklam, ekonomi, etc.) men även bygg, hälso- och sjukvård och detaljhandel redovisar höga siffror. Det är också här de flesta nya jobb skapas. Inom branschsegmentet företagstjänster finns dessutom flest företag. Att just denna bransch ökar indikerar en generell tillväxt även inom andra branscher. Något som mätningen också visar. Denna trend syns dessutom även på nationell nivå. Logiskt nog är det också inom branschsegmentet företagstjänster som de flesta nystartjobben skapas. I övrigt redovisar det lokala näringslivet ett bra branschbalans och är således mindre sårbart för eventuella konjunktursvängningar.

Mätningen visar också att Nacka har en betydligt större andel växande branscher än Sverige i övrigt. Över 60 procent alla jobb i Nacka finns inom växande branscher.

Vad gäller matchning mellan yrken och utbildning tillhör Nacka en av de få kommuner som har ett överskott på utbildad arbetskraft. Det innebär visserligen att en del av denna arbetskraft söker sig till företag utanför Nacka, men situationen skapar samtidigt en mycket god tillväxtpotential då nyetablerade företag i Nacka, åtminstone i teorin, torde ha enklare att rekrytera kompetens från en lokal arbetsmarknad. Detta perspektiv motsäger således delvis det resultat som redovisas i Svenskt Näringslivs kommunranking att adekvat kompetens skulle saknas i Nacka.

Anders Börjesson
Näringslivsdirektör

Bilaga: Analys av näringslivet i Nacka kommun 2009 - 2014

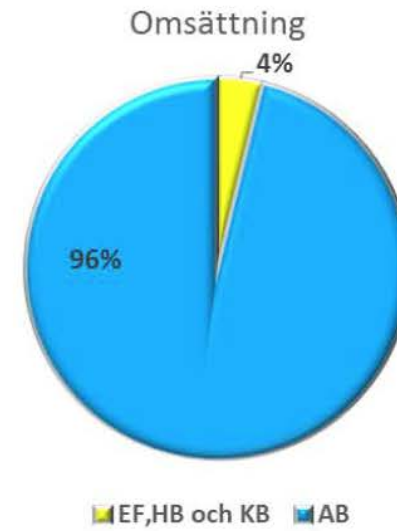
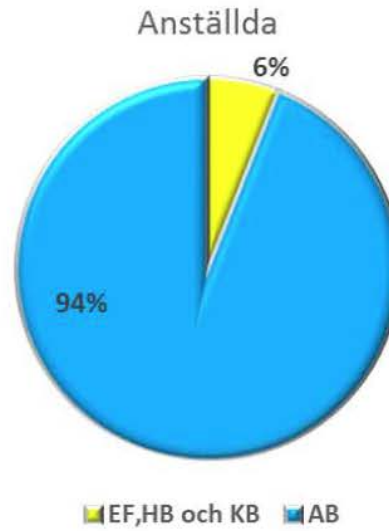
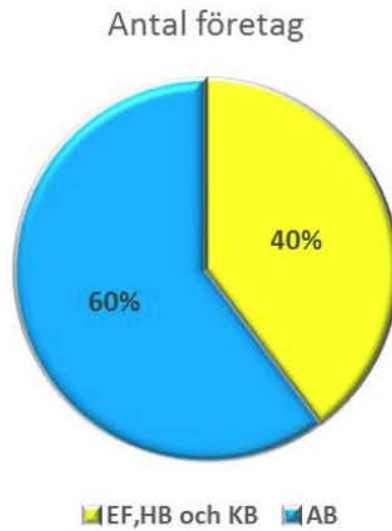
ANALYS AV NÄRINGSLIVET I NACKA KOMMUN

2009-2014

Jan Fineman Anna Löfmarck 20151120

ANDRA BOLAGSFORMER NACKA

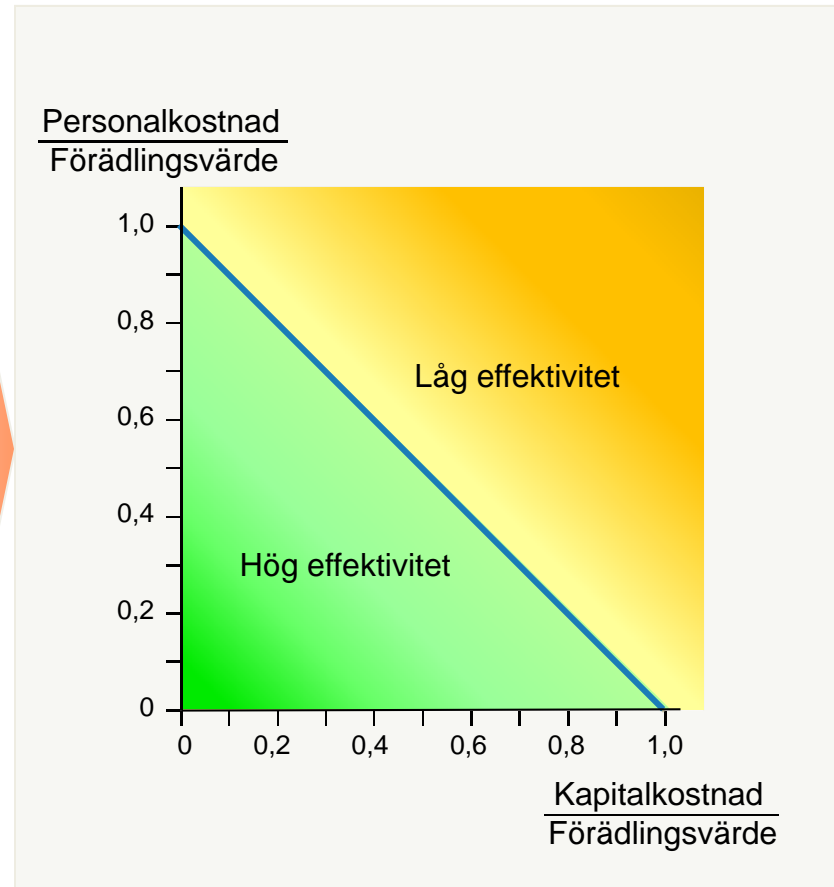
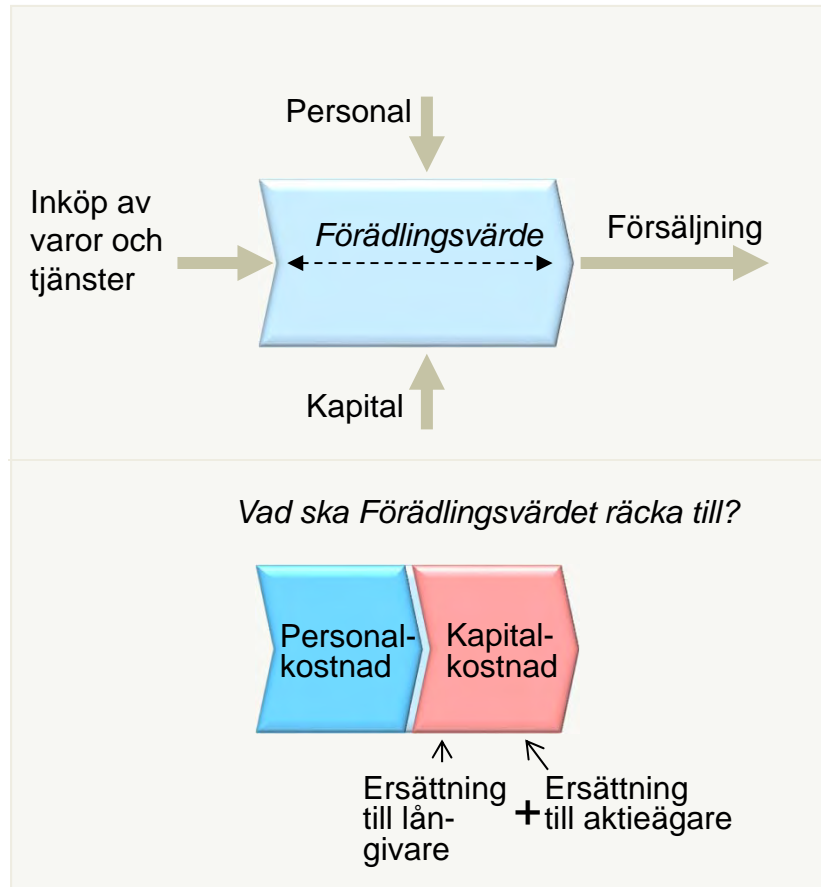
Kommunen som helhet

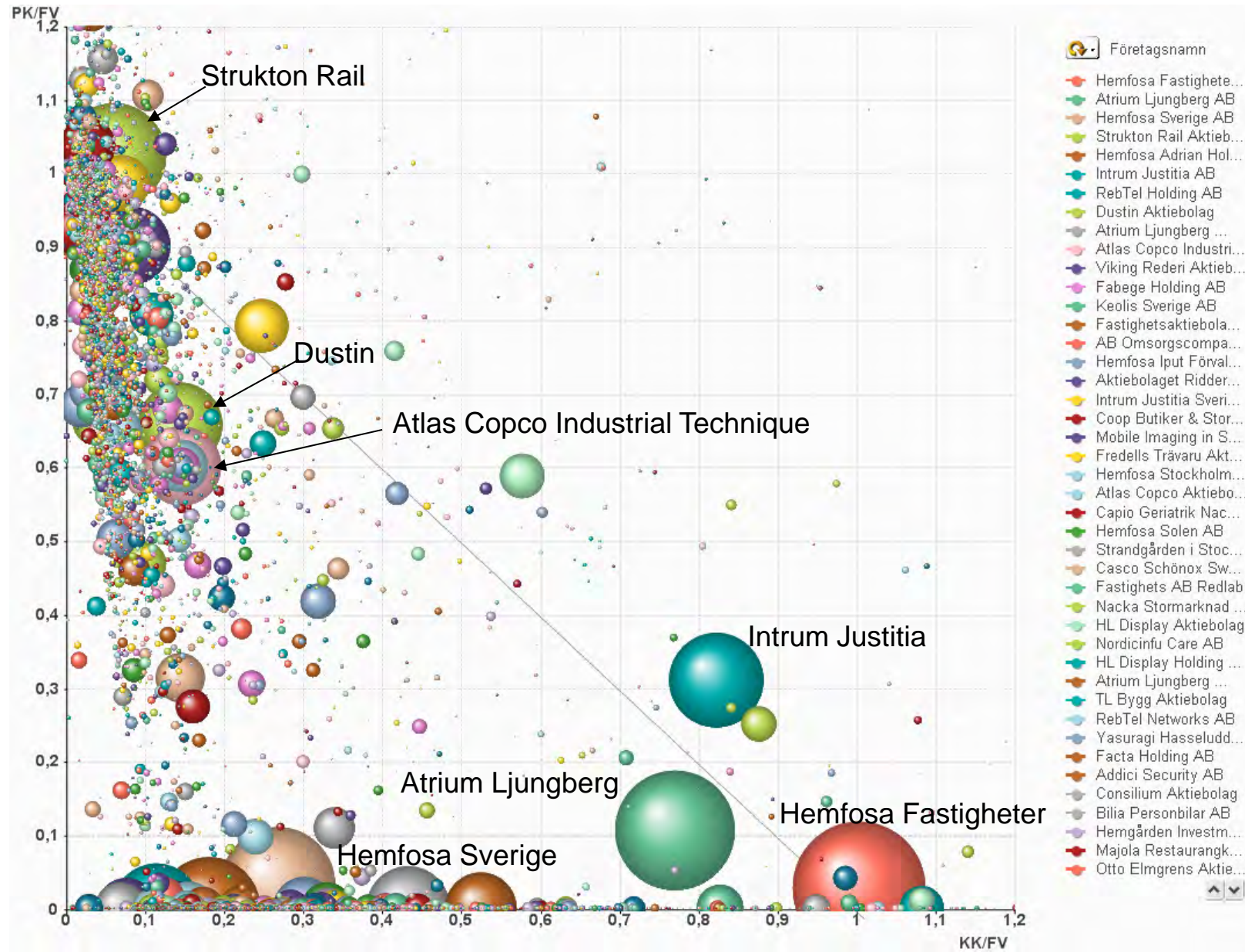
SYFTE MED NÄRINGSLIVSSTUDIEN

- **Dokumentera** utvecklingen vad gäller tillväxt, konkurrenskraft, sysselsättning och antal företag i olika branscher, storleksklasser och ålderskategorier. Vilka är styrkorna och svagheter i Nacka kommuns näringsliv?
- Ge en **gemensam syn och bra faktaunderlag** till politiker, samverkansgrupper och andra beslutsfattare
- Ge möjlighet till beslut och prioriteringar för att **stödja näringslivets utveckling**
- Kunna **följa upp det operativa arbetet** – har vi nått resultat ute hos företagen?
- Underlag till en **aktiv näringslivsplan** som stödjer näringslivets utveckling där det verkligen behövs.

SIMPLER DIAGRAMMET

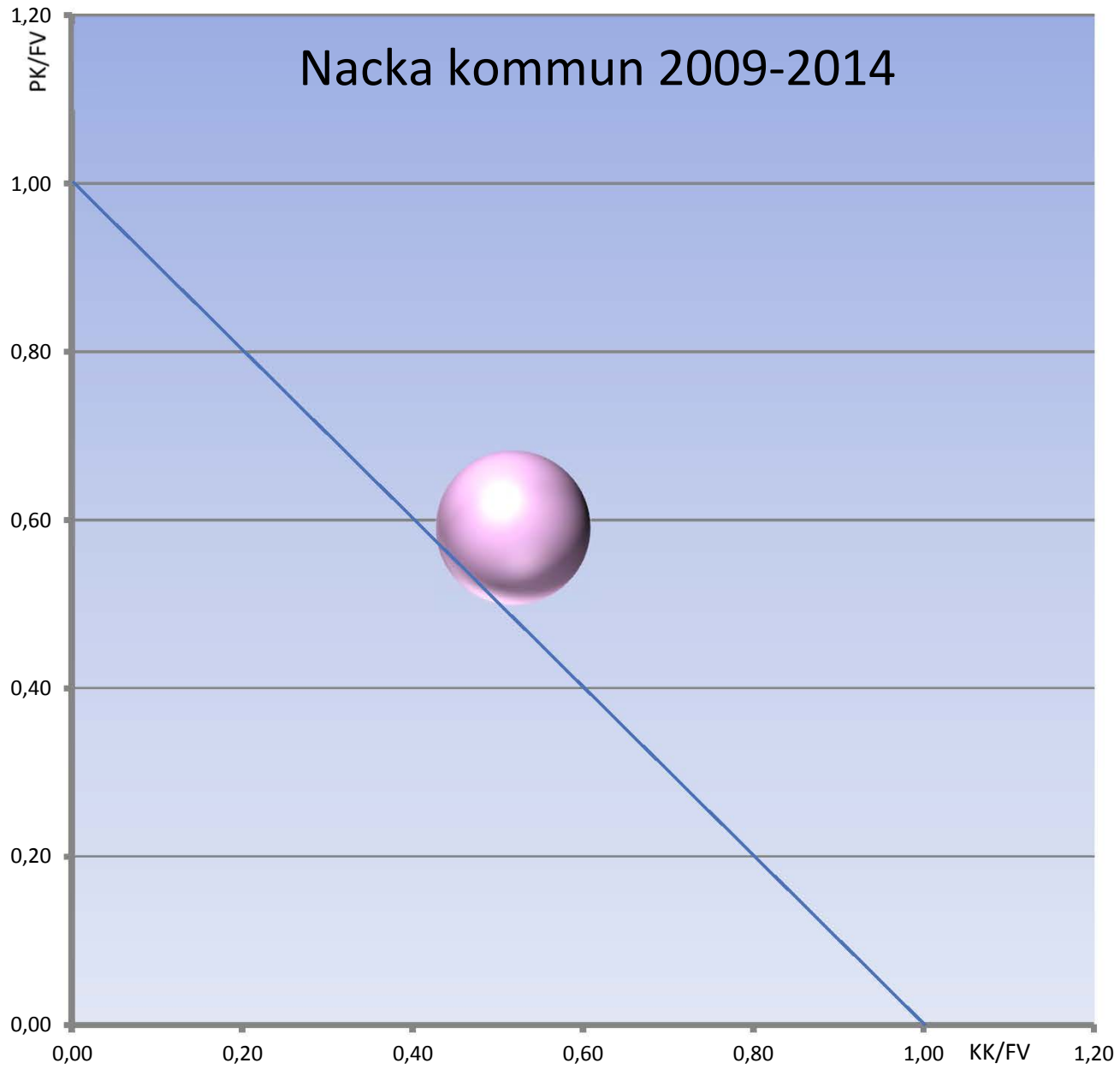

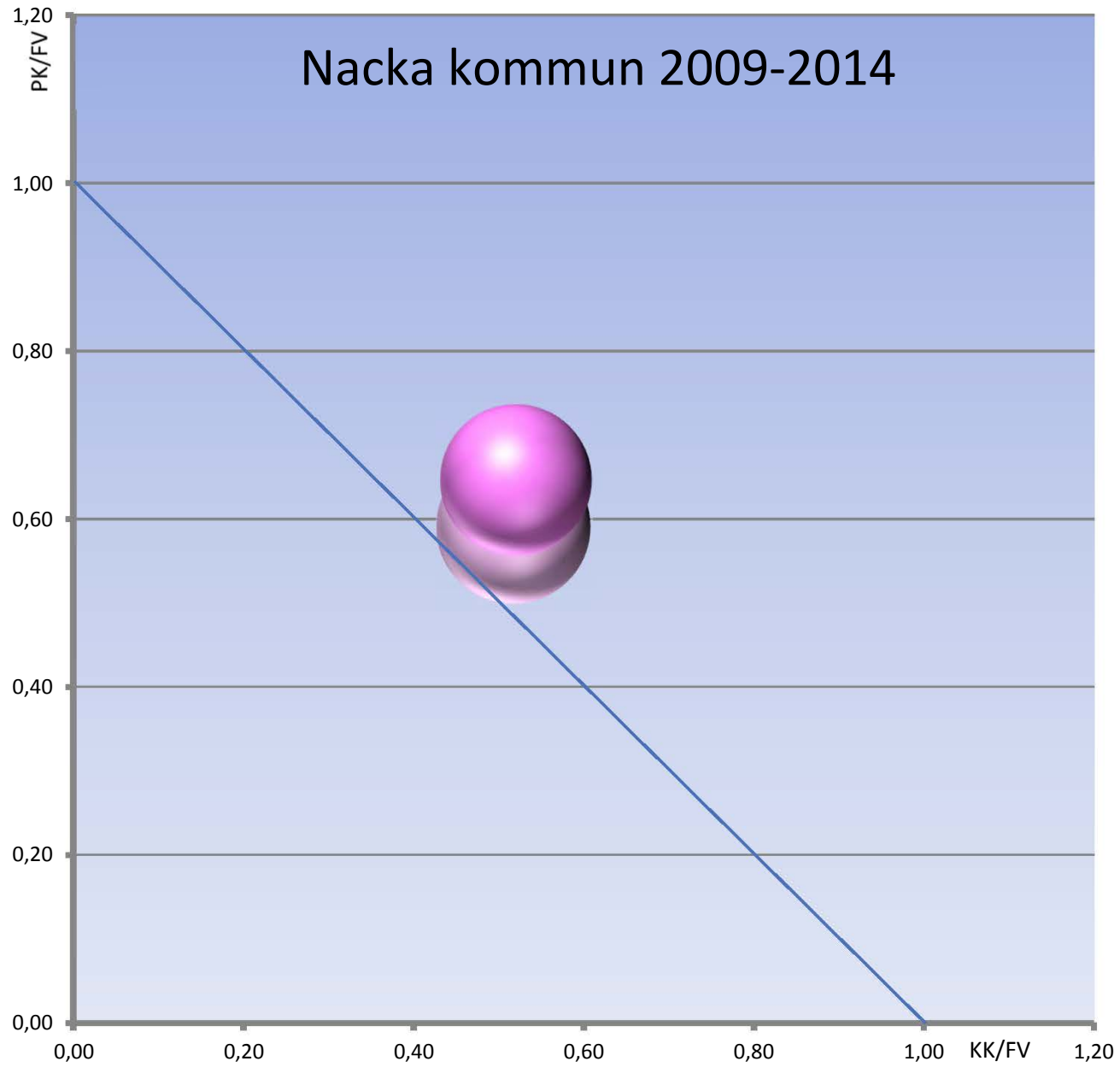
ALLA FÖRETAG I NACKA KOMMUN ÅR 2014, 7 027 FÖRETAG MED 22 548 ANSTÄLLDA

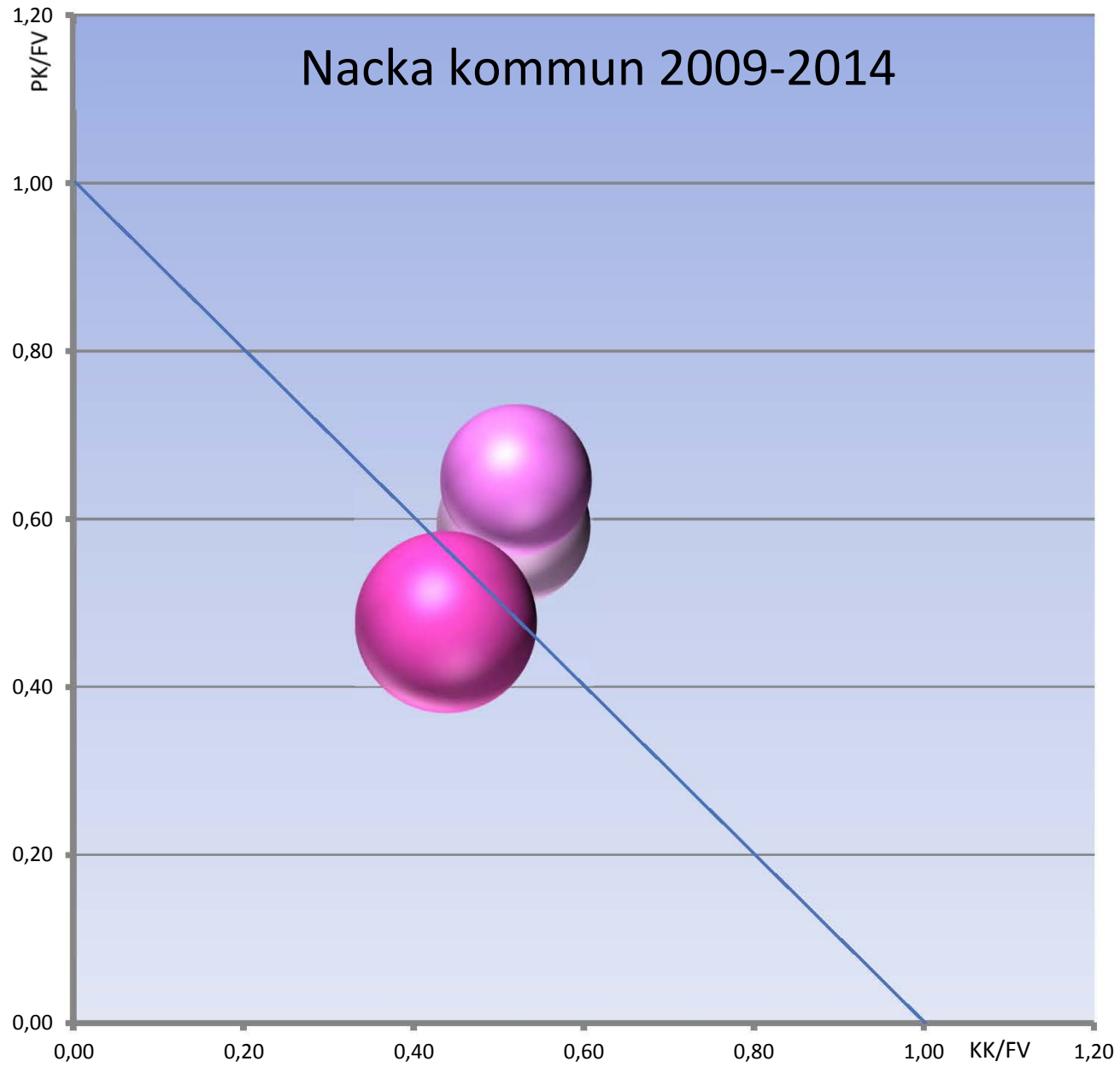

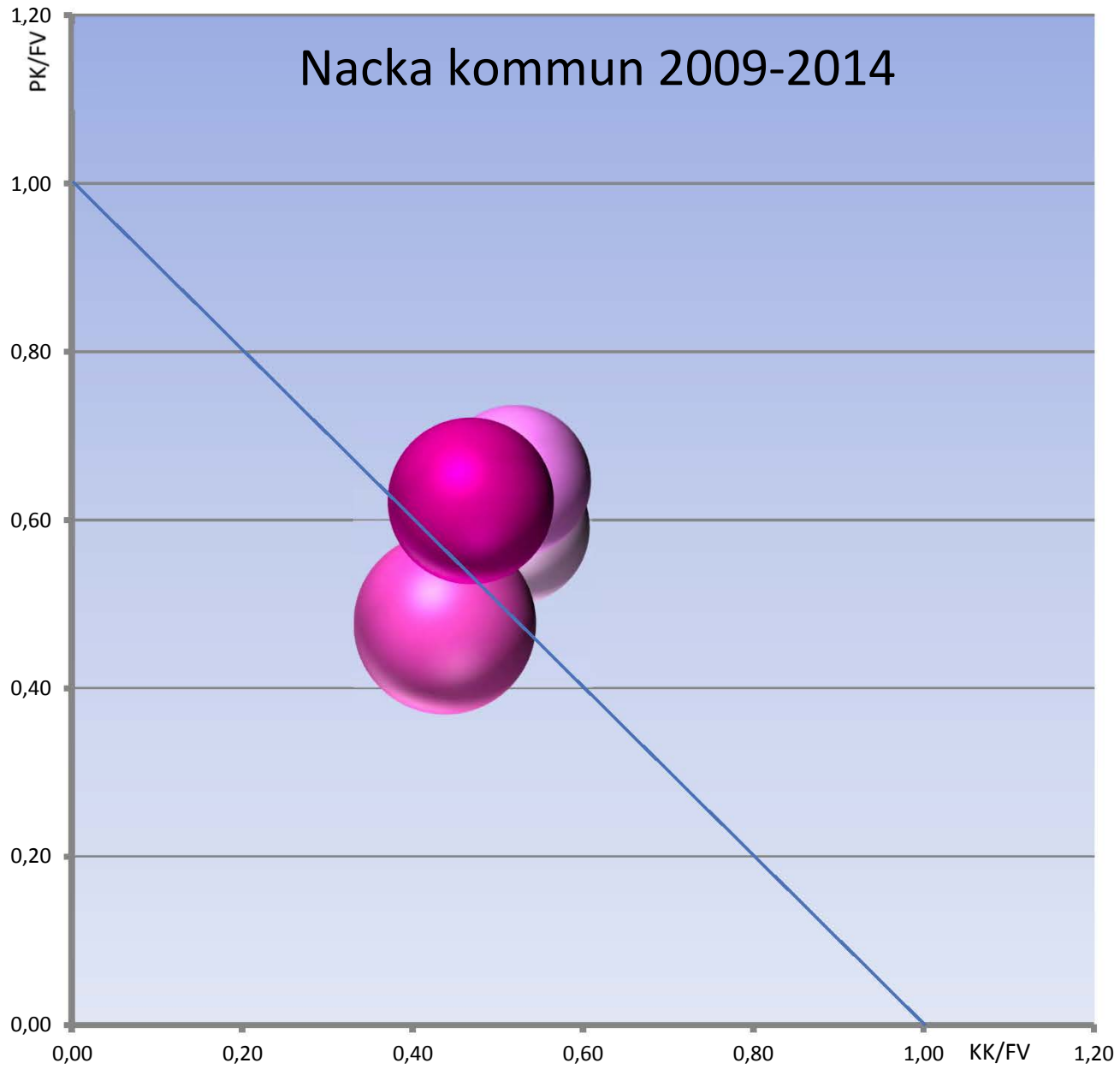
NACKA KOMMUN

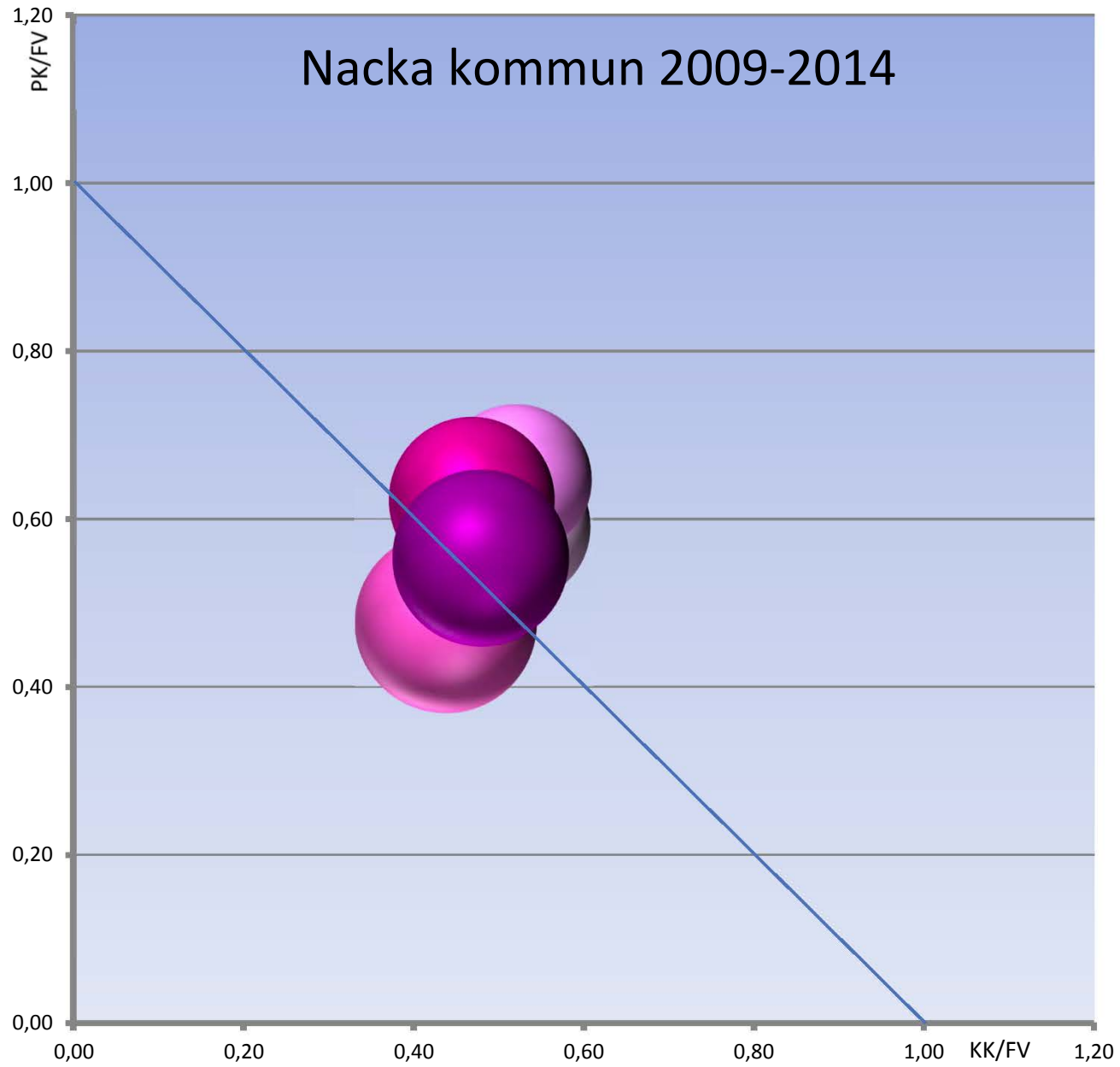

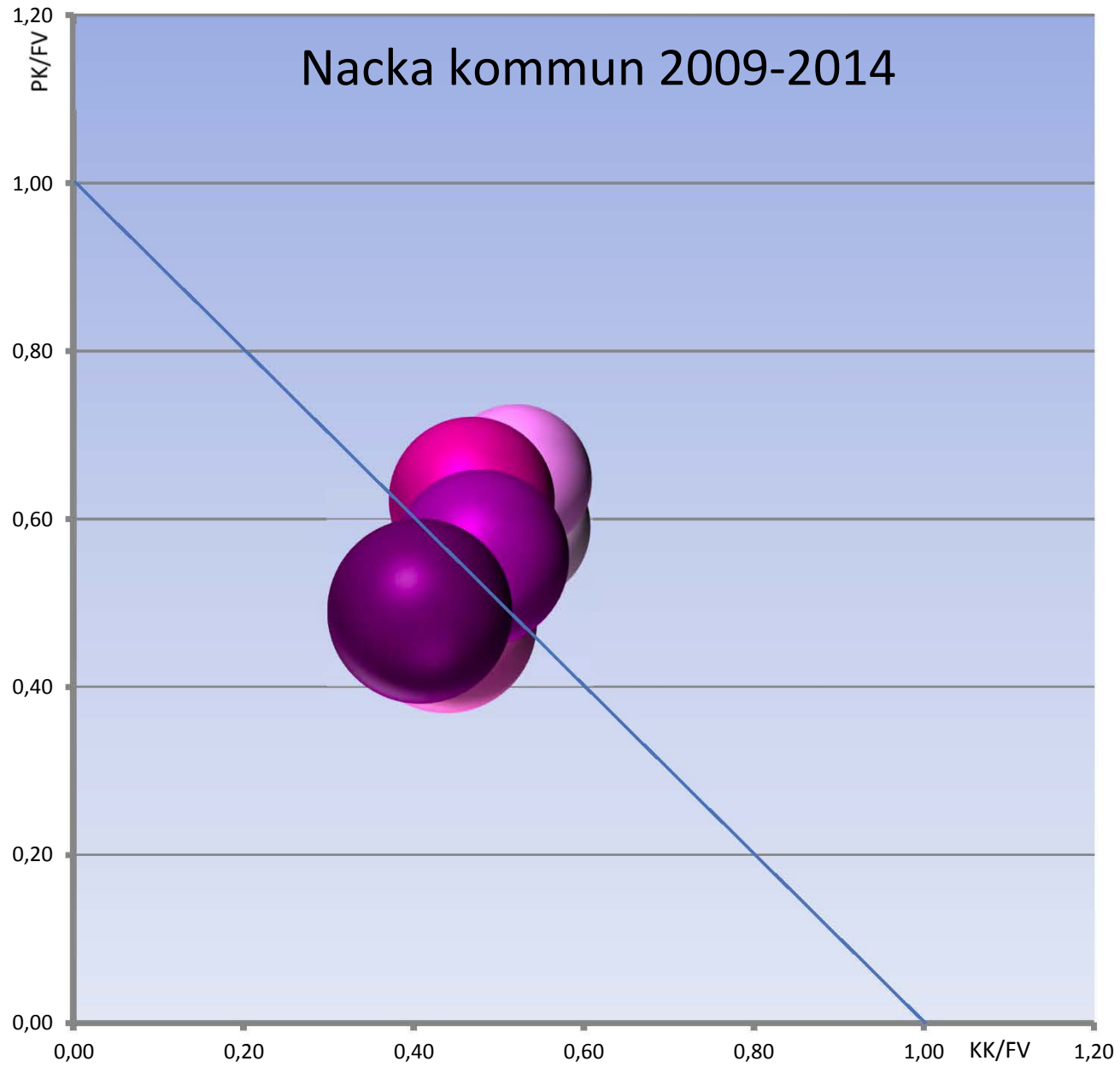

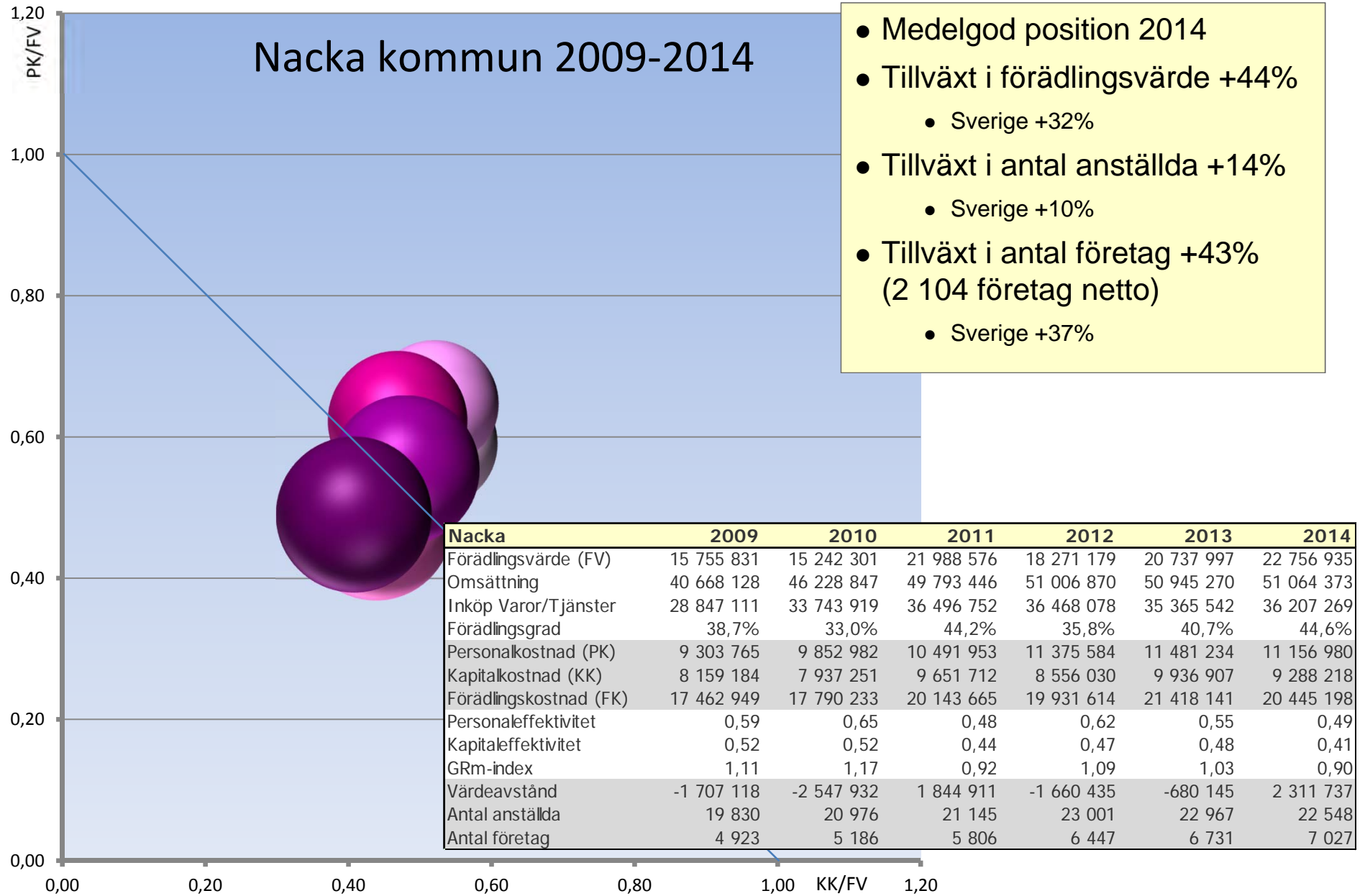

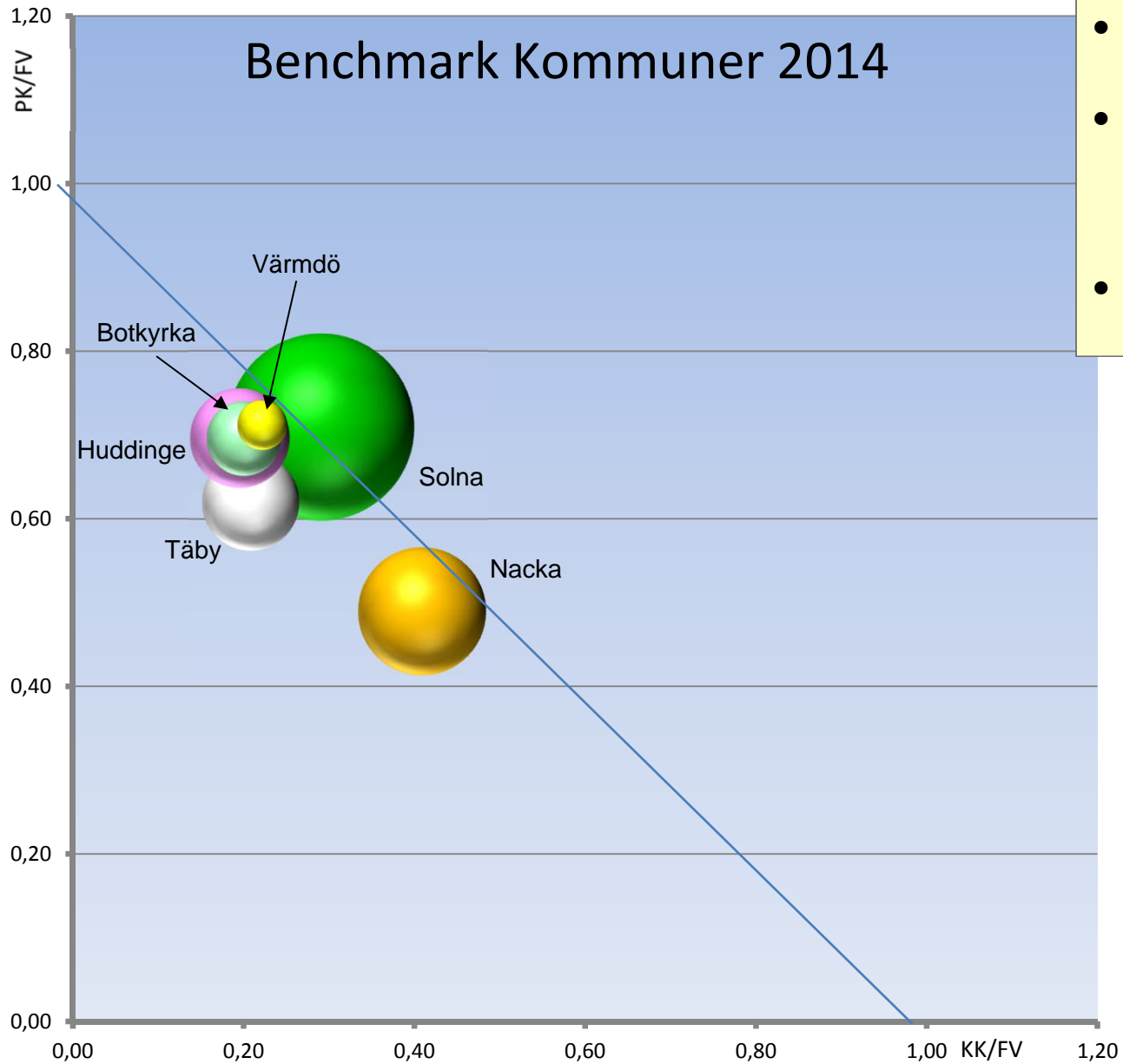

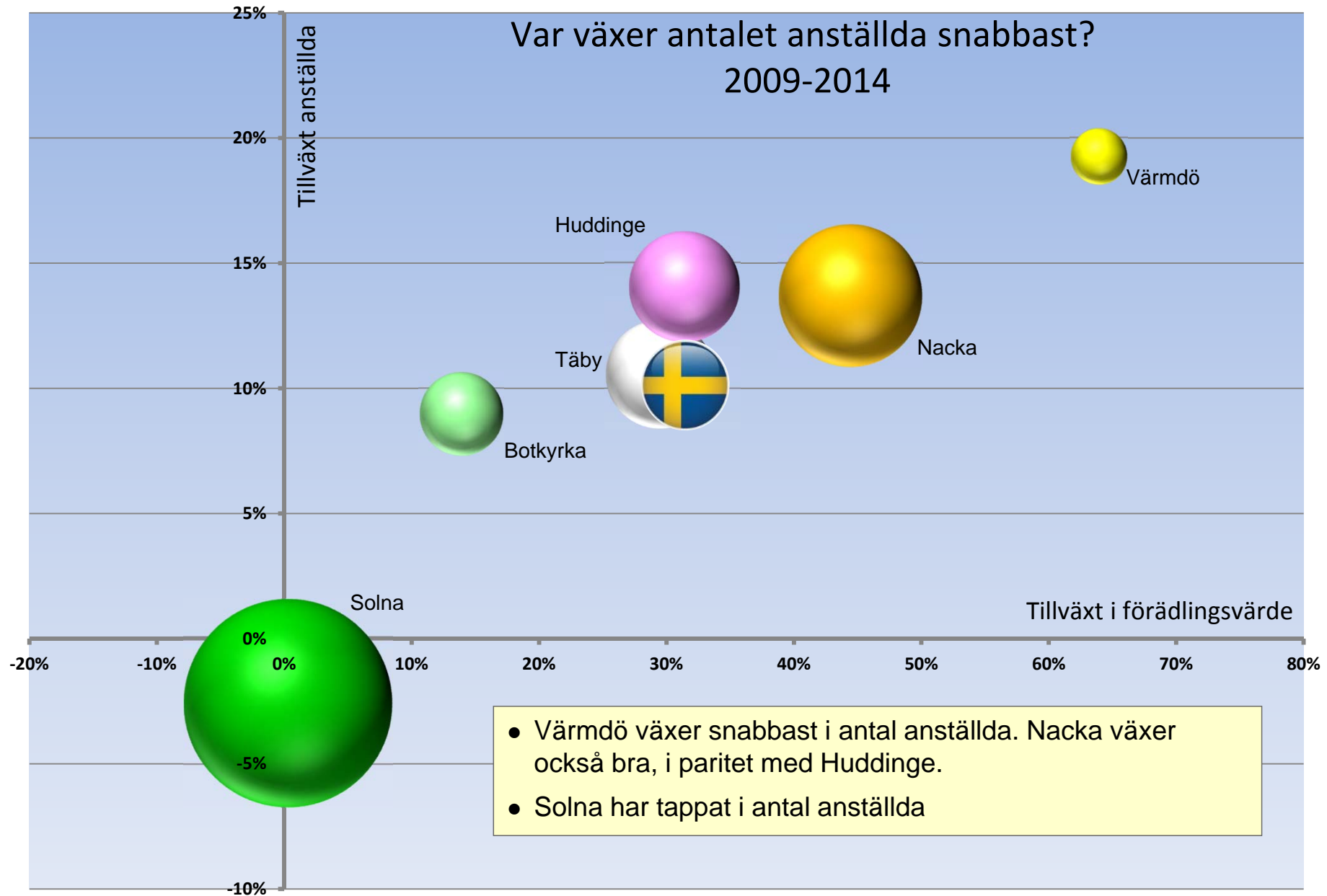
BENCHMARK

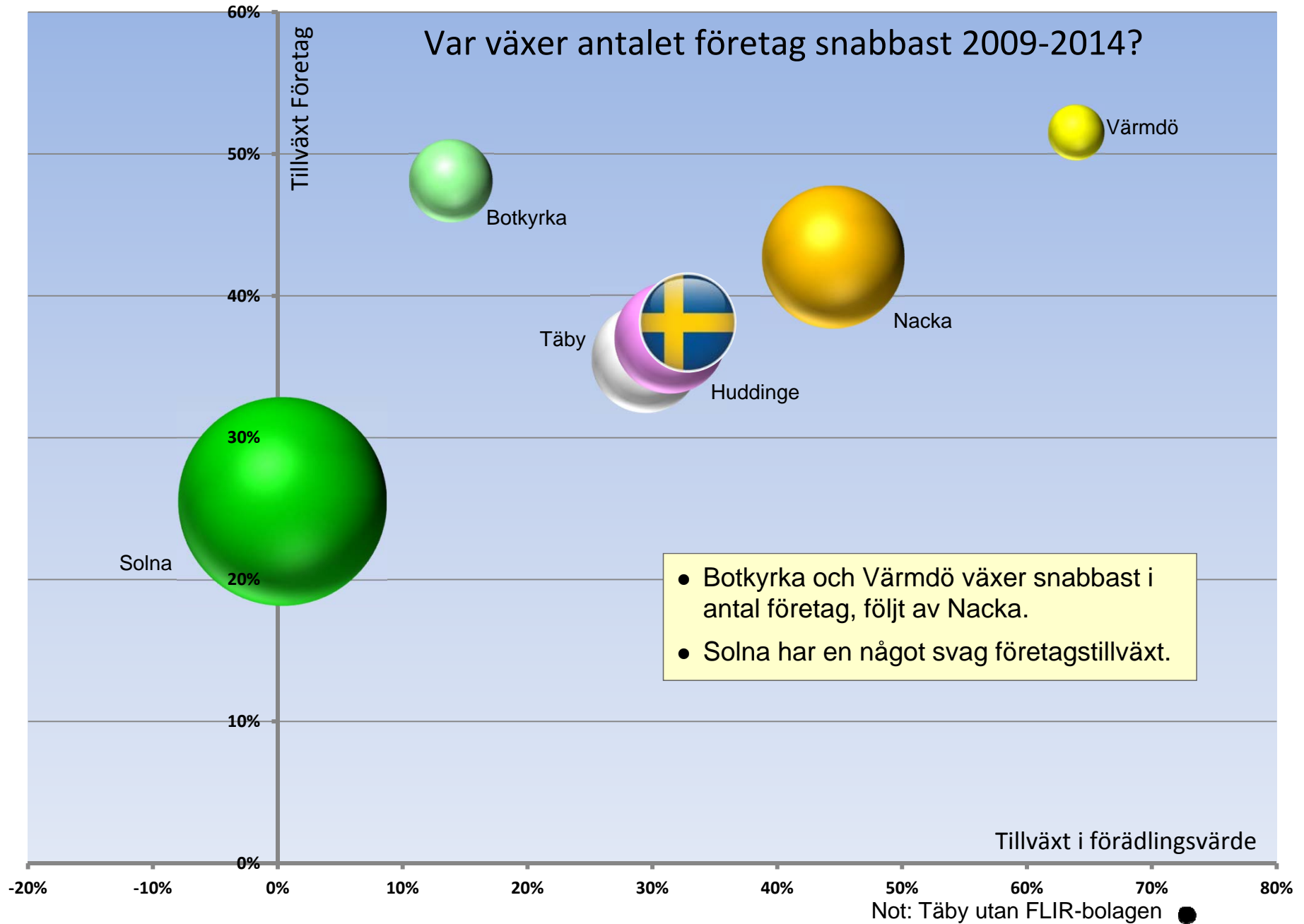

- Täbys näringsliv har bäst konkurrenskraft
- Solna har en svagare position främst beroende på flera större finansiella bolag och huvudkontor.
- Nacka ligger i god position

Not: Täby utan FLIR-bolagen

Not: Täby utan FLIR-bolagen

Tillväxt i förädlingsvärde

Not: Täby utan FLIR-bolagen

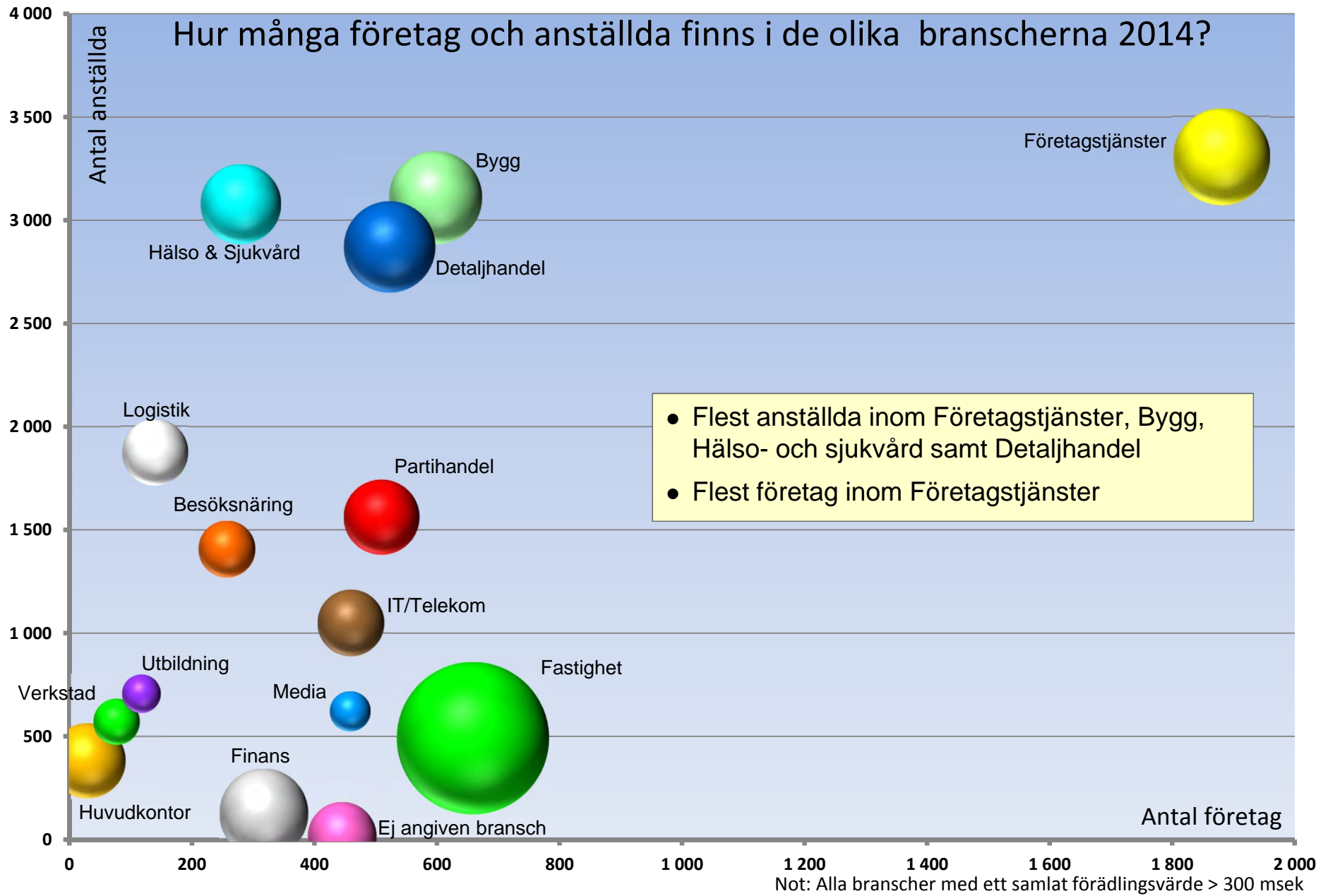
STORLEKSKLASSER

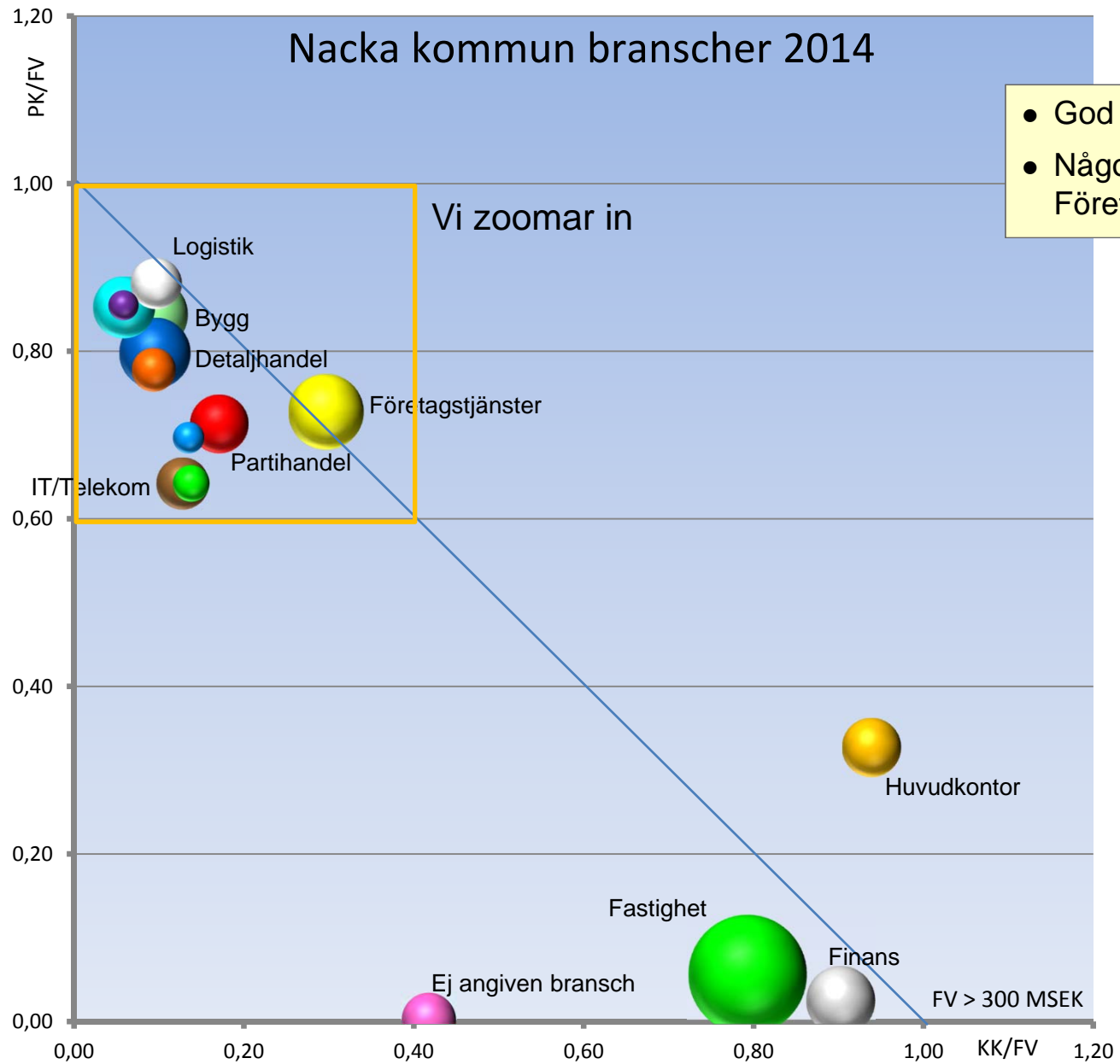

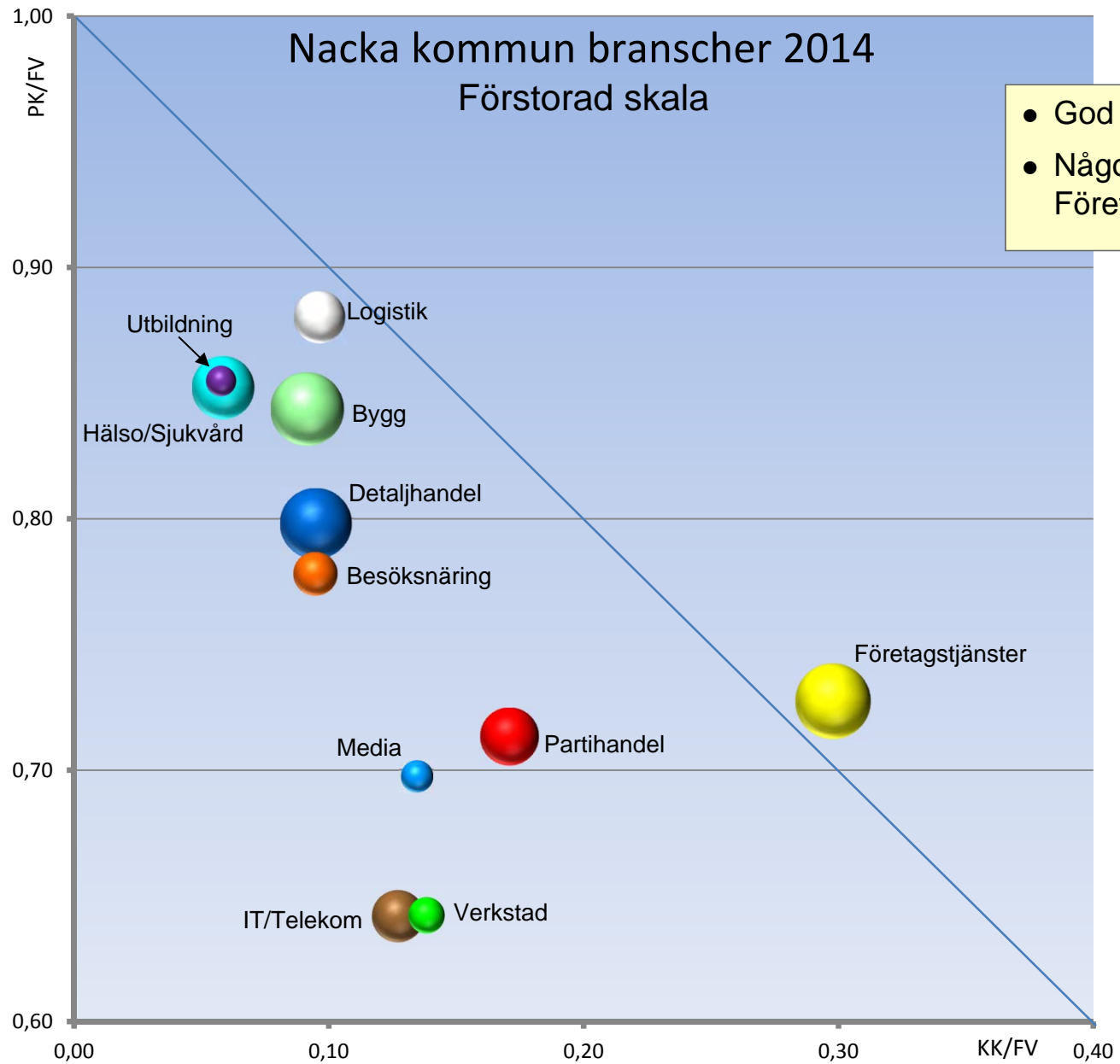
BRANSCHERNA

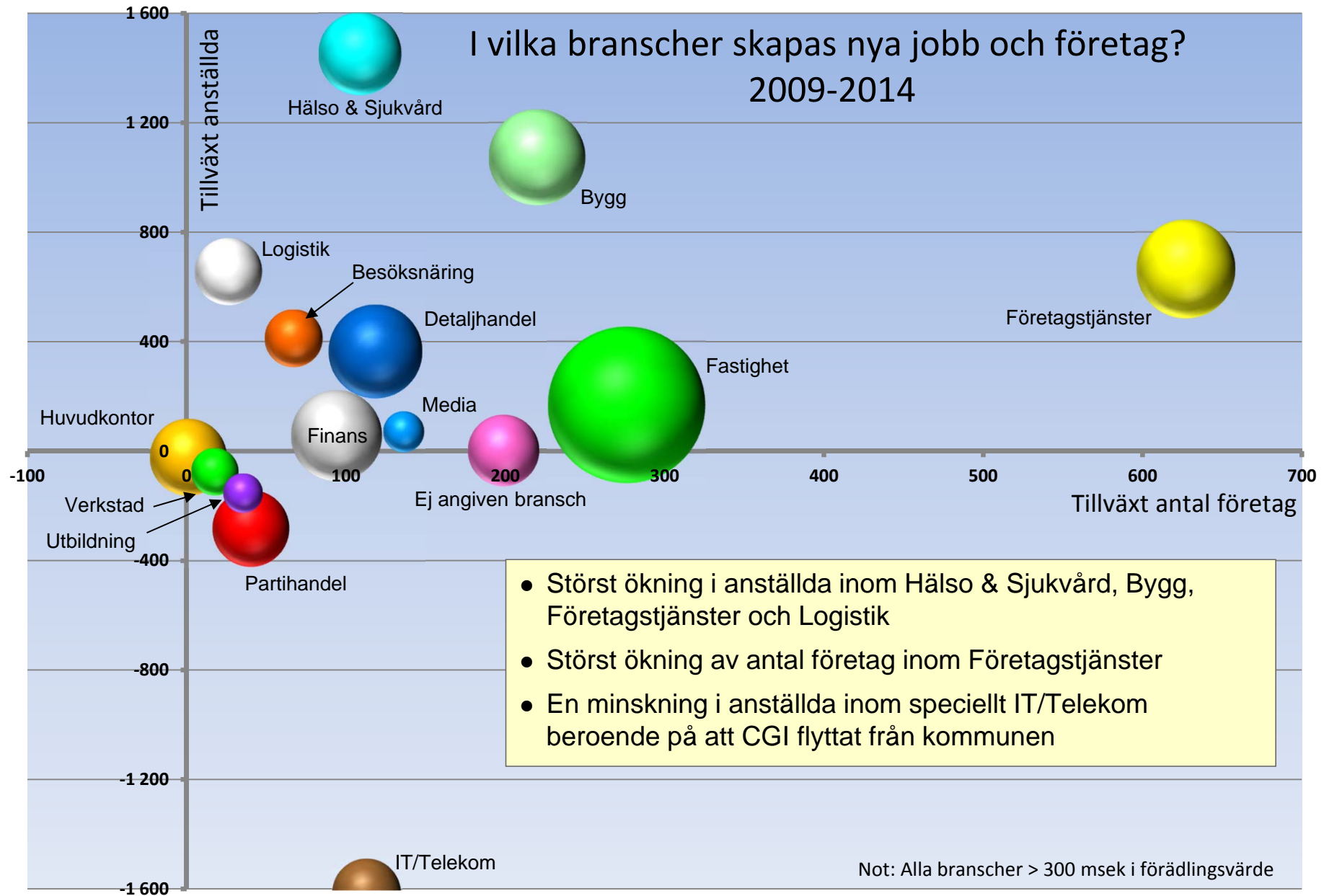

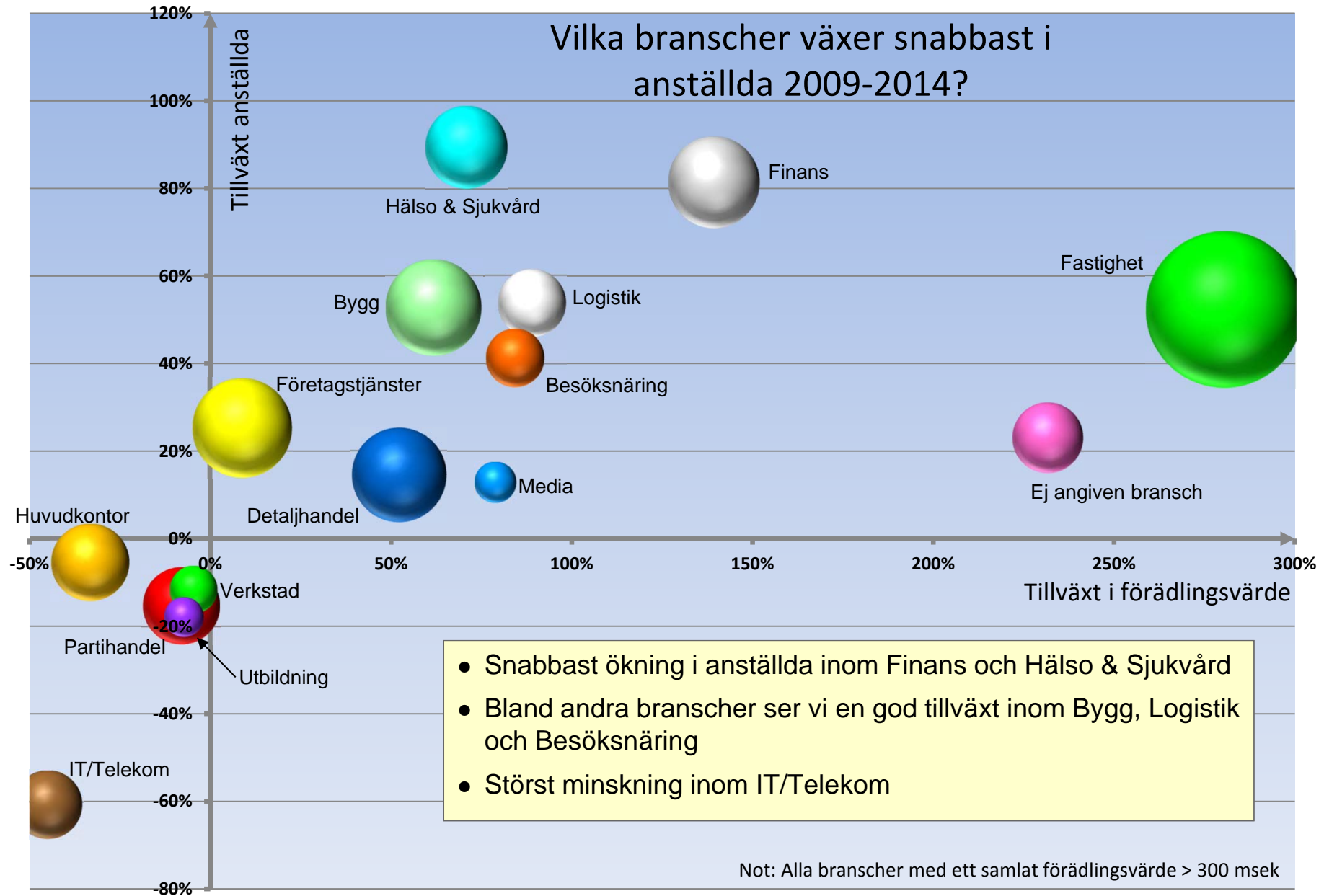

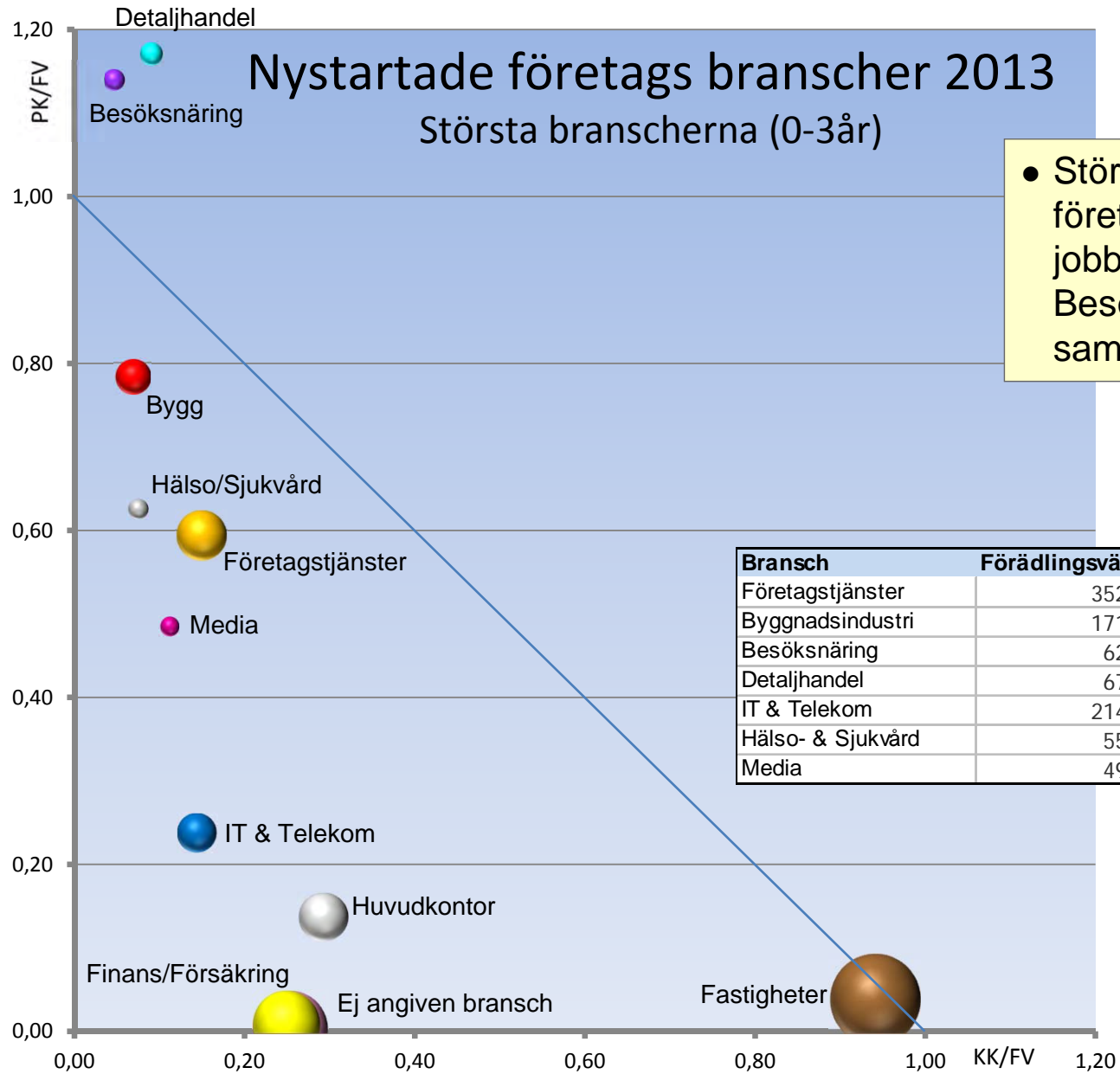
- God position för de flesta branscher
- Något sämre position för Företagstjänster

- God position för de flesta branscher
- Något sämre position för Företagstjänster

- Största branscher för nystartade företag när det gäller att skapa jobb är Företagstjänster, Bygg, Besöksnäring, IT & telekom samt Detaljhandel

BRANSCHBALANS

BRANSCHBALANS

Bransch	Typ av bransch
Bioteknik och läkemedel Byggnadsindustri Lantbruk, skogsbruk, fiske Livsmedel Pappers/Massaindustri Parti- och agenturhandel Stål/Metallindustri Textilindustri Tillverkning elektronik Trä/Möbelindustri Verkstad & Fordon Övrig Tillverkning och Utvinning	Tillverkande
Creative/Copyright Industries Finans och försäkring Företagstjänster Huvudkontor och Holding IT/Telekom utom tillverkning elektronik Logistik Okänd	Företagsstöd
Besöksnäring, Event & Sport Detaljhandel Energi Fastigheter Föreningar, intressebevakning, bibliotek Hälsa & sjukvård Offentlig förvaltning Omsorgsverksamhet Utbildning Vatten, avfall, återvinning Individinriktade privata tjänster	Ortstjänster

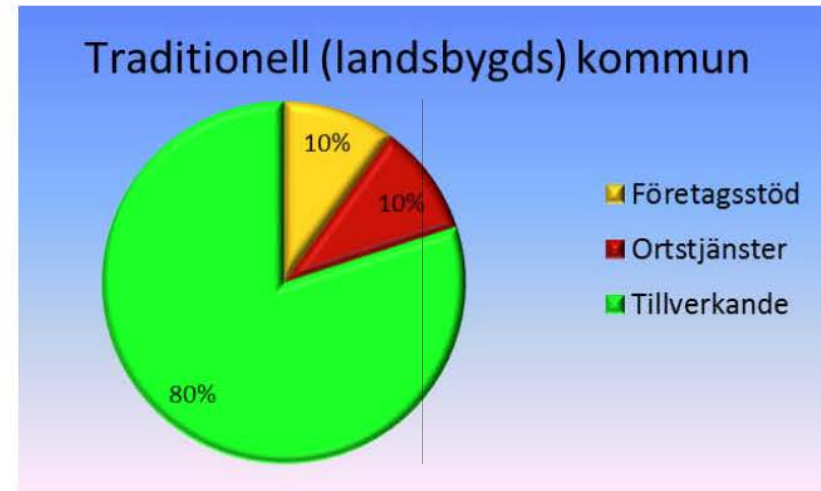
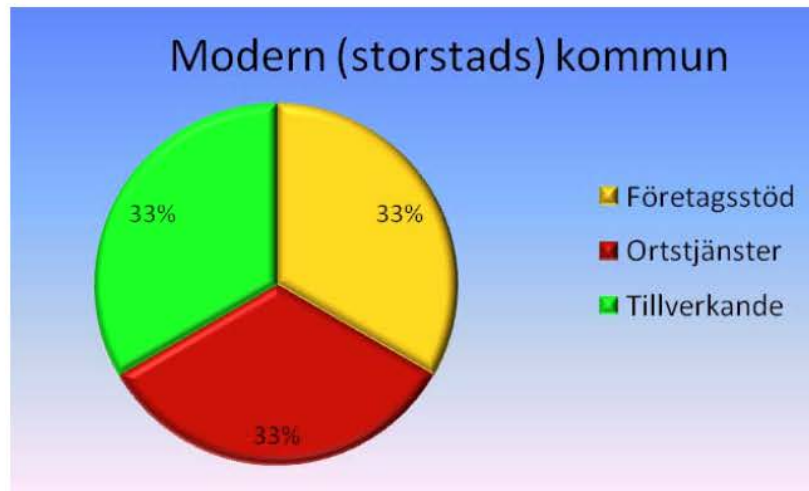
Branscher som är basen för näringslivet

Branscher som bland annat stödjer den tillverkande sektorn*

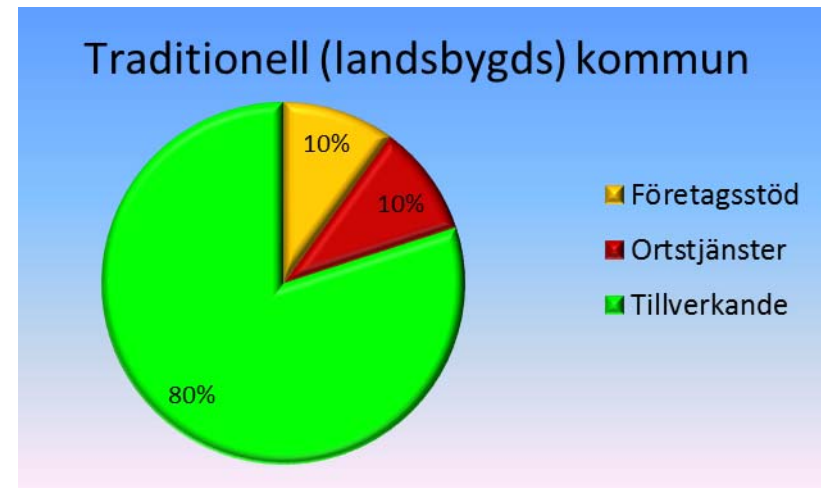
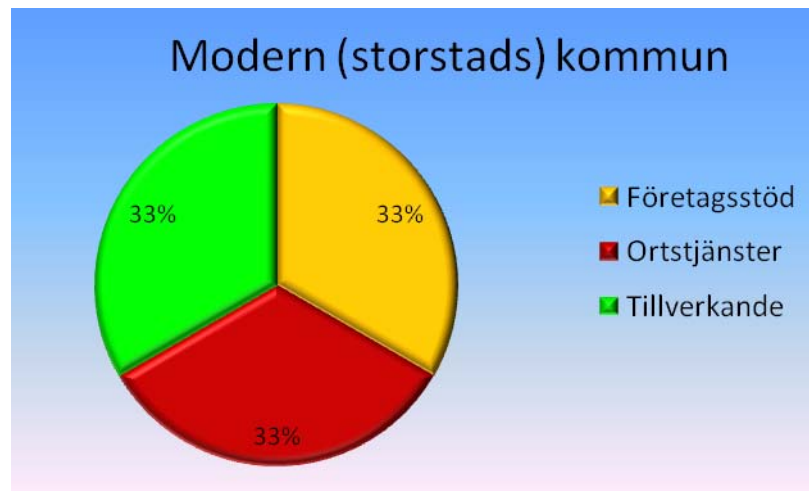
Branscher som mest är beroende på hur många som bor i kommunen

*Det finns ett samband mellan tjänster (gul sektor) och tillverkning (grön sektor) som ger utrymme för en kommuns tjänstenäring att "växa med industrin". Det finns dock tjänsteverksamheter som inte riktar sig till tillverkande sektor och/eller har verksamhet utanför kommungräns. Här är syftet att spegla balansen mellan olika näringar för att finna utrymme för tillväxt.

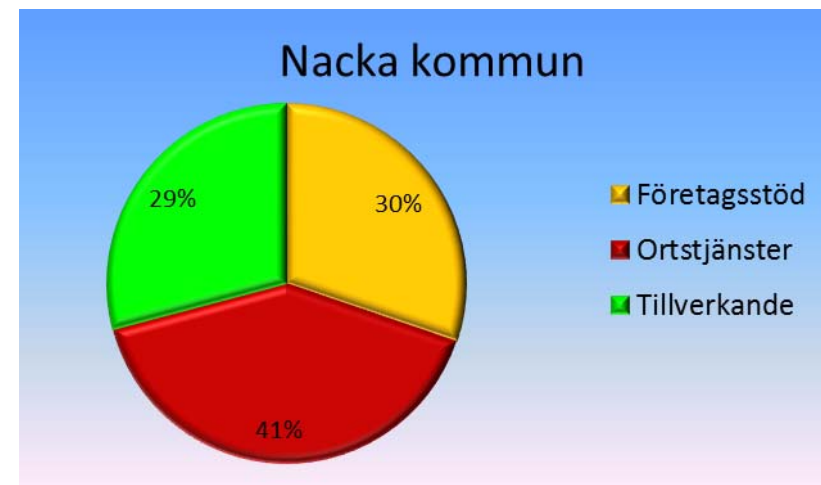
OLIKA BRANSCHBALANS, FÖRDELNING AV SYSSELSÄTTNINGEN

OLIKA BRANSCHBALANS, FÖRDELNING AV SYSSELSÄTTNINGEN

- Nacka kommun har en gynnsam branschbalans med övervikt för Ortstjänster (utrymme för expansion i både Tillverkande och Företagsstödjande sektor)

VÄXANDE KRYMPANDE SEKTORER

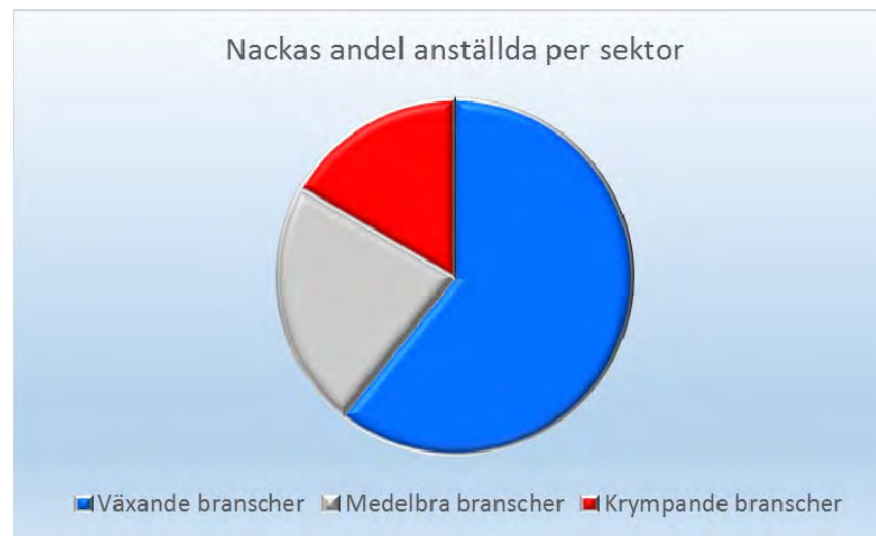
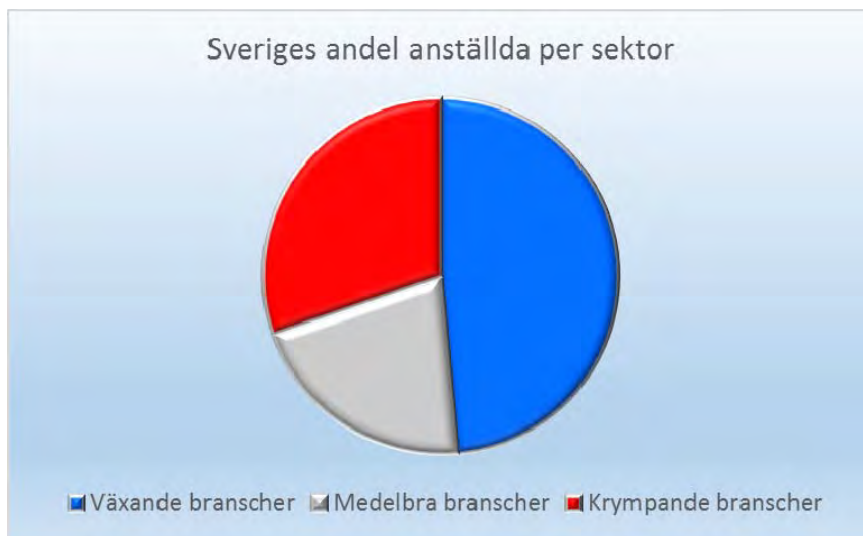
FINNS JOBBEN INOM SVERIGES VÄXANDE ELLER KRYMPANDE BRANSCHER?

- Vi ser på tillväxten i antal anställda 2008-2013 för olika branscher i Sverige
- De branscher som växer mer än Sverigemedel under perioden (+5%) kategoriseras som "växande" sektor
- De som växer ungefär som Sverigemedel ingår "medelbra", övriga ingår i "krympande"

Tillväxt i antal anställda 2008-2013	
Huvudkontor	Växande branscher
Hälso- & Sjukvård	
Utbildning	
Besöksnäring	
Vatten, Avfall & Återvinning	
Bemanning & Uthyrning	
Företagstjänster	
IT & Telekom	
Byggnadsindustri	
Areell näring	
Energi	
Utvinningindustri	
Fastigheter	Medelbra
Detaljhandel	
Finans & Försäkring	
Partihandel	Krympande branscher
Logistik & Transport	
Övrig tillverkningsindustri	
Livsmedelsindustri	
FoU	
Media	
Kemisk industri	
Elektronikindustri	
Pappers- & Massaindustri	
Gummi- & Plastindustri	
Verkstadsindustri	
Metallvaruindustri	
Life Science	
Stål- & Metallindustri	
Trävaruindustri	
Textilindustri	

FINNS JOBBEN I ER REGION INOM SVERIGES VÄXANDE ELLER KRYMPANDE BRANSCHER?

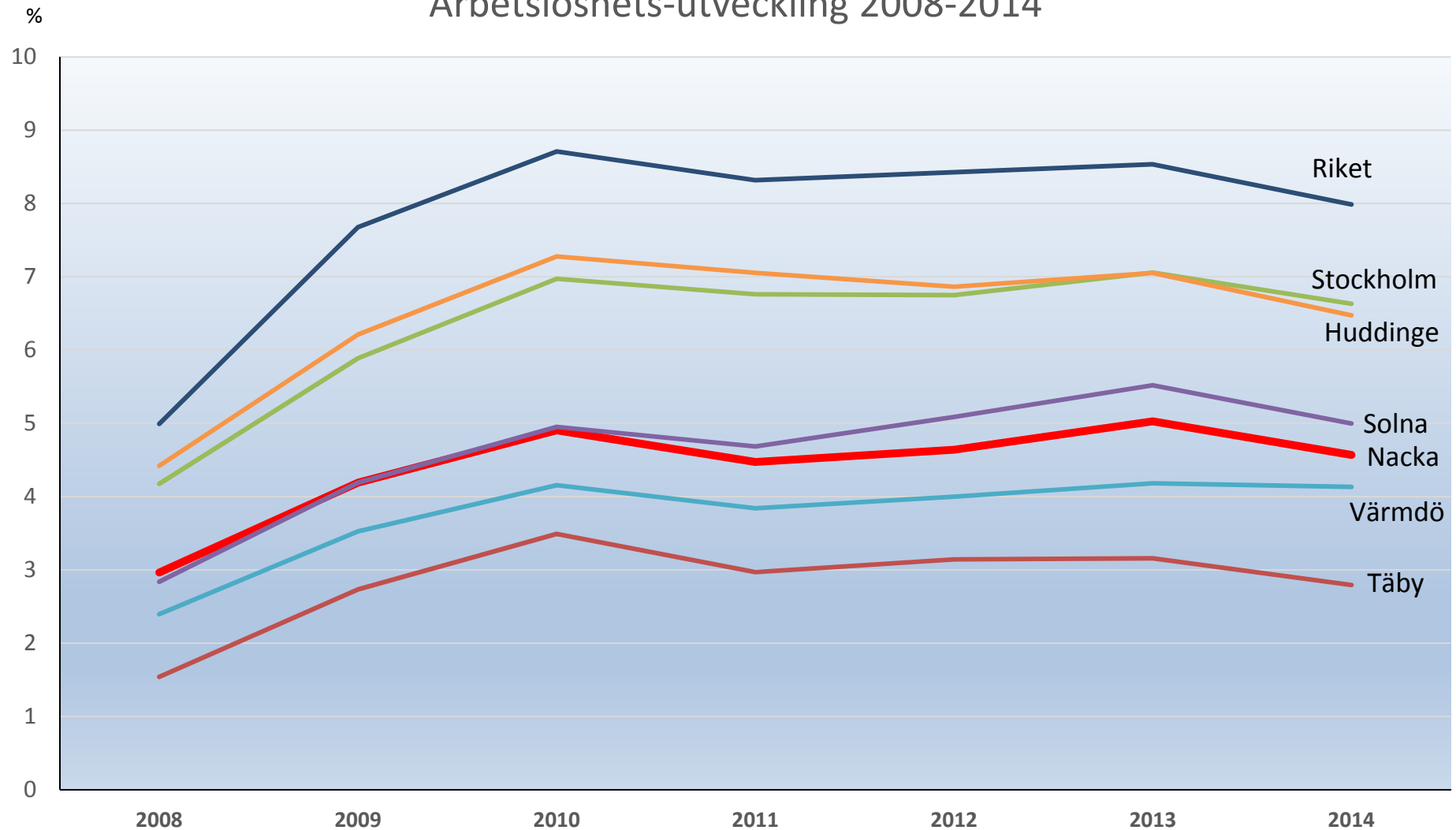
- I Sverige jobbar knappt 50% inom växande branscher
- Ca 20% jobbar inom branscher som är medelbra i tillväxt och 30% jobbar inom branscher som krymper i antal anställda
- Nacka har en större andel i Växande och medelbra branscher än Sverige.

ARBETSMARKNAD

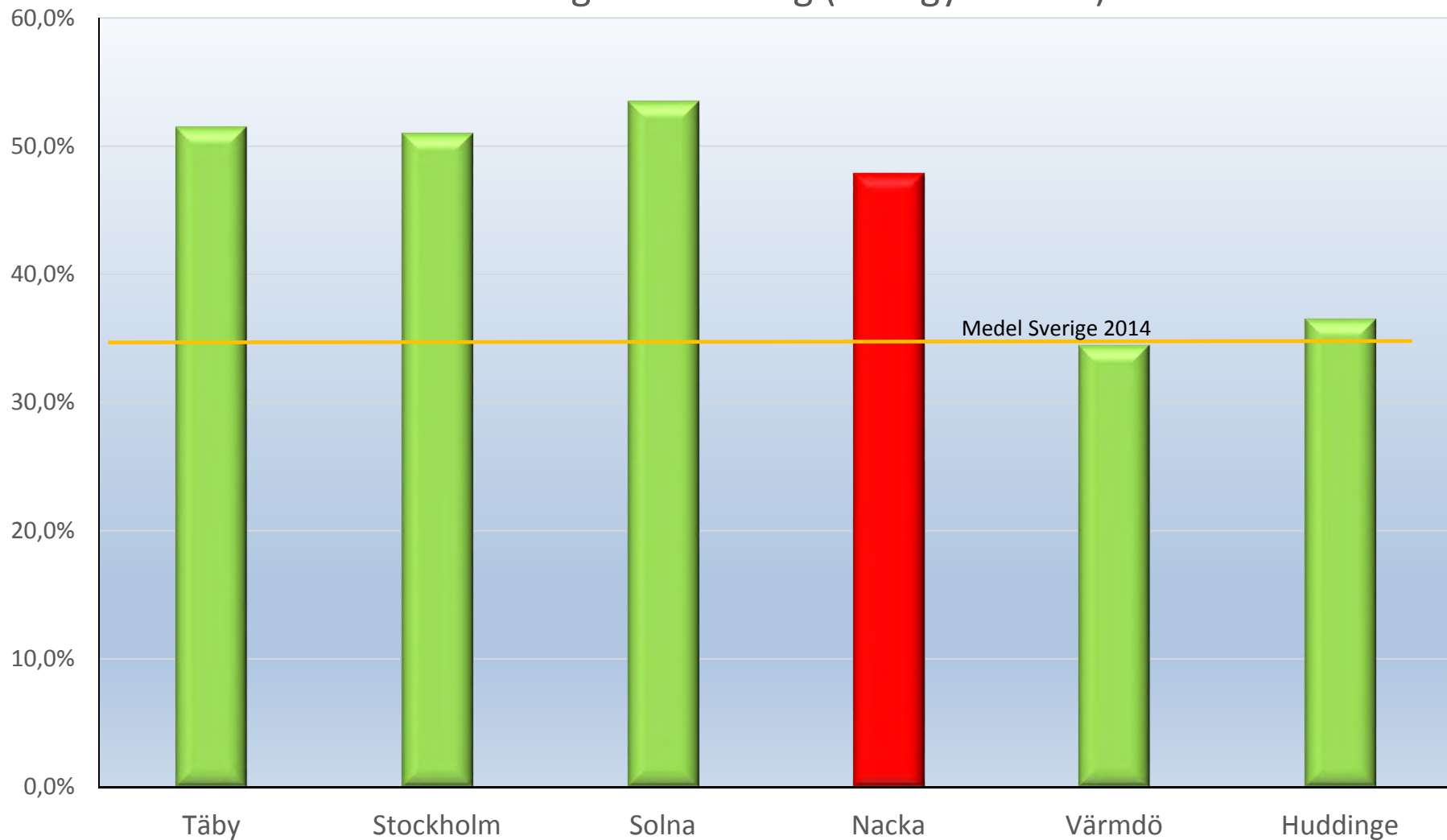
Arbetslöshets-utveckling 2008-2014

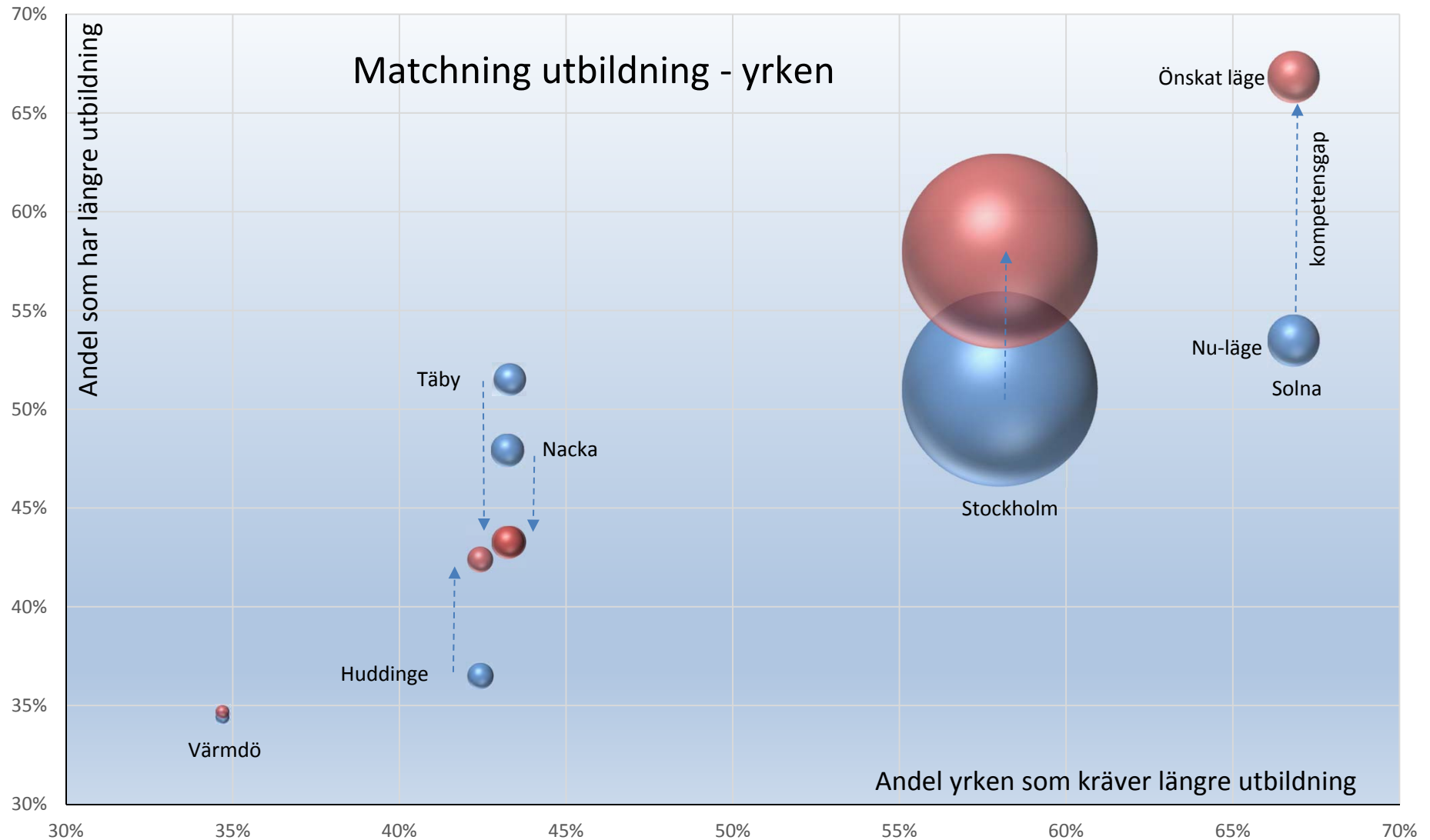
Procentuell andel av den registerbaserade arbetskraften, 16-64 år, som är öppet arbetslösa eller sökande i program med aktivitetsstöd.

Baseras på registerdata från Arbetsförmedlingarna och skiljer sig därmed från arbetslöshetssiffrorna från SCB:s AKU. Anledningen till att AKU-siffrorna inte redovisas beror på att dessa inte är tillgängliga på kommunnivå.

Andel som har längre utbildning (eftergymnasial) 2014

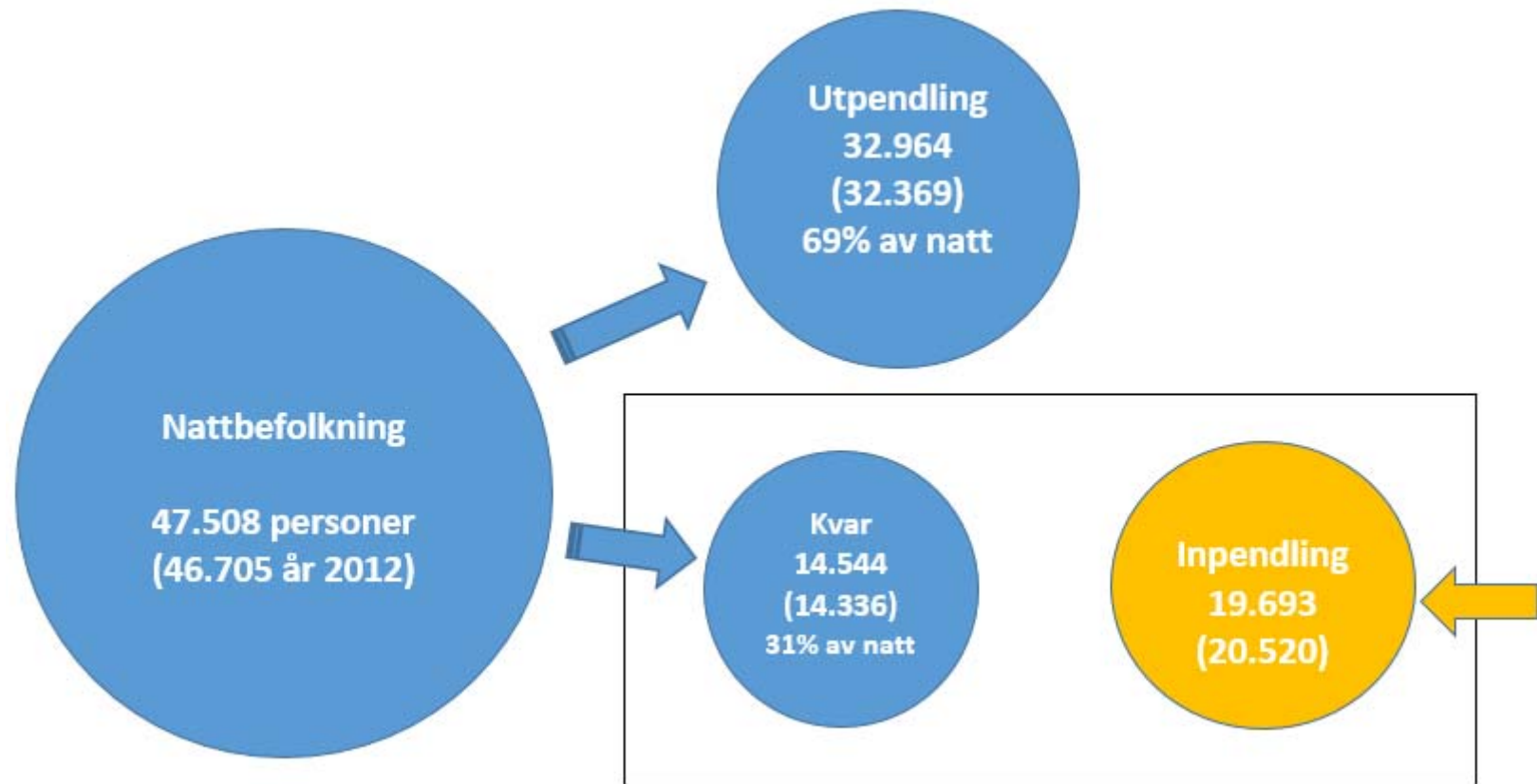

- Nacka har en högre utbildningsnivå Sverige dock något lägre än Täby, Stockholm och Solna

- Nacka tillhör en av de få kommunerna som har ett överskott på utbildad arbetskraft
- Största gapen mellan utbildningsnivå och yrken finns i Solna och Södertälje

IN- OCH UTPENDLING I NACKA KOMMUN

- Nacka har höga utpendlingsströmmar
- Endast 31% bor och arbetar i kommunen

Not: Förvärvsarbetande befolkning

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ansökan om utökat stöd till Nyföretagarcentrum

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott avslår ansökan Nyföretagarcentrum Nacka Tyresö Värmdö om utökat stöd för rådgivning

Detta beslut fattas av kommunstyrelsens arbetsutskott med stöd av punkten 2 i kommunstyrelsens delegationsordning.

Sammanfattning

Nyföretagarcentrum (NFC) Nacka Värmdö Tyresö ansöker om ett utökat stöd från nuvarande motsvarande 2 kr till 7 kr per kommunmedborgare i Nacka. Med utökat stöd säger sig NFC kunna utvidga och förbättra nyföretagarrådgivningen, inte minst till gruppen utlandsfödda. Man säger sig också kunna erbjuda rådgivning till innovatörer i Nacka.

Innovations- och nyföretagarrådgivningen behöver utvecklas med tanke på snabba expansion som Nacka befinner sig i. Kopplat till den nyligen antagna näringslivsstrategin arbetar stadsledningskontoret med att ta fram en handlingsplan som ska beskriva insatser, riktning och prioriteringar för att uppnå målet om 15.000 nya arbetsplatser i hela Nacka fram till 2030. I detta arbete ingår att beskriva och föreslå hur innovations- och nyföretagarrådgivningen bör se ut för att optimal tillväxteffekt ska uppnås. För att inte förekomma detta arbete föreslår stadsledningskontoret att ansökan från Nyföretagarcentrum Nacka Tyresö Värmdö ska avslås.

Ärendet

Bakgrund

NFC Nacka Värmdö Tyresö söker stöd, motsvarande 5 kr per kommunmedborgare i Nacka. Med utökat stöd säger sig NFC kunna utvidga och förbättra nyföretagarrådgivningen, inte minst till gruppen utlandsfödda. Man säger sig också kunna erbjuda rådgivning till innovatörer i Nacka. Just det sistnämnda tillsammans med Stockholms Innovatörskrets (STIK).

Nyföretagarrådgivning till medborgare i Nacka Tyresö och Värmdö erbjuds sedan många år tillbaka genom NFC Nacka Tyresö Värmdö. Verksamheten har sitt säte i Sickla och det är också där den huvudsakliga rådgivningen sker. Utöver detta deltar man vid ett flertal tillfällen varje år i olika typer av arrangemang som syftar till att exponera verksamheten samt sprida information runt nyföretagarfrågor. NFC deltar exempelvis varje år på Nacka FöretagarTräff där man ansvarar för det så kallade NyföretagarTorget. Varje år utser man också Årets Nyföretagare i Nacka, Tyresö och Värmdö.

Idag stödjer Nacka kommun NFC med motsvarande 2 kr per kommunmedlem. Tyresö och Värmdö bidrar enligt motsvarande nivå (innebär cirka 65% av hela rådgivningsbudgeten). Utöver det finansieras verksamheten av privata företag med lokal förankring. Varje år genom man drygt 300 rådgivningar. Utöver det ett ganska stort antal rådgivningar i seminarieform. Drygt 50 procent av alla klienter är kvinnor och nästan 40 procent har utländsk bakgrund.

Det råder inget tvivel om att nyföretagarrådgivningen gör stor nytta. Statistiken ger tydliga besked och konkurs är mindre vanligt bland dem som fått rådgivning. I Nacka är entreprenörskapet väl utvecklat. Över 1000 nya företag, vara nästan hälften aktiebolag, startas varje år i Nacka. Per tusen invånare är detta en hög siffra i jämförelse med andra svenska kommuner.

Inom entreprenörskapet är Nackamedborgarna rörliga. Det innebär att nästan lika många Nackamedborgare får sin nyföretagarrådgivning i Stockholm (Start Up Stockholm, nyföretagar- och innovationsrådgivning finansierad av Stockholms stad, Länsstyrelsen, ALMI, Tillväxtverket samt ett antal större privata finansiärer) som på plats i Nacka. Vad gäller innovationsrådgivningen har denna, som process betraktat, en tydlig koppling till nyföretagarrådgivningen. Enkelt uttryckt kan man säga att innovationsrådgivningen innebär själva utvecklingen av en idé mot en kommersiellt gångbar produkt eller tjänst. I den meningen ligger delar av innovationsrådgivningen, rent processuellt, före nyföretagarrådgivningen. I praktiken är det dock ofta en parallell process. Rådgivningen ser dock olika ut. Innovationsrådgivningen kräver också ibland lite extra av rådgivaren. Renodlad innovationsrådgivning erbjuds redan idag i Nacka och kommunen är en av fåtalet kommuner i Sverige som har en egen certifierad innovationsrådgivare. De flesta Nackabor hämtar dock innovationsrådgivning på Start Up Stockholm. Innovationsprojekten kommer och går men statistik visar att ungefär 50 Nackarelaterade projekt ständigt rullar inom Start Up Stockholms rådgivningsverksamhet.

Stadsledningskontoret är medveten om att det i framtiden kommer att krävas större entreprenörsrelaterade rådgivningsresurser i Nacka, inte minst mot bakgrund av en starkt växande lokalbefolkning.

Arbetet med att ta fram en handlingsplan för den nyligen beslutade näringslivsstrategin pågår för fullt. I detta arbete ingår, bland annat, att föreslå konkreta insatser, komma med processförslag samt också föreslå lämplig resurssättning. Allt detta för att målet 15.000 nya arbetsplatser i hela Nacka år 2030 ska kunna uppfyllas. Arbetet kommer att vara klart under våren 2016.

I arbetet med handlingsplanen ingår, bland mycket annat, att utreda möjligheten att skapa en renodlad entreprenörsrådgivning som riktar sig till nyanlända. I detta ska, om möjligt, SFI och andra utbildningsinsatser bakas in. Under våren 2016 kommer dessutom stadsledningskontoret ta fram ett förslag på hur ett lokalt behov av renodlad innovationsrådgivning kan lösas inom ramen för en ”innovations-check”.

I enlighet med Nacka kommun vision och grundläggande värdering är det särskilt viktigt att se över möjligheten att hitta samverkan med en mångfald av regionala aktörer inom detta område. Det är och detta synsätt som stadsledningskontoret tar med sig i arbetet i att hitta en långsiktigt hållbar innovations- och nyföretagarrådgivning.

Med utgångspunkt av att entreprenörsrådgivningsfrågorna just nu är under utveckling föreslår stadsledningskontoret att ansökan från Nyföretagarcentrum Nacka Tyresö Värmdö ska avslås. Budgetmässigt finns det just nu inte heller något utrymme för ett ökat anslag till verksamheten. Stadsledningskontoret anser också att anslaget till Nyföretagarcentrum Nacka Tyresö Värmdö fortsättningsvis ska ligga kvar på nuvarande nivå, det vill säga cirka 200.000 kronor på årsbasis.

Anders Börjesson
Näringslivsdirektör

Bilaga: Ansökan till Nacka kommun

NyföretagarCentrum

NACKA VÄRMDÖ TYRESÖ

Sida 1 av 2

ANSÖKAN TILL NACKA KOMMUN

2015-10-28

-för ett framgångsrikt nyföretagande och en bättre samhällsutveckling

NyföretagarCentrum Nacka Värmdö Tyresö har sedan 20 år aktivt bidragit till lokal förnyelse och förstärkning av näringslivet. Tusentals företagsetableringar har skapats lokalt genom vår kostnadsfria stödjande verksamhet till nya entreprenörer och företagsstartare.

Nu ställer samhällsutvecklingen utökade krav och nya förutsättningar på vår rådgivning varför vi söker ett utökat samarbete från kommunen för att kunna klara och utveckla verksamheten för morgondagens Nackaföretagare.

Detta baserar vi främst på följande viktiga fakta;

- När nya livskraftiga företag skapas, gör en "genomsnittskommun" en ekonomisk vinst i storleksordningen 100 000 kr per företag redan under det första aktiva verksamhetsåret. Analyser har gjorts av *IUC Sverige AB, 2013*. Länk: http://www.nyforetagarcentrum.com/Startsida/_Statistik_och_undersokningar/
- Med utgångspunkt från i genomsnitt 150 lokalt nystartade företag per år, med ca. 300 rådgivningar som sker via vår verksamhet, innebär det ca. 15 miljoner kronor för samhället, förutom en ökad självförsörjning och välbefinnande för entreprenören.
- Mindre än 1 % av företagen som startat med vår hjälp går i konkurs - utmärkt för såväl näringsidkarna som samhället genom minskade behov av bidrag och stödinsatser.
- Tillsammans med NyföretagarCentrum Region Stockholm har vi i Nacka Strand etablerat ett nära och aktivt samarbete med Stockholms Innovatörskrets (den största lokalavdelningen inom Svenska Uppfinnarföreningen, SUF) under beteckningen **Växthuset**. Här kommer uppfinnare och innovatörer att dels kunna utveckla sina idéer, dels få hjälp med t ex affärsplaner, lokaler och olika stöd för framgång på olika marknader. Växthuset vänder sig till alla lokala entreprenörer inklusive de i det allra första skedet av innovationsprocessen.
- Mer än en tredjedel av alla rådsökande hos NyföretagarCentrum Nacka Värmdö Tyresö är utlandsfödda, och ofta relativt nya i Sverige. De har i många fall bristfälliga kunskaper i svenska men ett stort engagemang och intresse för att starta eget företag. Andelen har ökat dramatiskt de senaste åren och utgör idag ca. 35 % av alla rådsökande och förväntas öka ännu mer. Våra resurser används stadgeenligt för att grundläggande stimulera och hjälpa vid starten. Rådgivarresurserna räcker dock inte för behoven av mer grundläggande "hands-on-verksamhet". Denna kan ta formen av handfast hjälp/service med att t ex fylla i

NyföretagarCentrum

NACKA VÄRMDÖ TYRESÖ

Sida 2 av 2

blanketter, förberedande underlag, översätta affärsplaner, stöd när det gäller myndighetskontakter och liknande.

Med hänvisning till ovanstående söker vi utökat stöd från Nacka kommun med 5 kr. per kommuninvånare. Denna nivå på stödet tillämpas i ett antal av de 200 kommuner där NyföretagarCentrum bedriver sin verksamhet. Med den nivån skulle vi kunna utvidga och förbättra rådgivning och satsningar inte minst till gruppen utlandsfödda/nya svenskar och till gruppen innovatörer i Nacka. Stiftelsen NyföretagarCentrums stadgar förutsätter en lokal etablering och att det privata näringslivet finansierar med minst 51 % - ett krav vi kommer att vidmakthålla.

Tveka inte att återkomma till oss med önskemål om mer information eller klarlägganden avseende ovanstående eller vår övriga verksamhet, lokalt, regionalt eller nationellt.

Med vänliga hälsningar

Kjell Eriksson
Ordförande

Lars Carpelan
Verksamhetsansvarig

NyföretagarCentrum Nacka Värmdö Tyresö

2015-12-02

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2015/635-049

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Promemoria Ändringar i lagen (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott antar föreslaget yttrande över promemorian *Ändringar i lagen (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler* och hemställer att kommunstyrelsen godkänner yttrandet.

Sammanfattning

Det allmänna ska inte snedvrída konkurrensen genom att med skattemedel stötta enskilda näringsidkare. I kommunallagen syns det i bestämmelsen om att det krävs synnerliga skäl för att göra det och i begreppet ligger att det finns en nytta för kommunens invånare att ett företag undantagsvis får ett stöd.

På EU-nivå finns regler om statsstöd som innebär att stöd till en enskild verksamhet som huvudregel inte är tillåtet.

Under vissa förutsättningar anses dock stöd kunna få positiv betydelse för t.ex. tillväxten och kan därför ändå vara tillåtet. Vissa stödåtgärder ska föranmälans till kommissionen som granskar stödet men det finns även stöd som inte behöver föranmälans. En översyn av EU:s statsstödsregler gjordes under 2014 som syftade till att göra stödgivningen mer transparent.

Genom de ändringar som nu föreslås införs en skyldighet för kommuner och landsting att till regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer lämna vissa uppgifter som rör offentliggörande, uppföljning samt att föra register över stödet.

Ärendet

Regeringen har tagit fram förslag till kompletterande lagstiftning med anledning översynen av EU:s statsstödsregler. Nacka kommun är en av 55 tillfrågade remissinstanser och

Stadsledningskontoret anser därför att kommunen bör yttra sig. Yttrandet ska vara Näringsdepartementet tillhanda senast den 23 december 2015.

Det finns i dag inga bestämmelser i den svenska lagen som genomför EU:s bestämmelser om statligt stöd om krav på offentliggörande, rapportering och registrering avseende kommunernas och landstingens stödgivning för sådant stöd som inte måste anmälas innan de lämnas. Bestämmelser föreslås därför införas i den svenska lagen för att sådana krav ska kunna uppfyllas.

Lagen föreslås även ändras så att den avser tillämpning av EU:s statsstödsregler, och inte endast statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i Europeiska unionens funktionssätt, EUF-fördraget. Detta innebär bl.a. att krav som följer av förordningar om stöd av mindre betydelse, s.k. de minimis-stöd också ska omfattas av lagen.

Förslag i promemorian

Bestämmelser om statligt stöd finns i artiklarna 107-109 i EUF-fördraget. Bestämmelserna omfattar stöd från offentliga aktörer som stat, kommun eller landsting lämnar till en verksamhet som bedrivs på en marknad.

Medlemsstater ska anmäla planer på att vidta eller ändra stödåtgärder till Europeiska kommissionen (kommissionen). En åtgärd får inte genomföras förrän den godkänts av kommissionen. Det finns dock vissa undantag från anmälningsskyldigheten.

Stöd som inte behöver anmälas innan de genomförs kan lämnas om de omfattas av:

- Gruppundantagsförordningarna
- Förordningarna om stöd av mindre betydelse
- Tjänster av allmänt ekonomiskt intresse

En stor del av de stödåtgärder som genomförs i Sverige beslutas av statliga myndigheter under regeringen. Regeringen kan genom förordningar se till att statliga myndigheterna, när det gäller stödåtgärder, lämnar de uppgifter som krävs för att det ska bli möjligt att offentliggöra information på en webbplats, att utarbeta rapporter m.m. i enlighet med de krav som gäller i det enskilda fallet.

När det gäller stöd som omfattas av kravet på förhandsanmälan enligt artikel 108.3 EUF-fördraget följer av lagen (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler att kommunerna eller landstingen ska lämna upplysningar om stödåtgärden till regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Det införs nu en skyldighet för kommuner och landsting som lämnar stöd till regeringen eller den som regeringen bestämmer lämna uppgifter för offentliggörande och uppföljning av stödåtgärden samt föra register över stödåtgärden även avseende stöd som inte behöver anmälas.

Därutöver ska lagen även ändras så att den avser tillämpning av EU:s statsstödsregler och inte endast statligt stöd i den mening som avses i art 107 punkt 1 i EUF-fördraget. Det innebär bl.a. att krav som följer av förordningar om stöd av mindre betydelse, s.k. de minimis-stöd ska omfattas. Dessa förordningar utgör en del av EU:s statsstödsregler och innehåller villkoren för statligt stöd men som inte uppfyller samtliga kriterier i artikel 107 punkt 1 i EUF-fördraget.

Vidare föreslås att det införs regler som innebär att, i allmän domstol får rätten, utan återopande av part, beakta ett yttrande som har lämnats av kommissionen. Kommissionen får således, genom förslaget rätt att yttra sig i nationella domstolar i mål där statsstödsreglerna tillämpas. Syftet är att säkerställa enhetlig tillämpning av berörda artiklar i fördraget i nationella domstolar, särskilt i fall som kan få avgörande betydelse för rättspraxis när det gäller EU:s regler om statligt stöd. Parterna ska ges tillfälle att yttra sig över kommissionens yttrande. Det framgår av bestämmelserna i procedurförordningen att en nationell domstol har rätt att bl.a. begära information från kommissionen. Det framgår att kommissionens yttranden och synpunkter inte är bindande för de nationella domstolarna.

Ekonomiska konsekvenser

Lagändringarna är en följd av gällande EU regler om statligt stöd. Med hänsyn till att kommunens stödgivning är begränsad bedöms konsekvenserna för kommunerna vara försumbara. För kommuner och landsting medför, enligt regeringen, ändringarna inte några begränsningar i det kommunala självstyret.

Det är dock otydligt om, eller vilka, ekonomiska konsekvenser förslaget kan få för kommunen eftersom en analys saknas i dessa delar.

Konsekvenser för barn

Inte aktuellt.

Förslag till yttrande

Sammanfattningsvis föreslår stadsledningskontoret att Nacka kommun ska framföra följande.

Bilagor

Förslag till yttrande.

Helena Meier
Stadsjurist
Stadsledningskontoret

Johanna Elmstedt
Kommunjurist
Juridik- och kanslienheten

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Promemoria Ändringar i lagen (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott antar föreslaget yttrande över promemorian *Ändringar i lagen (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler* och hemställer att kommunstyrelsen godkänner yttrandet.

Sammanfattning

Det allmänna ska inte snedvrída konkurrensen genom att med skattemedel stötta enskilda näringsidkare. I kommunallagen syns det i bestämmelsen om att det krävs synnerliga skäl för att göra det och i begreppet ligger att det finns en nytta för kommunens invånare att ett företag undantagsvis får ett stöd.

På EU-nivå finns regler om statsstöd som innebär att stöd till en enskild verksamhet som huvudregel inte är tillåtet.

Under vissa förutsättningar anses dock stöd kunna få positiv betydelse för t.ex. tillväxten och kan därför ändå vara tillåtet. Vissa stödåtgärder ska föranmälas till kommissionen som granskar stödet men det finns även stöd som inte behöver föranmälas. En översyn av EU:s statsstödsregler gjordes under 2014 som syftade till att göra stödgivningen mer transparent.

Genom de ändringar som nu föreslås införs en skyldighet för kommuner och landsting att till regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer lämna vissa uppgifter som rör offentliggörande, uppföljning samt att föra register över stödet.

Ärendet

Regeringen har tagit fram förslag till kompletterande lagstiftning med anledning översynen av EU:s statsstödsregler. Nacka kommun är en av 55 tillfrågade remissinstanser och

Stadsledningskontoret anser därför att kommunen bör yttra sig. Yttrandet ska vara Näringsdepartementet tillhanda senast den 23 december 2015.

Det finns i dag inga bestämmelser i den svenska lagen som genomför EU:s bestämmelser om statligt stöd om krav på offentliggörande, rapportering och registrering avseende kommunernas och landstingens stödgivning för sådant stöd som inte måste anmälas innan de lämnas. Bestämmelser föreslås därför införas i den svenska lagen för att sådana krav ska kunna uppfyllas.

Lagen föreslås även ändras så att den avser tillämpning av EU:s statsstödsregler, och inte endast statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i Europeiska unionens funktionssätt, EUF-fördraget. Detta innebär bl.a. att krav som följer av förordningar om stöd av mindre betydelse, s.k. de minimis-stöd också ska omfattas av lagen.

Förslag i promemorian

Bestämmelser om statligt stöd finns i artiklarna 107-109 i EUF-fördraget. Bestämmelserna omfattar stöd från offentliga aktörer som stat, kommun eller landsting lämnar till en verksamhet som bedrivs på en marknad.

Medlemsstater ska anmäla planer på att vidta eller ändra stödåtgärder till Europeiska kommissionen (kommissionen). En åtgärd får inte genomföras förrän den godkänts av kommissionen. Det finns dock vissa undantag från anmälningsskyldigheten.

Stöd som inte behöver anmälas innan de genomförs kan lämnas om de omfattas av:

- Gruppundantagsförordningarna
- Förordningarna om stöd av mindre betydelse
- Tjänster av allmänt ekonomiskt intresse

En stor del av de stödåtgärder som genomförs i Sverige beslutas av statliga myndigheter under regeringen. Regeringen kan genom förordningar se till att statliga myndigheterna, när det gäller stödåtgärder, lämnar de uppgifter som krävs för att det ska bli möjligt att offentliggöra information på en webbplats, att utarbeta rapporter m.m. i enlighet med de krav som gäller i det enskilda fallet.

När det gäller stöd som omfattas av kravet på förhandsanmälan enligt artikel 108.3 EUF-fördraget följer av lagen (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler att kommunerna eller landstingen ska lämna upplysningar om stödåtgärden till regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Det införs nu en skyldighet för kommuner och landsting som lämnar stöd till regeringen eller den som regeringen bestämmer lämna uppgifter för offentliggörande och uppföljning av stödåtgärden samt föra register över stödåtgärden även avseende stöd som inte behöver anmälas.

Därutöver ska lagen även ändras så att den avser tillämpning av EU:s statsstödsregler och inte endast statligt stöd i den mening som avses i art 107 punkt 1 i EUF-fördraget. Det innebär bl.a. att krav som följer av förordningar om stöd av mindre betydelse, s.k. de minimis-stöd ska omfattas. Dessa förordningar utgör en del av EU:s statsstödsregler och innehåller villkoren för statligt stöd men som inte uppfyller samtliga kriterier i artikel 107 punkt 1 i EUF-fördraget.

Vidare föreslås att det införs regler som innebär att, i allmän domstol får rätten, utan återopande av part, beakta ett yttrande som har lämnats av kommissionen. Kommissionen får således, genom förslaget rätt att yttra sig i nationella domstolar i mål där statsstödsreglerna tillämpas. Syftet är att säkerställa enhetlig tillämpning av berörda artiklar i fördraget i nationella domstolar, särskilt i fall som kan få avgörande betydelse för rättspraxis när det gäller EU:s regler om statligt stöd. Parterna ska ges tillfälle att yttra sig över kommissionens yttrande. Det framgår av bestämmelserna i procedurförordningen att en nationell domstol har rätt att bl.a. begära information från kommissionen. Det framgår att kommissionens yttranden och synpunkter inte är bindande för de nationella domstolarna.

Ekonomiska konsekvenser

Lagändringarna är en följd av gällande EU regler om statligt stöd. Med hänsyn till att kommunens stödgivning är begränsad bedöms konsekvenserna för kommunerna vara försumbara. För kommuner och landsting medför, enligt regeringen, ändringarna inte några begränsningar i det kommunala självstyret.

Det är dock otydligt om, eller vilka, ekonomiska konsekvenser förslaget kan få för kommunen eftersom en analys saknas i dessa delar.

Konsekvenser för barn

Inte aktuellt.

Förslag till yttrande

Sammanfattningsvis föreslår stadsledningskontoret att Nacka kommun ska framföra följande.

Bilagor

Förslag till yttrande.

Helena Meier
Stadsjurist
Stadsledningskontoret

Johanna Elmstedt
Kommunjurist
Juridik- och kanslienheten

2015-11-30

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2014/914-639

Kommunstyrelsen

Barnrättscertifiering i Nacka kommun

Motion den 27 oktober 2014 av Andreas Falk, Gunnel Nyman Gräff och Martin Hellströmer (S)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att det pågår ett aktivt arbete med barnrättsfrågor. Nämnderna har möjlighet att i arbetet med strategiska mål och indikatorer förstärka barnperspektivet. Kommunfullmäktige avslår därmed förslagen i motionen.

Sammanfattning

Motionärerna föreslår att Nacka kommun får i uppdrag att utarbeta indikatorer och utbildning för personal för att kunna barnrättscertifiera enskilda delar av verksamheten i Nacka kommun och att en plan för införande av barnrättscertifiering utarbetas. Kommunfullmäktige minoritetsåterremitterade ärendet den 21 september 2015, § 220, för att ”besvara att-satserna”.

I underlag från sociala kvalitetsenheten, kultur och fritidsenheten, utbildningsnämnden och välfärd skola redogör verksamheterna för det arbete som redan görs samt kommenterar det omfattande arbete och administration ett certifieringsarbete innebär. Försöket med barnrättscertifiering i Örebro kommun lades ned och det finns ingen färdig metod för certifiering. Det innebär att om Nacka ska införa barnrättscertifiering behöver kommunen arbeta fram en egen certifiering vilket skulle vara oerhört tid- och resurskrävande.

Det bedöms att barnfokus redan finns i verksamheterna. Förutom i det dagliga arbetet med barn arbetar även kommunen med barnfokus genom att uppmärksamma konsekvenser för barn i alla beslut. Kommunen är dessutom med i regionalt nätverk för barns och ungas rättigheter. I och med att barnkonventionen förväntas bli lag 2018 planeras även för aktiviteter för att förbereda organisationen för denna förändring. I arbetet med framtagande av nämndernas strategiska mål under 2016 finns möjlighet för nämnderna att utarbeta

indikatorer med barnfokus. En certifiering bedöms inte ge någon förstärkning av arbetet utan snarare tvärtom riskerar att skapa ytterligare administration.

Förslagen i motionen

Andreas Falk, Gunnel Nyman Gräff och Martin Hellströmer (S) förslår i motionen

- att Nacka kommun får i uppdrag att utarbeta indikatorer och utbildning för personal för att kunna barnrättscertifiera enskilda delar av verksamheten i Nacka kommun
- att en plan för införande av barnrättscertifiering utarbetas

Motionärerna menar att kommunens verksamheter bör ha ett tydligt barnperspektiv och alltid utgå från barnets bästa. Nacka kommun måste därför intensifiera sitt arbete med att implementera barnkonventionen i sina verksamheter. I motionen beskrivs att det i Örebro pågår ett projekt för att barncertifiera kommunen.

Ärendet

Ärendet återremitterades av kommunfullmäktige den 21 september 2015, § 220, för att ”besvara att-satserna”.

I hanteringen av återremissen har ärendet kompletterats med underlag från sociala kvalitetsenheten, kultur och fritidsenheten samt beslut i utbildningsnämnden. Valfärd skola har lämnat underlag i den första beredningen av motionen.

Underlag från verksamheterna

Valfärd skola beskriver att verksamheten dagligen arbetar för barnen i första hand. Verksamheten har barnens perspektiv i allt som görs. Valfärd skola arbetar målinriktat för att barn och elever ska få en hög kvalitet på sin dag i förskolan och skolan. Alla barn och elever ska känna delaktighet, trygghet och trivsel i de kommunala förskolorna och skolorna och detta är prioriterat i all verksamhet. Genom olika styrdokument och arbetssätt är barnkonventionen en aktiv del av valfärd skolas verksamhet. Valfärd skola anser att verksamheten redan idag arbetar med barnkonventionen som byggsten i det dagliga arbetet och att barn, elever och pedagoger är väl insatta i barns rättigheter i samhället.

Sociala kvalitetsenheten har tagit reda på mer om projektet med barnrättscertifiering i Örebro. Barnrättscertifiering var ett projekt som startade 2012 på initiativ av Rädda barnen i Örebro. Projektet fick medel från Allmänna arvsfonden och hade goda ambitioner att ta fram ett unikt instrument för att mäta hur kommunerna lever upp till barnkonventionen. Projektet blev dock aldrig avslutat. Idag finns inte någon färdig metod för att barnrättscertifiera verksamheter. Det innebär att om Nacka ska införa barnrättscertifiering behöver kommunen arbeta fram en egen certifiering.

Andra certifieringar har tidigare tagits fram i Nacka inom till exempel förskolan, Trygg och säker förskola samt äldreområdet, Safe elderly. Utbildningsnämnden beslutade under hösten 2015 att avveckla certifieringen av Trygg och Säker förskola. Kultur och fritidsenheten beskriver att fritidsnämnden och SISU idrottsutbildarna/Stockholmsidrotten årligen delar ut en utmärkelse, utmärkt förening i Nacka, till ett antal föreningar som uppnår ett antal kriterier som fritidsnämnden beslutat om. Kriterierna för Utmärkt förening är omfattande, i det ingår bland annat att föreningen har en aktuell värdegrund, att det finns en policy motverka mobbning och kränkande beteenden och minst två ledare deltagit i workshop kring ungas delaktighet och inflytande det senaste året.

Erfarenheten är att en certifiering är ett mycket omfattande arbete som för att vara trovärdigt helst ska ha en extern part med för granskning. Ett annat sätt, menar sociala kvalitetsenheten, att arbeta med barnfokus vore att fortsätta uppmärksamma konsekvenser för barn i alla beslut, och även nämnderna särskilt uppmärksamma barns rättigheter när nämnderna formulerar sina strategiska mål.

Utbildningsnämnden menar att barns rättigheter säkerställs genom att de regleras i skollagen, diskrimineringslagen och FN:s barnkonvention. Utbildningsenheten följer upp detta arbete på både fristående och kommunala förskolor och skolor på olika sätt. En barnrättscertifiering kan dessutom ge felaktiga signaler att det finns ett val för verksamheterna att arbeta med barns rättigheter eller inte. En certifiering kan också särskilt behöva dokumenteras, vilket kan bli en arbetsbörda som tar tid från det konkreta arbetet med barn och elever.

Stadsledningskontorets bedömning

Samtliga underlag från verksamheterna anger att barnrättscertifiering inte är det bästa sättet att arbeta med barnen i fokus. Stadsledningskontoret instämmer i att certifieringsarbete kräver en omfattande administration och kan i sin förlängning till och med stjälta fokus från det dagliga arbetet med barn. I och med att försöket med barnrättscertifiering i Örebro lades ned finns inte någon färdig metod för certifiering av verksamheter. Det innebär att om Nacka ska införa barnrättscertifiering behöver kommunen arbeta fram en egen certifiering. Istället för att barnrättsarbetet ligger som en separat process blir det effektivare att få in det in den dagliga verksamheten. Dessutom ingår det som en både lagstyrd och naturlig del i det vardagliga arbetet och i styrningen. Det finns en risk med att certifiering snarare blir en marknadsföring än det ger faktiskt effekt för barnen. Precis som nämns i ett av underlagen finns det även en risk med att certifiering ger felaktiga signaler att det finns ett val för verksamheterna att arbeta med barns rättigheter eller inte.

Andra sätt att arbeta med barnfokus är att fortsätta uppmärksamma konsekvenser för barn i alla beslut. Kommunen är dessutom med i regionalt nätverk för barns och ungas rättigheter. Fokus för nätverket har varit erfarenhetsutbyte samt kompetens- och metodutveckling i

barnrättsfrågor. I och med att barnkonventionen förväntas att bli lag 2018 planeras även för aktiviteter för att förbereda organisationen för denna förändring.

Nacka kommun har fått nya övergripande mål. Stadsledningskontoret ser gärna att nämnderna har barnens fokus i sitt arbete med att ta fram sina strategiska mål och indikatorer.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Förslaget får inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Ett certifieringsarbete skulle kunna systematisera arbetet med barn. Det skulle dock riskera att dra resurser från det dagliga arbetet som har barnens fokus. Förslag till beslut innebär att resurser istället används för att kontinuerligt ha barnens fokus.

Bilagor

Beslut om återremiss, kommunfullmäktige 21 september 2015 § 220

Motion

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör

Kersti Hedqvist
chef förnyelseenheten

21 september 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunfullmäktige

§ 220

Dnr KFKS 2014/914-639

Barnrättscertifiering i Nacka kommun

Motion den 27 oktober 2014 av Andreas Falk, Gunnel Nyman Gräff och Martin Hellströmer (S)

Beslut

Ärendet återremitteras för att besvara att-satserna i motionen.

Ärendet

Andreas Falk, Gunnel Nyman Gräff och Martin Hellströmer (S) förslår i en motion att varje enskild del av verksamheten i Nacka kommun ska barnrättscertifieras utifrån tydliga indikatorer. Utbildning ska ges i detta samt att en plan för införandet av certifieringen tas fram.

Utredningen besvarar inte alla att-satserna i motionen. Dessutom ligger fokus i utredningen enbart på aktiviteter inom skolan. Ärendet behöver kompletteras med hur Nacka kommun ser på införande av barnrättscertifiering inom enskilda delar av Nacka kommuns verksamheter som t.ex skola, socialtjänst, kultur och fritidsområdet.

Handlingar i ärendet

Kommunstyrelsen den 25 maj 2015 § 152
Välfärd skolas tjänsteskrivelse den 2 februari 2015
Motion

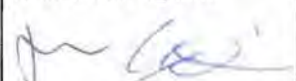

Ärendets tidigare behandling

Beslut i kommunfullmäktige den 15 juni 2015 § 178

Ärendet bordlades.

Beslut i kommunstyrelsen den 25 maj 2015 § 152

Kommunstyrelsen föreslog kommunfullmäktige fatta följande beslut.
Kommunfullmäktige noterar att det som föreslås i motionen i huvudsak redan pågår.
Intentionen bakom motionen är därmed uppfyllda och motionen är färdigbehandlad.

Ordförandes signatur 	Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande
---	---	--

21 september 2015

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunfullmäktige**Yrkanden**

Andreas Falk yrkade med instämmande av Gunnel Nyman Gräff i första hand att ärendet skulle återremitteras för att besvara att-satserna i motionen och i andra hand bifall till motionen.

Tobias Nässén yrkade med instämmande av Mats Granath bifall till kommunstyrelsens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde proposition på Andreas Falks yrkande om återremiss mot avslag på detta och fann att kommunfullmäktige hade avslagit yrkandet. Votering begärdes och verkställdes. Vid voteringen avgavs 38 röster för avslag och 23 röster för Andreas Falks yrkande. Kommunfullmäktige hade således, med stöd av reglerna om minoritetsåterremiss i 5 kap. 36 § kommunallagen, bifallit Andreas Falks yrkande.

Vid voteringen avgavs röster enligt följande.

- Voteringslista 9

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

Voteringslista nr. 9

Nacka kommunfullmäktiges sammanträde den 21 september 2015 klockan 22:11:52.

32. Barnrättscertifiering i Nacka kommun Motion den 27 oktober 2014 av Andreas Falk, Gunnel Nyman Gräff och Martin Hellströmer (S) Bordlagt 15/6 2015 återremiss

Ja = bifall avslag yrkande om återremiss

Nej = bifall Andreas Falks yrkande

Ledamöter	Parti	Kret	Ersättare	Ja	Nej	Avst	Frånv
Mats Gerdau	(M)	Alla		X			
Cathrin Bergensträhle	(M)	Alla		X			
Tobias Nässén	(M)	Alla		X			
Eva Öhbom Ekdahl	(M)	Alla		X			
Filip Wiljander	(M)	Alla		X			
Linda Norberg	(M)	Alla	Annika Jung	X			
Ylva Sandström	(M)	Alla		X			
Peter Zethraeus	(M)	Alla		X			
Helene Skantze	(M)	Alla		X			
Lars Stenholm	(M)	Alla		X			
Eva Närvä Eickenrodt	(M)	Alla		X			
Sofia Fölster	(M)	Alla		X			
Susann Markow	(M)	Alla	Christer Lydig	X			
Henrik Barck	(M)	Alla		X			
Johan Hiller	(M)	Alla		X			
Vilma Mori Aguilar	(M)	Alla	Oliver Rykatkin	X			
Pernilla Hsu	(M)	Alla		X			
Richard Wendt	(M)	Alla		X			
Magnus Wakander	(M)	Alla	Anna Kjellin Flory	X			
Lotta Riedel	(M)	Alla		X			
Magnus Sjöqvist	(M)	Alla		X			
Sebastian Ridderskans	(M)	Alla	Bo Bergkvist	X			
Dominique Faymonville	(M)	Alla		X			
Anders Bruhn	(M)	Alla		X			
Gunilla Grudevall-Steen	(FP)	Alla		X			
Monica Brohede Tellström	(FP)	Alla		X			
Stefan Saläng	(FP)	Alla		X			
Louise Granath	(FP)	Alla		X			
Mats Granath	(FP)	Alla		X			
Christine Lorne	(C)	Alla		X			
Mia Wallgren	(C)	Alla	Håkan Ekengren	X			
Hans Peters	(C)	Alla		X			
Jan-Eric Jansson	(KD)	Alla		X			
Lydia Liu	(KD)	Alla		X			
Khashayar Farmanbar	(S)	Alla			X		
Anita Johansson	(S)	Alla			X		
Espen Bjordal	(S)	Alla			X		
Helena Westerling	(S)	Alla			X		
Mattias Qvarsell	(S)	Alla			X		
Maria Lähetkangas	(S)	Alla			X		
Martin Hellströmer	(S)	Alla	Andreas Falk		X		
Zakia Mirza	(S)	Alla	Ella Tegsten		X		
Kaj Nyman	(S)	Alla			X		
Gunnel Nyman Gräff	(S)	Alla			X		
Kürsad Orhan	(S)	Alla	Erik Svanfeldt		X		
Åsa Marnell	(MP)	Alla	Mathias Zachariassen		X		
Sidney Holm	(MP)	Alla			X		
Louise Ollivier	(MP)	Alla			X		
Magnus Söderström	(MP)	Alla	Desha Svenneborg	X			
Lisskulla Zayane	(MP)	Alla		X			
Transport:				36	14	0	0

Ledamöter	Parti	Kret	Ersättare	Transport:			
				36 Ja	14 Nej	0 Avst	0 Frånv
Roger Bydler	(MP)	Alla			X		
Pascal Fall	(MP)	Alla			X		
Christina Ståldal	(NL)	Alla			X		
Bosse Ståldal	(NL)	Alla			X		
Efson Goitom	(NL)	Alla			X		
Mikael Carlsson	(NL)	Alla			X		
Camilla Carlberg	(V)	Alla			X		
Rolf Wasteson	(V)	Alla	Barbro Sörman		X		
Birgit Hansson	(V)	Alla			X		
Eric Myrin	(SD)	Alla		X			
David Bergquist	(SD)	Alla	Åsa Nyberg	X			
SUMMA:				38	23	0	0

Barnrättscertifiering i Nacka kommun

Motion till kommunfullmäktige

Barnrättscertifiering av Nacka kommuns verksamheter

Av Nackas kommunala verksamheter berör de flesta barn på ett eller annat sätt. Det kan t.ex. handla om det sociala området, skolan eller planering av nya vägar och bostadsområden. Verksamheter bör därför ha ett tydligt barnperspektiv och alltid utgå från barnets bästa. Tyvärr så ser verkligheten många gånger annorlunda ut. Nacka kommun måste därför intensifiera sitt arbete med att implementera barnkonventionen i sina verksamheter.

Inom HBT- rörelsen har man upplevt en liknande situation då kompetensen om HBT inte varit tillräcklig inom kommun och landsting. Sedan 2008 erbjuder därför RFSL HBT-certifiering, som innebär ett synliggörande av att en organisation jobbar strategiskt i syfte att erbjuda en god arbetsmiljö för anställda och ett respektfullt bemötande av kunder/klienter/patienter utifrån ett HBT-perspektiv. Av den anledningen har RFSL utarbetat indikatorer för att HBT-certifiera verksamheter. Detta sker efter att personal genomgått utbildning och att verksamheterna vidtagit åtgärder i syfte att inte diskriminera HBT-personer samt att ge dem ett gott bemötande och ett bra omhändertagande.

I Örebro pågår ett projekt för att barncertifiera en kommun. Projektet är finansierat av Arvsfonden och är mycket intressant. Det skulle finnas ett mycket stort värde utifrån ett barnperspektiv att Nacka kommun inleder arbetet med att barnrättscertifiera enskilda delar av den kommunala verksamheten. Detta skulle utgöra en viktig del i vidareutvecklingen av kvalitetssäkringen av de kommunala verksamheterna. Ordning och reda i ekonomin med ökad kvalitet för barnens bästa.

Nacka kommunfullmäktige föreslås därför besluta

att Nacka kommun får i uppdrag att utarbeta indikatorer och utbildning för personal för att kunna barnrättscertifiera enskilda delar av verksamheten i Nacka kommun

att en plan för införande av barnrättscertifiering utarbetas

Nacka den 27 oktober 2014

Andreas Falk (s)

Gunnel Nyman-Gräff (s) Martin Hellströmer

2015-12-02

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2015/741-816

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Utveckling av fritidsgårdarna

Remiss av motion den 16 november 2015 av Rolf Wasteson, Camilla Carlberg och Birgit Hansson (V)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott överlämnar motionen till fritidsnämnden för utredning och förslag till beslut senast den 15 mars 2016.

Ärende

Rolf Wasteson, Camilla Carlberg och Birgit Hansson (V) lämnade vid kommunfullmäktiges sammanträde den 16 november 2015 en motion med förslag om att

- fritidsgårdarna ska få utökade öppettider
- fritidsgårdarna ska HBT-certifieras
- fältassistenter ska återinföras i kommunen

Bilaga

Motion

Görel Petersson
Juridik- och kanslienheten

2015-11-12

Motion till Nacka kommunfullmäktige

Utveckla fritidsgårdarna – återinför fältassistenter!

Kommunens fritidsgårdar har låg besöksfrekvens. Det betyder inte att de inte fyller en mycket viktig funktion för kommunens unga invånare. Vi vill att fritidsgårdar ska fortsätta att finnas i varje kommundel och ha generösa öppettider. Inte minst är det viktigt på helger och lov.

Samtliga fritidsgårdar ska ha ett inkluderande normkritiskt arbetssätt vilket innebär att personalen är utbildad i dessa frågor. Vi vill att fritidsgårdarna hbt-certifieras utifrån den certifiering med utbildning som RFSL tillhandahåller.

Som ett komplement till Polarna ska fältassistenter återinföras. Dessa ska vara knutna till fritidsgårdarna i de olika kommundelarna. Det är viktigt att fritidsgårdspersonal och fältassistenter får ha sina olika roller på gården och ute bland ungdomarna. Vi vet att alkohol och droganvändning är hög bland Nackas ungdomar varför det är särskilt viktigt att jobba förebyggande och i samverkan.

Vänsterpartiet yrkar

- att fritidsgårdarna får utökade öppettider
- att fritidsgårdarna HBT-certifieras
- att fältassistenter återinförs i kommunen

Vänsterpartiet Nacka

Rolf Wasteson

Camilla Carlberg

Birgit Hansson

2015-12-02

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2015/749-819

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Feriearbeten för alla ungdomar 16-18 år

Remiss av motion den 16 november 2015 av Rolf Wasteson, Camilla Carlberg och Birgit Hansson (V)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott överlämnar motionen till arbets- och företagsnämnden för utredning och förslag till beslut senast den 26 april 2016.

Ärende

Rolf Wasteson, Camilla Carlberg och Birgit Hansson (V) lämnade vid kommunfullmäktiges sammanträde den 16 november 2015 en motion om att Nacka kommun ska vidta åtgärder så att alla ungdomar i Nacka mellan 16 och 18 år ska erbjudas feriearbete under minst 3 veckor från år 2016 och framåt.

Bilaga

Motion

Görel Petersson
Juridik- och kanslienheten

2015-11-12

Motion till Nacka Kommunfullmäktige

Feriearbeten för alla ungdomar 16 – 18 år

Feriearbete för ungdomar har många positiva effekter. Nacka kommun har en modell för detta. Vänsterpartiet anser att det går att utveckla den på fler områden så att alla ungdomar som så önskar ska kunna få ett feriearbete.

Feriearbetet kan, förutom att det utgör ett första självklart steg in på arbetsmarknaden ge så mycket annat.

Kommunen kan, genom att anställa ungdomar, visa upp de egna verksamheterna, och på så sätt underlätta sin rekrytering framöver. Möjlighet finns också för kommunen att ge en bild av sin egen roll i samhället.

Att låta ungdomar vara med och hålla parker, grönområden, bostadsområden mm välskötta kan innebära att de redan tidigt får en känsla för miljö. Samarbete med hyresgästföreningar, bostadsrättsförening och villaföreningar kan vara en väg.

För många ungdomar från familjer som inte är så välbeställda, kan ett feriearbete innebära att de kan skaffa sin egen månadspeng och att de har något att berätta, när sommarlovet är slut.

Satsningen kan ingå i en satsning på flyktingvälkommandet och ska också erbjudas ungdomar med funktionsvariation.

Vänsterpartiet yrkar

att Nacka kommun vidtar åtgärder så att alla ungdomar mellan 16 och 18 år erbjuds feriearbete under minst 3 veckor från år 2016 o framåt

Vänsterpartiet Nacka

Rolf Wasteson

Camilla Carlberg

Birgit Hansson

2015-12-02

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2015/750-271

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Kommunal bostadsförmedling i Nacka

Remiss av motion den 16 november 2015 av Rolf Wasteson, Camilla Carlberg och Birgit Hansson (V)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott överlämnar motionen till stadsledningskontoret för utredning och förslag till beslut senast den 15 mars 2016.

Ärende

Rolf Wasteson, Camilla Carlberg och Birgit Hansson (V) lämnade vid kommunfullmäktiges sammanträde den 16 november 2015 en motion om att Nacka kommun inrättar en kommunal bostadsförmedling.

Bilaga

Motion

Görel Petersson
Juridik- och kanslienheten

2015-11-10

Motion till Nacka kommunfullmäktige

Inrätta en kommunal bostadsförmedling i Nacka

Bostadsmarknaden i Nacka är tudelad. Dels är det den stora marknaden för bostadsrätter och villor, dels är det bristen på hyresrättsbostäder.

Under många år har i huvudsak bostadsrätter och villor byggts i Nacka. De finner sina köpare via exploatörers prospekt och ett antal mäklare. Den marknaden är klart överhettad men är också ett bevis på det stora behovet av bostäder i Stockholmsregionen och Nacka. För de som söker en bostadsrätt eller villa finns här en etablerad väg att finna dem: annonser i dagspress, speciella webbsidor med bostäder till salu och så mäklarnas egna hemsidor.

Nacka har fortfarande en hel del hyresrättsbostäder även om det byggts lite på senare år och många har ombildats till bostadsrätter. Helt klart är det så att mängden hyresrätter inte alls motsvarar de som söker en hyresrätt. Samtidigt så blir hyresbostäder ändå lediga av olika skäl och nya hyresrätter tillkommer. Och det kommer det att göra i allt större mängd under ett antal år framåt under perioden när Nacka stad byggs. Bilden är dock splittrad hur den allt ökande skaran av de som söker en hyresrätt ska finna sin lägenhet. Idag kan man via Stockholms bostadsförmedling finna en och annan Nackabostad men i huvudsak är det till de enskilda hyresvärdarna man får vända sig. Några av de större ha en mer formell kö men annars handlar det om kontakter, tur och envishet för att lyckas finna en hyresbostad. Och att på något sätt kunna skaffa sig en överblick av läget, både vad gäller tillgång och eventuell kötid, det är i det närmaste omöjligt.

Därför menar Vänsterpartiet att en bostadsförmedling i Nacka behövs. Kommunen saknar sedan många år en egen kommunal bostadsförmedling men nu är det dags att åter bygga upp en sådan. Man ska inte tro att en bostadsförmedling skapar fler bostäder men det ger de som söker en hyresbostad större möjligheter att söka en sådan, som nämnts så är det svårt att få en överblick och veta vart man ska vända sig idag. Och i någon mån kan en bostadsförmedling också medverka till att bostäder anvisas efter rättvisa grunder som kötid och särskilda behov.

Mot den bakgrunden yrkar vi

att Nacka kommun låter inrätta en kommunal bostadsförmedling

Vänsterpartiet Nacka

Rolf Wasteson

Camilla Carlberg

Birgit Hansson

2015-12-02

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2015/752-299

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Kommunalt bostadsbolag i Nacka

Remiss av motion den 16 november 2015 av Rolf Wasteson, Camilla Carlberg och Birgit Hansson (V)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott överlämnar motionen till stadsledningskontoret för utredning och förslag till beslut senast den 15 mars 2016.

Ärende

Rolf Wasteson, Camilla Carlberg och Birgit Hansson (V) lämnade vid kommunfullmäktiges sammanträde den 16 november 2015 en motion om att Nacka kommun ska bilda ett kommunalt bostadsbolag som ska förvalta, låta bygga men också kunna förvärva hyresbostäder.

Bilaga

Motion

Görel Petersson
Juridik- och kanslienheten

2015-11-12

Motion till Nacka kommunfullmäktige

Bilda ett kommunalt bostadsbolag – en allmännytta – i Nacka

Nacka kommun hade ett kommunalt allmännyttigt bostadsbolag, Nackahem, fram till för 20 år sedan. Då sålde den moderatledda majoriteten bolaget och sprätte iväg pengarna genom att sänka skatten.

Bostadssituationen i Nacka visar behov av ett stort antal hyresbostäder. Under de gångna åren har inte många nya hyresbostäder byggts och många av de som funnits har ombildats till bostadsrätter. Samtidigt har en stor mängd bostadsrätter byggts och Nacka har kommit att bli en än mer segregerad kommun.

Nu när Nacka bygger stad så kommer det, under åtminstone ett 20-tal år, att byggas väldigt mycket bostäder. Om planerna uppfylls och alliansmajoriteten inte slarvar bort möjligheten, så kommer många av dem att vara hyresbostäder. Nacka behöver fler nya hyresbostäder och det behövs hyresbostäder till rimliga hyror. Det är viktigt att målmedvetet arbeta för att bygga bort segregationen i Nacka. Ett kommunalt bostadsbolag skulle vara ett kraftfullt verktyg i att kunna uppfylla de behoven.

Vänsterpartiet har flera gånger i motioner krävt just att ett nytt kommunalt bostadsbolag ska bildas. Och varje gång har den moderatledda alliansmajoriteten avslagit det. Men nu när Nacka står inför en så stor utmaning att bygga stad på Västra Sicklaön och sammantaget mer än 20000 bostäder på ett 15-tal år så är det än mer aktuellt än det varit tidigare. Därför är det vår förhoppning att även alliansmajoriteten inser det och äntligen byter fot och tillstyrker vårt krav

att Nacka ska bilda ett kommunalt bostadsbolag som ska förvalta, låta bygga men också kunna förvärva hyresbostäder.

Vänsterpartiet Nacka

Rolf Wasteson

Camilla Carlberg

Birgit Hansson

2015-12-02

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2015/754-259

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Hyresrätter med rimliga hyror

Remiss av motion den 16 november 2015 av Rolf Wasteson, Camilla Carlberg och Birgit Hansson (V)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott överlämnar motionen till enheten för strategisk stadsutveckling för utredning och förslag till beslut senast den 15 mars 2016.

Ärende

Rolf Wasteson, Camilla Carlberg och Birgit Hansson (V) lämnade vid kommunfullmäktiges sammanträde den 16 november 2015 en motion om att Nacka ska ändra sin markanvisningspolicy så att det företag som garanterar den lägsta inflyttningshyran, givet att ett antal kvalitets- och andra krav uppfylls, ska anvisas mark i samband med byggande av hyresrätter.

Bilaga

Motion

Görel Petersson
Juridik- och kanslienheten

2015-11-10

Motion till Nacka kommunfullmäktige

Bygg hyresbostäder med rimliga hyror

Nacka har ett stort behov av hyresbostäder. Under många år har enbart ett fåtal nya hyresbostäder byggts och många av de gamla har ombildats till bostadsrätter. Därför är det angeläget dels att på alla sätt arbeta för att nya hyresbostäder byggs, t ex som en del av nya Nacka stad. Men det är också viktigt att det byggs och upplåts hyresbostäder med låga hyror.

Hyresbostäder är jämfört med bostadsrätter ekonomiskt missgynnade, något som den nya regeringen har börjat göra något åt. Och för att verkligen kunna bygga hyresbostäder med låga hyror så är det statliga insatser som behöver göras.

En kommun, som Nacka, har dock möjligheter att i alla fall göra insatser för att hålla hyrorna nere på rimliga nivåer. När nu det stora stadsbyggnadsprojektet Nacka stad ska byggas på i stor utsträckning kommunal mark så skulle det finnas stora möjligheter för kommunen att uppnå det. Med ett kommunalt bostadsbolag hade Nacka haft goda möjligheter men den förutsättningen saknas. Tyvärr har Nacka agerat precis omvänt. Mark för hyresrätter upplåts med tomträtt, till de exploatörer som är beredda att betala högsta pris för marken. Självklart kommer det att innebära att hyrorna i de nya bostäderna blir skyhöga.

Vad kommunen istället skulle kunna göra vore att ställa ett antal krav på de bostäder, med omgivning, som ska upplåtas med hyresrätt samt fastslå en låg fast tomträttsavgäld.

Utslagsgivande skulle sedan vara vilka exploatörer som kan garantera den lägsta inflyttningshyran.

Det skulle innebära att Nacka behöver ändra sin markanvisningspolicy, vilket också är vad vi förordar.

Därför yrkar vi

att Nacka ändrar sin markanvisningspolicy så att det företag som garanterar den lägsta inflyttningshyran, givet att man uppfyller ett antal kvalitets- och andra krav, ska anvisas mark i samband med byggande av hyresbostäder

Vänsterpartiet Nacka

Rolf Wasteson

Camilla Carlberg

Birgit Hansson

2015-12-02

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2015/751-456

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Förslag om insamling av matavfall och minskning av matsvinn

Remiss av motion den 16 november 2015 av Rolf Wasteson, Camilla Carlberg och Birgit Hansson (V)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott överlämnar motionen till natur- och trafiknämnden för utredning och förslag till beslut senast den 15 mars 2016.

Ärende

Rolf Wasteson, Camilla Carlberg och Birgit Hansson (V) lämnade vid kommunfullmäktiges sammanträde den 16 november 2015 en motion om att Nacka kommun vidtar åtgärder i syfte

- att matavfallsinsamling inom tre år ska vara obligatorisk för alla som bor eller driver verksamhet inom kommunen.
- att vid nybyggnation ska matinsamling vara obligatorisk
- att kommunen ska växla till en sopavgift baserad på vikt där vikttaxan ska vara beroende på typ av avfall, med en lägre taxa för det som går att omvandla till biobränsle.
- att en långsiktig informationskampanj initieras i syfte att minska matsvinnet inom kommunen

Bilaga

Motion

Görel Petersson
Juridik- och kanslienheten

2015-11-12

Motion till Nacka kommunfullmäktige

Införande av obligatorisk insamling av matavfall kommun samt initiering av en informationskampanj i syfte att minska matsvinnet inom kommunen

Matsvinnet inom EU uppgår för närvarande till 100 miljoner ton per år, en siffra som väntas öka till 120 miljoner ton om fem år om ingenting görs. Enligt siffror från Naturvårdsverket beräknades vi i Sverige år 2012 ha givit upphov till 81 kilo matavfall per person och år varav 35% hade kunnat ätas om det tagits om hand på rätt sätt. Då livsmedelsproduktion medför betydande klimatpåverkan är det ytterst viktigt att fullt ätbar mat inte hamnar i soporna. Nacka kommun bör initiera en långsiktig kampanj i syfte att minska matsvinnet inom kommunen. Kampanjen ska rikta sig till alla som ger upphov till matavfall: hushåll, arbetsplatser, skolor, vårdinrättningar, restauranger, mataffärer och storkök. Med rätt utformning kan kampanjen motivera medborgarna och öppna deras ögon för vad man kan göra istället för att kasta maten. ”Köp ekologiskt så går fler växtdelar att använda!” ”Bäst före betyder inte livsfarlig efter!” Man kan ge tips på recept, de flesta vet till exempel inte hur många delar av en grönsak man egentligen kan använda. Det handlar om ändrade attityder och livsstil där kommunen måste underlätta för invånarna att ändra sitt beteende och välja alternativ som är vänligare mot klimatet.

Dock kommer ju i alla händelser matavfall att uppstå. Vi anser att alla fastighetsägare i kommunen inom en treårsperiod ska åläggas att ställa i ordning kärl för återvinning av matavfall och när nya områden byggs ska det vara ett krav att föreningen eller byggaren iordningställer sådana kärl. Vid nybyggnation ska matinsamling därför vara obligatorisk och för övriga fastighetsägare bli obligatorisk senast 2018.

Vi anser att kommunen ska växla till en sopavgift baserad på vikt där vikttaxan ska vara beroende på typ av avfall, med en lägre taxa för det som går att omvandla till biobränsle. Vidare ska Nacka Kommun etablera anläggningar där avfall tänkt att bli biobränsle kan förbrännas samt omvandlas till fjärrvärme. Hela reformen är i stort en ren avgiftsväxling varför den totala kostnaden för avfallshantering ska ligga kvar på samma nivåer som tidigare. Ökade kostnader på grund av källsortering ska kvittas mot försäljning av fjärrvärme. Det är angeläget att arbetet intensifieras av flera skäl, bl.a. är efterfrågan på biogas stor och användning av biogas istället för bensin har en stor positiv effekt på både klimatet och miljön i övrigt. Behovet av biogas förväntas också öka under de närmaste åren fram till år 2020. Biologisk energiutvinning och återvinning är i tillägg till detta en framtidsbransch där många nya jobb kan skapas.

Vi yrkar

- att Nacka kommun vidtar åtgärder i syfte att matavfallsinsamling inom tre år ska vara obligatorisk för alla som bor eller driver verksamhet inom kommunen.
- att vid nybyggnation ska matinsamling vara obligatorisk
- att kommunen ska växla till en sopavgift baserad på vikt där vikttaxan ska vara beroende på typ av avfall, med en lägre taxa för det som går att omvandla till biobränsle.
- att en långsiktig informationskampanj initieras i syfte att minska matsvinnet inom kommunen

Vänsterpartiet Nacka

Rolf Wasteson

Camilla Carlberg

Birgit Hansson

2015-12-02

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2015/748-822

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Tillgänglighet till det nya badhuset i Saltsjöbaden

Remiss av motion den 16 november 2015 av Erik Svanfeldt, Zakia Mirza, Majvie Swärd och Ella Tegsten (S)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott överlämnar motionen till fritidsnämnden för utredning och förslag till beslut senast den 26 april 2016.

Ärende

Erik Svanfeldt, Zakia Mirza, Majvie Swärd och Ella Tegsten (S) lämnade vid kommunfullmäktiges sammanträde den 16 november 2015 en motion om att det i det nya badhuset i Saltsjöbaden

1. inryms ett gemensamt omklädningsrum med dusch och toalett för funktionshindrade samt
2. görs ett sluttande golv så man lätt kan gå ner i vattnet.

Bilaga

Motion

Görel Petersson
Juridik- och kanslienheten

Socialdemokraterna i Nacka kommunfullmäktige

Tillgänglighet till det nya badhuset i Saltsjöbaden

Motion till kommunfullmäktige

I Saltsjöbaden ska det byggas ett nytt badhus. Det är bra, men det är viktigt att tillgängligheten för funktionshindrade inte glöms bort. Det finns många funktionshindrade som klarar sig bra utan hjälp. Men det finns också många som inte gör det. För dessa människor behövs det gemensamt omklädningsrum. Om en manlig funktionshindrad har kvinnlig assistent så finns det ingenstans där hon kan hjälpa honom med omklädning och duschning. Hon kan inte följa med in på herrarnas och han kan inte följa med in på damavdelningen. Det behövs därför ett gemensamt omklädningsrum med dusch och toalett.

Om man ska ta sig ner i bassängen via stege kan det vara nog så svårt även för en icke funktionshindrad. För en person som till exempel har svårt att se och svårt att röra sig blir det omöjligt. Därför behövs det ett sluttande golv på den grunda delen av simbassängen som gör det möjligt att gå ner i vattnet.

Socialdemokraterna föreslår att

- det i det nya badhuset i Saltsjöbaden inryms ett gemensamt omklädningsrum med dusch och toalett för funktionshindrade samt
- det görs ett sluttande golv så man lätt kan gå ner i vattnet.

Nacka den 12 november 2015

Erik Svanfeldt (S) Zakia Mirza (S) Majvie Swärd (S) Ella Tegsten (S)